

Kivun ja kiitoksen tarinoita

Lääkäreiden ja kätilöiden kuvaukset blogeissa julkaistuissa synnytyskertomuksissa

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 TUTKIMUSAINEISTO	2
2.1 Keskeiset käsitteet	3
2.2 Blogien historiaa	4
2.3 Aiempi tutkimus	7
3 TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN TAUSTA, METODIT JA MENETELMÄT	9
3.1 Sosiaalinen konstruktionismi	9
3.2 Sisällönanalyysi	11
3.3 Laadullisen tutkimuksen periaatteet	13
4 AINEISTON ANALYYSI	16
4.1 Keisarileikkaukset	19
4.2 Synnytyskertomusten rakenne ja intertekstuaalisuus	20
4.3 Hoitohenkilökunnan kuvaukset	27
4.4 Lääkäri aktiivisena toimijana	29
4.4.1 Lääkäri saapuu paikalle	29
4.4.2 Lääkäri kommunikoi	31
4.4.3 Lääkäri tekee työtään	33
4.4.4 Lääkäri tekee päätöksen	34
4.5 Lääkäri toiminnan kohteena	35
4.5.1 Synnyttävä kuvailee lääkäriä	35
4.5.2 Lääkäri ei ole paikalla	37
4.5.3 Lääkäriä konsultoidaan tai lääkäri kutsutaan paikalle	39
4.5.4 Synnyttävä puhuu lääkärille	40
4.6 Kätilö aktiivisena toimijana	40
4.6.1 Kätilö kommunikoi	41
4.6.2 Kätilö tekee työtään	46
4.6.3 Kätilö saapuu paikalle	48
4.6.4 Kätilö kutsuu lääkärin paikalle	49

4.7 Kätilö toiminnan kohteena	50
4.7.1 Synnyttäjä kuvailee kätilöä	51
4.7.2 Kätilö kutsutaan paikalle	53
4.8 Lääkäri- ja kätilöilmausten vertailua	54

5 PÄÄTÄNTÖ **56**

LÄHTEET **59**

LIITTEET **63**

Taulukko 1
Taulukko 2
Taulukko 3
Taulukko 4
Taulukko 5
Taulukko 6
Taulukko 7
Taulukko 8
Taulukko 9
Taulukko 10
Taulukko 11
Taulukko 12
Taulukko 13
Taulukko 14
Taulukko 15

1 JOHDANTO

Vuonna 2017 ensilumi satoi lokakuun 20. päivänä. Muistan maahan leijailleet hiutaleet, sillä samana päivänä lähdin synnyttämään esikoistani. Pitkän, kivuliaan ja maailmaa muuttavan koettelemuksen jälkeen pieni nöpönenäinen poika tuhisi rinnallani. Katselin poikaa, joka oli kasvanut sydämeni alla ja tehnyt minusta äidin. Lapsen nukahdettua minulle tuli pakottava tarve kirjoittaa kaikki kokemani muistiin. Istuin kannettava tietokone sylissäni, hyssyttelin välillä vastasyntynyttä ja kirjoitin nelisivuisen tekstin, joka sai juhlallisen otsikon *Synnytyskertomus*.

Jälkikäteen olen palannut tekstini äärelle ja iloinnut, että kirjoitin sen ennen kuin aika hämärsi muistoni tai laimensi tuntemukseni. Koen, että tuo teksti on rehellisin kuvaus itsestäni.

Tutkin tässä pro gradu -työssäni blogeissa julkaistuja synnytyskertomuksia, sillä uskon niiden kertovan jotain olennaista naiseudesta, äitiydestä ja laajemmin koko yhteiskunnastamme. Työn teoreettisena viitekehyksenä on sosiaalinen konstruktionismi ja tutkimusmetodina sisällönanalyysi. Haluan selvittää, millaisia synnytyskertomukset ovat rakenteeltaan ja miten äidit kuvaavat kättilöitä, hoitajia ja lääkäreitä, jotka ovat olleet auttamassa heidän lapsiaan maailmaan.

Jo paljon ennen omaa raskauttani luin internetistä löytyviä synnytyskertomuksia ja opin samalla, että näin tekevät tuhannet muutkin ihmiset. Synnytyskertomuksia ei ole lainkaan vaikea löytää, mikä tuntuu jopa hämmäntävältä, sillä tekstit ovat äärimmäisen intiimejä, henkilökohtaisia ja paljaita. Millä tahansa hakukoneella avautuu silmien eteen kymmeniä ja kymmeniä tuoreiden äitien kirjoittamia, riipaisevan koskettavia kertomuksia.

On syytä muistuttaa, että minulla ei ole lääketieteellistä koulutusta. Olen taustaltani suomen kielen maisteri ja äidinkielen ja kirjallisuuden aineenopettaja. Työskentelen yliopistossa viestinnän ja suomen kielen opettajana. Olen sielultani tekstintutkija, ja sydäntäni lähellä ovat muun muassa sosiolingvistiikka ja murteentutkimus. En siis yritäkään tutkia synnytyksen fysiologiaa. Olen kiinnostunut kielestä ja kaikista niistä ilmiöistä, joita sanojen taakse kätkeytyy. Synnytysasiantuntijana olen vain valistunut maallikko; tunnen keskeiset kivunlievitysmenetelmät, synnytyksen vaiheet ja naisen anatomian melko hyvin

2 TUTKIMUSAINEISTO

Tutkimusaineistooni kuuluu 19 blogeissa julkaistua synnytyskertomusta, joista kaksitoista on julkaistu vuonna 2018, viisi vuonna 2019 ja kaksi vuonna 2021. Aineisto on kerätty Google-hakukoneella. Hakusanoina on käytetty yhdistelmiä *Synnytyskertomus 2018*, *Synnytyskertomus 2019* ja *Synnytyskertomus 2021*. Poimin hakukoneen tarjoamat tekstit järjestyksessä ja muodostin niistä sähköisen tiedoston. En karsinut tässä vaiheessa ainoatakaan tekstiä. En lyhentänyt tekstejä, mutta pienensin kuvia ja tekstikokoa. En myöskään korjannut tekstien kieliasua. Poimimissani sitaateissa on siis jonkin verran oikeinkirjoitusvirheitä.

Aloitin aineistooni tutustumisen lukemalla kertomukset pari kertaa. Jo ensimmäisellä lukukerralla huomasin, että tekstit ovat keskenään hyvin samankaltaisia. Tein alleviivauksia ja merkintöjä ja kokosin itselleni taulukon (LIITE 1), johon merkitsin tietoja jokaisesta kertomuksesta (käytetty kivunlievitys, raskausviikot, sektio vai alatiesynnytys). Kirjasin itselleni kriteerit aineistoon sopiville teksteille. Kriteereitä oli neljä:

- Synnytyskertomuksen on kirjoittanut synnyttäjä.
- Kertomus on julkaistu julkisessa blogissa.
- Kertomus on julkaistu 2018, 2019 tai 2021.
- Kertomus on omakohtainen, ei pelkästään yleisen tason kuvaus synnytyksestä.

Tässä vaiheessa korpukseen kuului vielä 34 synnytyskertomusta. Yhtä lukuun ottamatta kaikki tekstit täyttivät kriteerini. Yksi synnytyskertomus poikkesi sekä tyyliltään että sisällöltään muista teksteistä, sillä kirjoittaja kertoi synnytyksestä ja erilaisista kivunlievitysmenetelmistä hyvin yleisellä tasolla. Omakohtaisuutta oli vain muutaman kappaleen verran tekstin lopussa. Teksti oli pikemminkin valistava tai opettava kuin aito ja päiväkirjamainen. Päädyin jättämään kyseisen tekstin aineiston ulkopuolelle.

Sisällönanalyysiä aloitellessani havaitsin nopeasti, että aineistoni on pro gradu -työhön liian suuri. Kun olin koonnut lääkäri- ja kätilöilmauksia taulukoihin ja hahmotellut ilmauksille alustavia ala- ja yläkategorioita, totesin, että uudet synnytyskertomukset eivät tuoneet enää uutta tietoa. Saturaatiopiste oli löytynyt. Olin tässä vaiheessa taulukoinut 17 kertomuksen ilmaukset, ja hoitaja- ja kätilöilmauksia oli jo noin 150 ja lääkäri-ilmauksiakin yli 80. Kylläntymisen jälkeen otin tutkimukseen mukaan vielä kaksi vuonna 2021 julkaistua synnytyskertomusta, sillä halusin mukaan myös aivan tuoreita tekstejä. Minulla oli koko tutkimusaineisto paperipinona edessäni, joten päätin vain jättää

lopun teksteistä analysoimatta. En siis tehnyt mitään valikointia. Aineiston karsiminen tuntui hyvin vaikealta, sillä jouduin jättämään monia mielenkiintoisia ilmauksia tutkimuksen ulkopuolelle.

Kaikki aineistoni tekstit ovat suomenkielisiä, äitien itse kirjoittamia synnytyskertomuksia. Kaikki tekstit on julkaistu julkisissa blogeissa, ja jokainen äiti esiintyy blogissaan joko etunimellään tai etu- ja sukunimellään. Lähes kaikki ovat julkaisseet blogissaan myös kasvokuviaan. Näin ollen en kokenut tarpeelliseksi pyytää tutkimuslupaa.

Synnytyskertomusten pituus vaihtelee. Lyhyin tarina kuvaa kaksostytöjen sektiosynnytystä, ja sen pituus on yksi tekstiliuska ja yksi kuva. Kaksi pisintä kertomusta sisältää noin 2500 sanaa. Yksi synnytyskertomus on kuvitettu 17 kuvalla. Jokaiseen synnytyskertomukseen on liitetty mukaan kuvia, joista suurin osa on otettu synnytyksen aikana tai heti sen jälkeen. Muutamissa blogeissa kuviksi on valittu äitiyssymboliikkaa edustavia otoksia kuten kuvia vauvantossuista tai onnittelukukkakimpusta. Jätän blogipostausten kuvat tämän tutkimuksen ulkopuolelle, mutta toivon, että joku tuleva tutkija ottaa ne tutkittavakseen.

2.1 Keskeiset käsitteet

Tämän pro gradu -työn tutkimusaineistona ovat blogeissa julkaistut tekstit eli postaukset. Esittelen aluksi keskeistä sanastoa, joka on syytä tuntea ymmärtääkseen blogimaailmaa. Käytän Nopparin & Hautakankaan käsitteistöä (2012: 20) löyhästi apunani, mutta laajennan ja selitän käsitteitä tarkemmin ja otan mukaan myös uusia, mielestäni keskeisiä käsitteitä.

BLOGI = Yhden tai useamman käyttäjän ylläpitämä verkkopäiväkirja, jossa tekstit näkyvät aikajärjestyksessä; uusimmat ensimmäisinä ja vanhemmat muuttumattomina. Kunkin blogitekstin eli *postauksen* perässä on yleensä kommentointilaatikko, johon lukija voi jättää kommenttinsa joko omalla nimellään, nimettömänä, nimimerkillä tai rekisteröityneenä käyttäjänä. Yleensä blogi sisältää sekä kuvaa että tekstiä ja joskus myös videoita.

BANNERI = Blogin otsikkokenttä, joka sisältää yleensä blogin nimen ja jonkin kuvan.

BLOGGAAJA = Blogin ylläpitäjä. Rinnakkain käytetään myös termejä *blogaaja*, *bloggari* ja *blogisti*. Kirjoittaa useimmiten omalla nimellään ja/tai kasvoillaan. Varsinkin blogien alkuaikoina bloggaajat esiintyivät yleensä nimimerkeillä ja ilman kasvoja.

BLOGGER, WORDPRESS = Tunnetuimmat ilmaiset blogialustat, joilla bloggaaja voi ylläpitää ja muokata blogiaan. (Katso myös luku 2.2.)

BLOGOSFÄÄRI = Toisiinsa linkittyvien blogien maailmanlaajuinen verkosto.

KOMMENTTILAATIKKO = Myös *kommenttiboksi*. Jokaisen postauksen jälkeen lukijalla on mahdollisuus kommentoida tekstiä. Bloggaaja voi myös vastata kommentteihin. Joskus kommenttibokseissa käydään pitkiä ja polveilevia keskusteluja. Blogin ylläpitäjällä on mahdollisuus sulkea tai poistaa kommenttilaatikko.

POSTAUS = Myös *blogipostaus*. Päivityskokonaisuus, joka voi sisältää niin tekstiä, kuvia kuin videoitaakin. Erityisesti poliitikot ja toimittajat käyttävät usein virheellisesti termiä *blogi*, kun tarkoittavat postausta (*Kirjoitin tänään blogin maahanmuutosta*).

PÄIVITTÄÄ = Kirjoittaa ja julkaista uusi postaus.

SIVUPALKKI = Blogissa yleensä oikealla sijaitseva palsta, johon bloggaaja voi kerätä haluamiaan osioita. Usein sivupalkissa on blogin arkistohakemisto. Monissa blogeissa ei ole sivupalkkia, vaan navigointipalkki on sivun yläreunassa.

2.2 Blogien historiaa

Tässä luvussa kerron blogien varhaisista vaiheista ja niiden kehityksestä.

1900-luvun loppupuolella internet oli jo pullollaan kaupallisia nettiportaaleja, ja tavallisten ihmisten kotisivut (*homepage*) olivat suosittuja. Henkilökohtaisilla kotisivuilla julkaistiin päiväkirjamaisia merkintöjä ja kuvia. (vrt Kilpi, 2006: 11.) Usein kotisivu sisälsi niin kutsutun vieraskirjan, johon sivuston vierailijat saattoivat jättää terveisensä. Näissä vieraskirjoissa käytiin jo vastavuoroista keskustelua, jota voi pitää nykyisen sosiaalisen median ja blogien alkuhenkäyksenä.

Termi weblog syntyi joulukuussa 1997, kun John Berger käytti sitä merkityksessä web-lokikirja. Weblog-termi jäi käyttöön ja muuntui parissa vuodessa muotoon *blog*, kun Peter Merholz keksi

huhtikuussa 1999 lisätä termiin yhden välilyönnin. Weblog muuntui muotoon *we blog* eli *me bloggaamme*. Kirjoittajia alettiin kutsua termillä *bloggers*, *bloggaajat*. (Kilpi, 2006: 11.)

Blogien määrä kasvoi nopeasti, kun pieni amerikkalaisyhtiö Pyra Labs julkaisi elokuussa 1999 oman Blogger-sivustonsa, jonka avulla käyttäjät saattoivat vaivattomasti rakentaa itselleen oman blogin. Blogger oli perusmuotoisena maksuton, mutta kehittyneemmistä ominaisuuksista käyttäjän piti maksaa. Bloggerin käyttäjämäärät kasvoivat nopeasti, ja välillä pienen yhtiön palvelimet tukkeutuivat kävijäjoukkojen edessä. Vuonna 2003 hakukonejätti Google osti Pyra Labsin ja liitti Bloggerin osaksi omia palveluitaan. Samalla kaikista Bloggerin ominaisuuksista tuli ilmaisia. (Kilpi, 2006: 11–12.)

Ennen Bloggerin ja muiden vastaavien portaalisivustojen syntyä nettisivuja ylläpitivät pääasiassa vain ihmiset, jotka osasivat melko monimutkaista html-koodikieltä. 2000-luvulla Blogger ja muut alustat ja palvelut muuttivat verkkojulkaisemisen luonteen täysin. Nettijulkaisemisesta tuli yhtä helppoa kuin minkä tahansa tekstinkäsittelyohjelman käyttämisestä. Kun aikaa ei tarvinnut käyttää enää teknisten yksityiskohtien opiskeluun, jäi aikaa keskittyä sisältöön. (Kilpi, 2006: 4.) Vuonna 2007 noin pari prosenttia kaikista tietokoneen käyttäjistä piti omaa blogia. Ranskassa oma blogi oli parhaimmillaan jopa kymmenellä prosentilla kansasta. (Luostarinen, 2010: 19.)

Ensimmäiset bloggaajat olivat luomassa uutta mediaa, jota luonnehti avoimuus, tasavertaisuus ja julkisuus (Sedergren, 2004). Blogien suosion kasvu kytkeytyykin laajemmassa kontekstissä mediatekstien, yleisöyden ja tekijöiden suhteiden muutokseen. Niin kutsuttu *osallistumisen kulttuuri* antaa kenelle tahansa mahdollisuuden tuottaa, julkaista ja kommentoida erilaisia mediasisältöjä. Omaa elämää jaetaan verkon eri alustoilla. Suomalaisia muotiblogeja tutkineet Noppari ja Hautakangas (2012: 13) toteavat, että näin rakentuva minän julkinen representaatio on konkreettisella tavalla osa minäkuva ja elämäntarinaa, jota tuotetaan sekä itselle että muille.

Mediakulttuurin murros on muuttanut myös valtarakenteita ja horjuttanut perinteisten mediatalojen asemaa. Internetistä on tullut alusta, jossa amatöörit voivat tuoda esille osaamistaan ja ajatuksiaan, verkostoitua, luoda hyödyllisiä suhteita ja hankkia mainetta ja arvostusta ilman institutionaalisten rakenteiden tukea. (Noppari & Hautakangas, 2012: 14.) Internetin keskusteluryhmien keskustelukulttuuria tutkinut Arpo (2005: 288) muistuttaa, että vaikka internetiin liitetään usein mielikuvia lumetodellisuudesta, ei ole perusteltua tarkastella internet-keskusteluryhmien kommunikaatiota jonain ylhäältä päin tuotettuna ja annettuna valheellisena todellisuutena.

Muotibloggaajia haastatelleet Noppari ja Hautakangas toteavat, että bloggaajina ääneen pääsevät sellaiset ihmiset, joita julkisessa keskustelussa harvemmin huomiodaan. Nähdyksi ja kuulluksi tulemisen tarpeita on myös naisilla, jotka elävät valtakulttuurin keskiössä pyrkimättä venyttämään sukupuolikuvastoja tai roolimalleja. Haastateltavat itse kokevat, että yksityiselämän alueelle sijoittuvissa blogeissa voi olla kyse itsensä hyväksymisestä tavalla, jolla voi olla vahvistavia vaikutuksia myös yhteiskunnallisesti. (Noppari & Hautakangas, 2012: 57.)

Muotiblogeja ja niiden voimaantumisen ja voimaannuttamisen ulottuvuuksia tutkinut Rocamora (2012) kokee, että muotiblogit ovat kuin heijastava pinta, joka mahdollistaa itsensä tarkastelun. Bloggaaja asettaa itsensä tämän peilin eteen ja kertoo ja kysyy asioita. Lukijat voivat jättää hänelle kommentteja, joista ainakin osa on voimaannuttavia. Toisaalta blogin/peilin voi voimaantumisen sijaan nähdä myös kontrollin välineenä ja patriarkaalisen järjestelmän uusintajana. Naiset ovat perinteisesti peilanneet ja arvioineet itseään ikään kuin ulkopuolelta, miehisen katseen kohteena. Muotiblogeissa-kin naisen arvon voi nähdä määräytyvän pitkälti sen perusteella, miltä hän näyttää. (Rocamora, 2012; kts. myös Noppari & Hautakangas, 2012: 56.)

Kaikki aineistoni synnytyskertomukset on julkaistu aktiivisissa blogeissa, joita kirjoittaja on päivittänyt jopa useita vuosia. Synnytyskertomusta siis edeltää lapsen odotus, jota raskaana olevat naiset kuvaavat usein viikko viikolta. Raskausviikkopäivityksissä kerrotaan oireista, mielihaluista, muusta elämästä ja vatsan kasvusta. Lopulta matka huipentuu synnytykseen.

Synnyttäminen on äärimmäisen intiimi ja henkilökohtainen kokemus. Noppari ja Hautakangas toteavatkin, että blogeista tekee koukuttavia se, että bloggaajan elämä ja se, mitä hän siitä paljastaa, keriytyy auki pala palalta. Monet lukijat seuraavat bloggaajia samaan tapaan kuin televisiosarjoja; he haluavat tietää, mitä suosikkiahmole kuuluu ja miten hänen tarinansa etenee. Tässä suhteessa blogien minäkertomukset voi rinnastaa tosi-tv-sarjoihin, sillä molemmat ovat eräänlaista vertaismelodraamaa. Itsen kaltaiseksi koettujen ihmisten ja heidän tarinoidensa kautta voidaan luoda ulkopuolisen katse myös omaan elämään ja omiin valintoihin, normeihin ja arvoihin. (Hautakangas, 2007 & 2010; Noppari & Hautakangas, 2012: 61–62.) Nähdäkseni blogien synnytyskertomukset voi nähdä juuri tällaisena *vertaismelodraamana*.

Nykytiedolla voi jo todeta, että internet ole erillinen media tai joukkotiedotusväline vaan väylä, jonka varrelle on sijoiteltu kaikki mahdolliset tiedottamisen ja viihteen keinot.

2.3 Aiempi tutkimus

Parhaan tietoni mukaan blogeissa julkaistuja synnytyskertomuksia ei ole Suomessa tutkittu sisällyönanalyysin avulla, mutta erilaisia blogeja ja blogipostauksia on tutkittu ja tutkitaan runsaasti. Synnytystä tutkitaan erityisesti terveydenhoitoalan opinnäytetöissä. Esittelen seuraavaksi kolme pro gradu -työtä, joissa aineistona ovat äitiysblogit tai synnytyskertomukset.

Anni Ojalaisen suomen kielen pro gradu *Lapsiparka, jos tämmöiseen rumaan ämpäriin joutuu syntymään – Havaintoja blogien synnytyskertomusten rakenteesta, affektiivisuudesta ja muista kielellisistä ominaispiirteistä* (2020) tarkastelee äitien kirjoittamia synnytyskertomuksia kielen ja rakenteen näkökulmasta. Tutkimus on aineistolähtöistä tekstilajitutkimusta. Ojalaisen havaintojen mukaan tapahtumat etenevät kertomuksissa kronologisesti; kertomukset alkavat supistuksista tai lapsiveden menosta ja päättyvät lapsen syntymään tai synnytyksen jälkeisiin ajatuksiin. Ojalainen jakaa kertomusten rakenteen kuuteen pääjaksoon: otsikkoon, johdatteluun, synnytyksen käynnistymisestä kertomiseen, synnytyksen etenemisestä kertomiseen, lapsen syntymästä kertomiseen sekä lopetukseen.

Ojalainen toteaa, että kertomusten yhtenä tarkoituksena näyttää olevan vertaistuen tarjoaminen tuleville äideille. Synnytyskertomus onkin omakohtaisesta kokemuksesta raportoiva narratiivi, mutta myös pohdiskeleva ja kantaaottava tekstilaji. Ojalaisen aineistona on 21 vuosina 2012–2019 julkaistua synnytyskertomusta. Viittaan Ojalaisen tutkimukseen luvussa 4.2.

Laura Pylvään pro gradussa (2014) *Sosiaalisen tuen merkitys synnytyksenjälkeistä masennusta sairastavien äitien kokemana* aineistona ovat äitien kirjoittamat blogipostaukset. Pylväs selvittää tutkimuksessaan, millaista sosiaalista tukea äidit saavat ja millaisia merkityksiä he antavat sosiaalisen tuen eri muodoille. Tutkimusaineistona hänellä on seitsemän blogia kommenttiosioineen. Pylvään tutkimuksessa havaitaan, että bloggaajat saavat lukijoilta sosiaalista tukea, joka jaetaan muun muassa emotionaaliseen tukeen ja arvostustukeen.

Elina Loisan folkloristiikan pro gradussa *Synnytyskertomukset narratiiveina, jaettuna perinteenä ja vastakertomuksina* (2020) lähestytään synnytyskertomuksia narratiivisen analyysin keinoin. Loisan aineistona ovat hänen tekemänsä haastattelut. Loisan keskeisin havainto on, että synnytys näyttäytyy kertomuksissa tapahtumien areenana, jonka kautta viestitään muitakin asioita kuin vain synnytyksen kulkua. Synnytyskertomus voi olla informatiivinen muisteleva, selviytymistarina tai haltuunottotarina.

Blogitutkimus on viimeisen kymmenen vuoden aikana kasvanut voimakkaasti. Blogitutkimuksessa on keskitytty perinteisesti blogeihin, joilla on selkeitä poliittisia tai journalistisia pyrkimyksiä. Vähitellen kiinnostuksen kohteeksi ovat kuitenkin nousseet myös arkisemmat blogit ja bloggaamisen motiivit. (Noppari & Hautakangas, 2012: 15.) Suurin osa suomalaisista blogeista onkin luonteeltaan henkilökohtaisia verkkopäiväkirjoja, joilla ei ole selkeitä vaikuttamispyrkimyksiä (Matikainen 2009).

Blogikenttä on muuttunut viimeisen kymmenen vuoden aikana huomattavasti, mikä hankaloittaa ajantasaisten lähteiden löytämistä. Akateeminen kirjallisuus ei ole pysynyt täysin muutoksen perässä. Viisi vuotta sitten kirjoitettu artikkeli on jo auttamatta vanhentunut. Sosiaalisen median ”julkikkisia” on alettu kutsua sisällöntuottajiksi ja vaikuttajiksi, *influencer*. Instagram-sovelluksen suosio on vaikuttanut negatiivisesti sekä blogien määrään että niiden lukijamääriin, mutta toisin kuin kymmenen vuotta sitten arveltiin, blogit eivät näytä jääneen nopeasti ohimeneväksi ilmiöksi. Niiden rinnalle on kuitenkin noussut runsaasti erilaisia sosiaalisen median alustoja. Suosituimmat suomalaiset sosiaalisen median vaikuttajat tienavat jopa liki 250 000 euroa vuodessa (kts. esim Iltalehti 4.11.2019).

Raskaus- ja perhebloggaajia on Suomessa varovaisesti arvioiden satoja. Suosituimpia äitiysblogipor- taaleja ovat Kaksplus ja Vauva, jotka ilmestyvät samoilla nimillä myös aikakauslehtinä. Osa blogeista kuvaa raskautta, synnytystä ja vauvavuotta, osa taas kasvaa lapsen mukana ja laajenee uusille poluille.

Tutkimukseni aikana Nopparin ja Hautakankaan tekemä muotiblogitutkimus nousi itselleni läheisim- mäksi ja löysin heidän tutkimuksestaan paljon havaintoja, joita oma aineistoni tukee. Hyödynnänkin tässä tutkimuksessa Nopparin ja Hautakankaan ajatuksia, vaikka äitiysblogit ovat mielestäni luonteel- taan keskimäärin epäkaupallisempia ja intiimimpiä kuin suositut muotiblogit. Näitä blogeja kuitenkin yhdistää hyvin keskeinen asia: sekä äitiys- että muotiblogit ovat pääosin naisten naisille kirjoittamia verkkopäiväkirjoja.

3 TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN TAUSTA

Tutkimukseni teoreettisena taustana on **sosiaalinen konstruktionismi** ja pääasiallinen tutkimusmenetelmä on **sisällönanalyysi**, joka on väljä ja varsin salliva aineiston luokittelu- ja analyysimenetelmä.

Pää tutkimuskysymyksiä on kolme:

- Millainen on synnytyskertomusten rakenne?
- Miten synnyttäjät kuvaavat hoitohenkilökuntaa?
- Eroavatko lääkäreiden ja kätilöiden kuvaukset toisistaan?

Tutkimukseni on kvalitatiivinen eli laadullinen, mutta lasken jonkin verran myös eri esiintymien lukumääriä ja esitän ne taulukoina. Näin kvalitatiivinen analyysi saa tukea kvantitatiivisista taulukoista.

Seuraavissa alaluvuissa kerron sosiaalisen konstruktionismin ja laadullisen tutkimuksen periaatteista.

3.1 Sosiaalinen konstruktionismi

Kielenkäyttöä voi karkeasti jaotella analysoida kahdesta näkökulmasta: todellisuuden kuvana tai todellisuuden rakentajana. Kun ilmiötä tarkastellaan realistisesta näkökulmasta, ajatellaan, että tosiasioista saadaan tietoa välineen eli kielen avulla. Jälkimmäinen, *konstruktionistinen* näkökulma puolestaan olettaa, että kielenkäyttö ei ainoastaan kuvaa sosiaalista todellisuutta, vaan lisäksi se muuttaa, rakentaa ja uusintaa sitä. Näin kielenkäyttö on osa todellisuutta, ei irrallinen väline. (Jokinen, Juhila & Suoninen, 2016: 17, 26.)

Sosiaalinen konstruktionismin suosion nousu kytkeytyy 1960- ja 1970-lukujen niin sanottuun kielelliseen käänteeseen (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006). Sosiaalisen konstruktionismin alkusykäykseksi katsotaan Peter L. Bergerin ja Thomas Luckmannin teos *The Social Construction of Reality (Todellisuuden sosiaalinen rakentuminen)* vuonna 1966. Bergerin ja Luckmannin mukaan meistä itsestämme riippumattomat kokemuksemme ja ymmärryksemme todellisuudesta ovat psykologisen kypsymisen tuottamia. Tätä prosessia Berger ja Luckmann arvelivat voitavan kutsua *sosiaalisiksi rakentumiseksi*. Heidän ajatteluunsa vaikuttivat vahvasti ainakin wieniläisen

yhteiskuntateoreetikon Alfred Schutzin (1899–1959) *fenomenologinen sosiologia* ja preussilaissyntyisen yhteiskuntafilosofin Karl Marxin (1818–1883) ajatukset kulttuurin ja tietoisuuden yhteydestä. (Berger & Luckmann, 1966; 1998: 16–17, 26; Aittola & Raiskila, 1998: 217–220; Hacking, 2009: 45; Koskinen, 2013: 77.)

Berger ja Luckmann halusivat selvittää, miten kokemuksemme, ymmärryksemme ja tuntemuksemme arkipäiväisestä todellisuudesta rakentuvat. He nostivat tutkittavaksi todellisuudet, jotka syntyvät niistä monimutkaisista sosiaalisista maailmoista, joita asutamme. Bergerin ja Luckmannin mukaan kokemus maailmasta toisena muodostuu kullekin meistä sosiaalisissa ympäristöissä. He eivät kannattaneet minkäänlaista *universaalia sosiaalista konstruktionismia*; he eivät väittäneet, että kaikki olisi sosiaalista konstruktia tai ettei mikään voisi olla olemassa muuten kuin sosiaalisena konstruktiona. (Hacking, 2009: 45–46.)

Kielellisen käänteän myötä keskusteluun nousivat tutkimuksen syvin tehtävä ja luonne; mitä tulisi tutkia ja millä menetelmillä. Kritiikin kohteina olivat muun muassa tutkimuksen mekanistisuus, individualistisuus, länsimaalaus, näennäisobjektiivisuus ja tutkimustulosten relevanssi. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006.)

Jokainen kielenkäyttäjä rakentaa eli *konstruo*i maailmaa. Merkityksellistämme kielenkäyttöemme kohteet. Sanojen konstruktisuutta on usein vaikea havaita, sillä oman kulttuurimme käsitteistö on meille arkipäiväistä. (Jokinen, Juhila & Suoninen, 2016: 27.) Sanat ja sanonnat tuntuvat itsestään selviltä ja luonnollisilta, eikä niiden kuulumista kielellis-kulttuuriseen systeemiin ole helppo havaita. Oletamme helposti, että sanat tarkoittavat samaa kaikille oman kulttuurimme jäsenille. (Suoninen, 1992: 13–14.)

Sosiaalinen konstruktio on yksi tiedesotien keskeisimmistä käsitteistä. Konstruktionistit väittävät, että monet luonnontieteilijöiden nimeämät asiat ovat tosiasiasa sosiaalisia konstruktioita. Moni luonnontieteilijä puolestaan kiistää tämän näkemyksen. Konstruktionistisesta näkökulmasta tulos ei välttämättä paljasta, miten se on syntynyt. (Hacking, 2009: 63.)

Hackingin mukaan konstruktioista on tullut trendikästä. Hän sanoo pelkäävänsä, että kyseessä on muotivirtaus, jonka perässä kuljetaan. Niin erilaisia ilmiöitä selitetään sosiaalisella rakentumisella, ettei niillä ole enää yhteisiä tavoitteita. Kun tutkijat keskittyvät tahoillaan pieniin yksityiskohtiin, saattavat he kadottaa kokonaiskuvan. Toisinaan konstruktionistit myös suhtautuvat omistushaluisesti siihen kontekstiin, missä jokin sosiaalinen ongelma on tullut esille. (Hacking, 2009: 60.)

3.2 Sisällönanalyysi

Sisällönanalyysi on suosittu ja monipuolinen perusanalyysimenetelmä, jota voidaan käyttää kaikissa laadullisen tutkimuksen perinteissä. Sisällönanalyysi on paitsi tutkimusmetodi myös väljä teoreettinen viitekehys, jonka avulla voidaan tehdä eri alojen tutkimusta. Teknisesti se on sovellettavissa useiden tutkimusotteiden sisällä. (Tuomi & Sarajärvi, 2002: 13, 93.)

Sisällönanalyysi-termiä on käytetty akateemisessa tutkimuksessa varsin erilaisissa merkityksissä, ja analyysimenetelmänä sitä on hyödynnetty monin eri tavoin. Toisinaan akateemista kirjallisuutta luukiessa ei ole täysin selvää, mihin menetelmään kirjoittaja tarkalleen ottaen viittaa puhuessaan sisällönanalyysistä, sisällön analyysistä tai sisällön erittelystä.

Sisällönanalyysillä voidaan tarkoittaa tekstintutkimuksen metodia, jonka kultakausi ajoittuu suurin piirtein 1930-luvulta 1970-luvun alkuun. (Väliaverronen, 1998: 15.) Metodista käytetään myös nimitystä *sisällön erittely* (*content analysis*) (Tuomi & Sarajärvi, 2002: 106). Bernard Berelssonin (1952: 14) klassisen määritelmän mukaan sisällön erittely on kommunikaation ihmissisällön objektiivista, systemaattista ja määrällistä kuvailua varten soveltuva tutkimustekniikka. (Väliaverronen, 1998: 15; Tuomi & Sarajärvi, 2002: 106.) Tutkimuksen kohteena on tällöin se, mitä teksti esittää, miten se kuvaa maailmaa tai millaisia asenteita se välittää. Sisällön erittely voi olla laadullista tai määrällistä, mutta useimmiten termillä viitataan määrälliseen tutkimustapaan.

Sisällön erittely ei salli valikoimista, vaan sen on katettava koko sanoma, sanomajärjestelmä tai asianmukaisella tavalla kerätty otos. Sen toimintaperiaate on täysin eri kuin kirjallisempien tekstianalyysien, jotka valikoivat tutkittavakseen tietyn sanoman osan ja jättivät muut huomiotta. Sanojen laskeminen on suosituimpia tapoja tehdä sisällön erittelyä. Sen avulla voidaan esimerkiksi tarkistaa, pitääkö jokin oletus tai aavistus paikkansa. Esimerkiksi John Paisley laski vuonna 1967, kuinka monta kertaa presidenttiehdokkaat Nixon ja Kennedy käyttivät tiettyjä sanoja televisioituissa vaaliväittelyissä. Taulukoinnin avulla huomattiin, että Nixonin sanasto oli jossain määrin riitaisampaa kuin sovittelevamman Kennedyn. (Fiske, 1992: 180–181.)

Myöhemmin sisällön erittelyn paikan ovat ottaneet diskurssianalyysi ja sen sukulaiset kuten semiotiikka, keskustelunanalyysi ja narratologia (Väliaverronen, 1998: 15). Perinteisen sisällönanalyysin/sisällön erittelyn suosiota on laskenut erityisesti se, että sen taustalla vaikuttanut teoreettis-metodologinen projekti eli positivismi/empirismi alkoi purkautua. Objektiivisuuden sijaan ryhdyttiin korostamaan sitä, miten tutkimuksen teoreettinen viitekehys ja tutkijan tekemät rajaukset vaikuttavat

tutkijan päätelmiin. Määrällisistä menetelmistä siirryttiin pikkuhiljaa laadullisiin ja tekstin kuvailusta tulkintaan. Yksittäisten tekstien sijaan alettiin tarkastella tekstejä suhteessa kontekstiinsa. (Väliaverronen, 1998: 14–17.) Pietilän (1988: 460–47) mukaan perinteisen sisällönanalyysin tekstikäsitys oli varsin naiivi ja pystyi huomioimaan tekstin sisällön vain hyvin kapeasti (ks. myös Väliaverronen, 1998: 16).

Joskus sisällönanalyysillä tarkoitetaan mitä tahansa määrällistä tutkimusta, toisinaan taas sille on kehitelty uudenlaista sisältöä yhdistämällä se muihin sisällön tuotannon tutkimusmenetelmiin. Määrällistä sisällönanalyysiä voidaan käyttää rinnakkain semioottisten ja diskursiivisten tutkimustapojen kanssa. Perinteisellä määrällisellä sisällönanalyysillä on edelleen oma paikkansa tekstin tutkimuksessa. Tällainen tutkimusmenetelmä sopii erityisesti laajan dokumenttiaineiston analysoimiseen tai jonkin havainnon tai teoreettisesti perustellun väitteen ”tieteelliseen todistamiseen”. (Väliaverronen, 1998: 16.)

Eräiden lähteiden mukaan sisällönanalyysiä ja laadullista analyysiä voidaan pitää pitkälti synonyymeina (esim. Toivonen, 1999; ks myös Tuomi & Sarajärvi, 2002: 13.) Toisaalta sisällönanalyysin voidaan nähdä jakautuneen kahtia: sisällönanalyysiin, jossa kvantifioidaan tutkittavaa ilmiötä, sekä laadulliseen sisällönanalyysiin, jonka raja asettuu juuri kvantifioinnin reunalle. Tästä näkökulmasta sisällönanalyysin voi nähdä kehittyneen kvalitatiiviseen ja kvantitatiiviseen suuntaan. (Kynäs & Vanhanen, 1999; Latvala & Vanhala-Nuutinen, 2001; Tuomi & Sarajärvi, 2002: 107.)

Sisällönanalyysiä ja sisällön erittelyä käytetään edelleen usein synonyymeina. Tuomi ja Sarajärvi (2002: 107–108) ehdottavat, että nämä kaksi termiä olisi syytä erottaa. Sisällön erittely voisi kuvata dokumenttien analyysiä, jossa kuvataan kvantitatiivisesti esimerkiksi tekstin sisältöä. Sisällönanalyysi puolestaan tarkoittaisi pyrkimystä kuvata sanallisesti dokumenttien sisältöä. Käytännön tutkimustyössä näillä termeillä on merkittävä ero. Kvantifioinnilla eli sisällön erittelyllä voidaan saada aineistosta selkeästi järjestettyä mutta melko pintapuolista tietoa, kun taas sisällönanalyysi antaa aineistosta huomattavasti tarkempaa tietoa. Sisällönanalyysi voi jopa kyseenlaistaa sisällön erittelyn tulokset. (Tuomi & Sarajärvi, 2002: 108; ks myös Tuomi, 1997; 1998.)

Nykymuotoinen sisällönanalyysi on tekstinanalyysiä samalla tapaa kuin vaikkapa diskurssianalyysi tai historiallinen analyysi. Sen tavoitteena on eritellä ja etsiä eroja ja yhtäläisyyksiä. (Tuomi & Sarajärvi, 2002: 105.) Kynään ja Vanhasen (1999) mukaan sisällönanalyysin avulla voidaan tarkastella erilaisia dokumentteja systemaattisesti ja objektiivisesti. Tutkittava dokumentti voi olla yhtä hyvin kirja, artikkeli, päiväkirja kuin vaikkapa puhe, keskustelu tai haastattelu. Sisällönanalyysi sopii täysin

strukturoidumattomankin aineiston analyysiin. Tavoitteena on kuvata tutkittava ilmiö tiivistetyssä ja yleisessä muodossa. (Tuomi & Sarajärvi, 2002: 105.)

Sisällönanalyysi on saanut osakseen myös kritiikkiä. Grönfors (1982: 161, kts. myös Tuomi & Sarajärvi, 2002: 105) toteaa, että sisällönanalyysillä oikeastaan vain järjestetään kerättyä aineistoa johtopäätösten tekoa varten. Näin ollen sisällönanalyysiä leimaa keskeneräisyys. Tutkija saattaa kuvata analyysinsä hyvinkin tarkasti, mutta hän ei kykene tekemään mielekkäitä johtopäätöksiä vaan esittelee järjestetyn aineiston ikään kuin tuloksina. (Tuomi & Sarajärvi, 2002: 105.)

Salo (2015: 166–167, 187) näkee sisällönanalyysin muuttuneen tekniikaksi, jossa kategorisointi korvaa teoreettiset kehittelyt ja tutkijan omat oivallukset. Samalla analyysin ohuus ja refleksiivisyyden puute tulevat helposti näkyviksi. Sisällönanalyysi tuottaakin Salon mukaan pohjimmiltaan vain luokitteluja mutta ei yllä aitoon analyysiin. Terminä sisällönanalyysi on Salon näkemyksen mukaan hämärrä.

3.3 Laadullisen tutkimuksen periaatteet

Kun sisällönanalyysi nähdään teoreettisena kehyksenä, tarkoitetaan oikeastaan kaikkea kirjoitettujen, kuultujen ja nähtyjen sisältöjen analyysiä. Tästä näkökulmasta sisällönanalyysiä ei voi pitää ainoastaan kvalitatiivisena eli laadullisena menetelmänä. (Tuomi & Sarajärvi, 2002: 93.)

Alasuutarin mukaan ihmistieteellisen tutkimuksen kenttää ei voi jakaa kvalitatiivisiin ja kvantitatiivisiin menetelmiin. Ei ole mielekasta lähestyä laadullista ja määrällistä tutkimusta vastapareina tai toisensa pois sulkevinä analyysimenetelminä. Pikemminkin kvalitatiivista ja kvantitatiivista analyysiä voi tarkastella jatkumona. Saman tutkimuksen sisällä voi hyvin soveltaa molempia analyysimenetelmiä. (Alasuutari, 2011: 32.) Parhaimmillaan nämä menetelmät täydentävät ja tukevat toisiaan.

Kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa argumentoidaan lukujen ja tilastojen avulla. Tutkimusyksiköille annetaan arvoja eri muuttujilla, ja aineisto saatetaan taulukkomuotoon. Tavoitteena on löytää tutkimusyksiköiden välisiä eroja eri muuttujien suhteen. Periaatteena on etsiä tilastollisia säännönmukaisuuksia. (Alasuutari, 2011: 34–37.)

Kvalitatiivinen eli laadullinen analyysi on monessa suhteessa erilaista. Aineistoa lähestytään kokonaisuutena, joka kykenee valottamaan jonkin singulaariseksi ymmärretyn, sisäisesti loogisen

kokonaisuuden rakennetta. Kaikki huomioidut on pystyttävä selittämään siten, että ne eivät ole ristiriidassa esitetyn tulkinnan kanssa. (Alasuutari, 2011: 38.)

Omassa työssäni törmäsin hyvin yleiseen laadullisen tutkijan ongelmaan: miten rajata tutkimus, kun aineisto pullistelee kiinnostavia aineksia. Tuomi ja Sarajärvi huomauttavatkin, että tutkijan on myönnettävä, ettei hän voi tutkia kaikkia kiinnostavia asioita yhden tutkimuksen puitteissa. On uskallettava *rajata* tutkimus. On valittava jokin tarkkaan rajattu ilmiö ja keskityttävä siihen. Tästä valitusta kohteesta on kuitenkin kerrottava kaikki mahdollinen. (Tuomi & Sarajärvi, 2002: 94.)

Tutkimuksen rajaamisen jälkeen on vuorossa aineiston *litterointi* tai *koodaaminen*. Tutkija siis tutustuu aineistoonsa ja tekee muistiinpanoja haluamallaan tavalla. Nauhoitetun aineiston hän litteroi kirjaimiksi. Kolmannessa vaiheessa aineistoa *luokitellaan*, *teemoitellaan* ja *tyypitellään*. *Luokittelu* on lainattu laadulliseen analyysiin oikeastaan kvantitatiivisesta tutkimuksesta, ja siinä lasketaan, montako kertaa jokin luokka esiintyy aineistossa. *Teemoittelu* muistuttaa luokittelua, mutta siinä selvitetään, mitä kustakin teemasta on sanottu. *Tyypittelyssä* aineisto ryhmitellään tietyiksi tyypeiksi. Viimeistään tässä vaiheessa analyysiä on myös päätettävä, etsitäänkö aineistosta samuutta vai erilaisuutta. (Tuomi & Sarajärvi, 2002: 94–95.)

Laadullisessa tutkimusperinteessä puhutaan usein *induktiivisesta* ja *deduktiivisesta* analyysistä. Jako perustuu tulkintaan päättelyn logiikasta, joka on aina joko induktiivista (yksittäisestä yleiseen) tai deduktiivista (yleisestä yksittäiseen). Jaottelu on kuitenkin ongelmallinen, sillä ”puhtaan” induktion mahdollisuus on asetettu kyseenalaiseksi. Uusi teoria ei voi syntyä ainoastaan havaintojen pohjalta. Lisäksi tämä kahtiajako unohtaa kolmannen päättelyn logiikan eli *abduktiivisen* päättelyn kokonaan. Abduktiivisen päättelyn mukaan teorianmuodostus on mahdollista silloin, kun havaintojen tekoon liittyy jokin johtoajatus tai johtolanka – siis johdattaja. (Tuomi & Sarajärvi, 2002: 95–97.)

Eskola (2010: 181–186) jakaa aineiston analysoinnin tavat kolmeen ryhmään sen mukaan, mikä on tutkijan suhde teoriaan. Näin tutkimus voi olla *aineistolähtöistä*, *teoriasidonnaista* tai *teorialähtöistä*. Eskolan jaottelu pystyy ottamaan huomioon erilaiset analyysin tekoa ohjaavat tekijät paremmin kuin perinteinen induktiivinen–deduktiivinen-jako. (Tuomi & Sarajärvi, 2002: 97.)

Aineistolähtöisessä analyysissä teoria pyritään konstruoimaan aineistosta. *Teoriasidonnaisessa* analyysissä puolestaan katsotaan, että analyysissä on teoreettisia kytkentöjä, mutta se ei suoraan nouse teoriasta tai pohjaudu teoriaan. Eskolan mukaan tämä teoria on aloittelevalla tutkijalla kenties helpoin. Kolmas analyysitapa eli *teorialähtöinen* analyysi nojaa eniten klassiseen malliin, jossa

tutkimusmatkalle lähdetään teoriasta ja palataan siihen empiirisen tutkimuksen jälkeen. (Eskola, 2010: 179–203.)

Tuomi & Sarajärvi (2002: 110) käyttävät lähes samaa jakoa kuin Eskola, mutta teoriasidonnaisen tutkimuksen sijaan he puhuvat *teoriaohjaavasta* analyysitavasta. Aineistolähtöisen analyysitavan synonyymina he pitävät induktiivista analyysiä ja teorialähtöisen puolestaan deduktiivista analyysiä. (Tuomi & Sarajärvi, 2002: 110.)

Laadullisen tutkimuksen tutkimustulokset eivät ole koskaan käytetystä havaintomenetelmästä tai havainnoijastaan irrallisia. Ei siis ole olemassa absoluuttisen objektiivista tietoa, vaan kaikki tieto on lopulta siinä mielessä subjektiivista, että tutkija tekee havainnot ja päätelmät oman ymmärryksensä varassa. Tässä mielessä laadullinen tutkimus nojaa havaintojen teoriapitoisuuteen. (Tuomi & Sarajärvi, 2002: 19.)

Laadullisen tutkimuksen voi nähdä prosessina, jossa tutkijan ymmärrys, tietoisuus ja tulkinnat käsillä olevasta aiheesta kehittyvät tutkimuksen edetessä. Tällöin tutkimusta lähestytään eräänlaisena oppimistapahtumana. Toisaalta laadullinen tutkimus on prosessi myös toisesta näkökulmasta, sillä tutkimuksen etenemistä ei välttämättä pysty etukäteen jäsentämään selkeisiin vaiheisiin, vaan esimerkiksi tutkimustehtävät tai aineiston keruuta ja rajaamista koskevat ratkaisut voivat muotoutua vähitellen tutkimuksen edetessä. Toisinaan analysoinnin aloituksen jälkeen on jopa palattava kentälle keräämään lisää aineistoa. (Kiviniemi, 2010: 70, 75.) Tutkija on siis eräänlainen salapoliisi, joka kerää johtolankoja ja pyrkii selvittämään tutkittavaa arvoitusta. (Alasuutari, 1999; Kiviniemi, 2010: 71.)

4 AINEISTON ANALYYSI

Tutkimusmetodinani on aineistolähtöinen sisällönanalyysi, mutta tutkimuksessa voi nähdä kaikuja teorialähtöisestä lähestymistavasta, sillä päätin jo ennen aineistoon tutustumista, että tutkin joko hoitohenkilökunnan kuvauksia, synnytyspelkoa tai kivun ja kivunlievityksen kuvauksia. Päädyin ensin mainittuun ja annoin aineiston ohjata tutkimustani.

Aloitin analyysivaiheen lukemalla kaikki synnytyskertomukset useaan kertaan. Pyrin luomaan aineistosta kokonaiskuvan. Keskustelin tekstien kanssa; mitä te haluatte minulle kertoa, mitä te jätätte kertomatta?

Seuraavaksi tein aineistosta muistiinpanot. Kirjoitin muistiin synnytyskertomuksen kuvien määrän, sanamäärän, synnyttäjän raskausviikot, synnytystavan, käytetyn kivunlievityksen ja muita huomioita (synnytys ulkomailla, kaksosraskaus). Kokosin huomiot excel-taulukkaan (LIITE1). Koska kaikki aineiston blogit olivat keruuhetkellä julkisia, blogit on luetteloitu niiden oikeilla nimillä.

Taulukkoa kootessani käytin kirjoittajien itse käyttämiä luonnehdintoja. Jos he puhuivat perätilasta tai hätäsektiosta, siirsin luonnehdinnan taulukkaan sellaisenaan. Halusin selvittää, onko tiettyjä asioita, jotka suurin osa äideistä mainitsee kertomuksissaan.

Aineistossa käsitellään runsaasti sekä synnytyspelkoa että kipua ja kivunlievitystä, mutta hoitohenkilökunnan kuvauksia on selvästi eniten. Kiinnostukseni heräsi, kun havaitsin, että kätilöt ja lääkärit esiintyvät kertomuksissa varsin erilaisissa rooleissa. Päätin keskittyä tutkimaan hoitohenkilökunnalle annettuja rooleja ja toimijuuksia.

Kolmannessa vaiheessa koodasin aineiston aineistolähtöisen sisällönanalyysin periaatteita noudattaen. Keräsin taulukoihin ensin kaikki ilmaukset, joissa mainittiin lääkäri, kätilö tai hoitaja. Kätilöt ja hoitajat määrittelin kuuluvaksi samaan ryhmään. Sen jälkeen yksinkertaistin alkuperäisen ilmauksen pelkistetyksi ilmaukseksi. Redusoinnin eli pelkistämisen ajatuksena on löytää ilmauksen keskeisin sisältö. Monet alkuperäiset ilmaukset olivat varsin pitkiä ja sisälsivät muutakin ainesta kuin hoitohenkilökunnan kuvausta. Kun pelkistin ilmauksia, tarkkailin, millaisessa roolissa lääkäri, kätilö tai hoitaja esiintyy. Olin erityisen kiinnostunut verbeistä.

Redusoinnin jälkeen tarkastelin ilmauksia ja ryhdyin etsimään niille kuvaavia alakategorioita. Ryhmittelin eli klusteroin ilmaukset alakategorioihin. Samansisältöiset ilmaukset muodostivat näin oman ryhmän. Tämän jälkeen nimesin neljä yläkategoriaa:

1. *Lääkäri aktiivisena toimijana,*
2. *Lääkäri toiminnan kohteena*
3. *Kätilö aktiivisena toimijana*
4. *Kätilö toiminnan kohteena*

Määrittelin ilmauksille vain yhden pääkategorian: *hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa.*

Seuraavat kolme esimerkkiä kuvaavat, miten koodausprosessi etenee alkuperäisestä ilmauksesta pelkistettyyn ilmaukseen, alakategoriaan, yläkategoriaan ja lopulta pääkategoriaan.

1. Alkuperäinen ilmaus:

Loppuvaiheessa avuksi tuli vielä muutama kätilö lisää + yksi ”tsempparikätilö”, joka oli vähän kokeneempi kettu ilmeisesti ja hän kannusti mua kuin jumppamaikka konsanaan.

Pelkistetty ilmaus:

Kätilö kannustaa synnyttäjää.

Alakategoria:

Kätilö kommunikoi

Yläkategoria:

Kätilö aktiivisena toimijana

Pääkategoria:

Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa

2. Alkuperäinen ilmaus:

Jälkeenpäin huvittaa tuon mieshoitajan onnettomat yritykset saada oloni rentoutumaan.

Pelkistetty ilmaus:

Synnyttäjä kertoo mieshoitajasta.

Alakategoria:

Synnyttäjä kuvailee kätilöä

Yläkategoria:

Kätilö toiminnan kohteena

Pääkategoria:

Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa

3. Alkuperäinen ilmaus:

(--) anestesialääkäri oli kaiken lisäksi komein lääkäri, jonka olen koskaan nähnyt, hah!

Pelkistetty ilmaus:

Synnyttäjän mielestä lääkäri on komea.

Alakategoria:

Synnyttäjä kuvailee lääkäriä

Yläkategoria:

Lääkäri toiminnan kohteena

Pääkategoria:

Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa

Aineistossa on joitakin ilmauksia, joita oli mahdotonta määritellä vain yhteen alakategoriaan kuuluvaksi. Seuraavan esimerkin ensimmäisen virkkeen (*Yhdeltä saapui lääkäri puhkaisemaan kalvoja*) määrittelin alakategoriaan *Lääkäri saapuu*. Jälkimmäinen virke kuuluu nähdäkseni sekä *Synnyttäjä kuvailee lääkäriä* -kategoriaan että *Lääkäri kommunikoi* -kategoriaan. Näin lääkäri esiintyy samassa virkkeessä sekä toiminnan kohteena että aktiivisena toimijana.

Alkuperäinen ilmaus:

Yhdeltä saapui lääkäri puhkaisemaan kalvoja. Sympaattinen miekkonen, joka sanoi: "Tämä ei satu ollenkaan."

Alkuperäinen ilmaus:

Yhdeltä saapui lääkäri puhkaisemaan kalvoja.

Alkuperäinen ilmaus:

Sympaattinen miekkonen, joka sanoi: "Tämä ei satu ollenkaan."

Alkuperäinen ilmaus:

Sympaattinen miekkonen, joka sanoi: "Tämä ei satu ollenkaan."

Pelkistetty ilmaus:

Lääkäri saapuu paikalle puhkaisemaan kalvot.

Pelkistetty ilmaus:

Lääkäri on synnyttäjän mielestä sympaattinen mies.

Pelkistetty ilmaus:

Lääkäri sanoo, että tämä ei satu.

Alakategoria:

Lääkäri saapuu paikalle

Alakategoria:

Synnyttäjä kuvailee lääkäriä

Alakategoria:

Lääkäri kommunikoi

Yläkategoria:

Lääkäri aktiivisena toimijana

Yläkategoria:

Lääkäri toiminnan kohteena

Yläkategoria:

Lääkäri aktiivisena toimijana

4.1 Keisarileikkaukset

Aineistossani on verraten paljon keisarileikkauksia eli sektioita. Keisarileikkausten määrä on pysynyt Suomessa viime vuosina varsin tasaisena, ja noin 16–17 % synnytyksistä on sektioita. Vuonna 2019 tilastoitiin kaikkien aikojen korkein luku, kun noin 17,5 % lapsista syntyi sektiolla. Keisarileikkaus on myös tavallisin leikkaustoimenpide Suomessa. Alle puolet keisarileikkauksista on suunniteltuja. Useimmiten leikkaussaliin päädytään sen jälkeen, kun synnytystä on yritetty alateitse. (Tiitinen, 2021.)

Aineistooni kuuluu 19 synnytyskertomusta. Näistä synnytyksistä kahdeksan eli jopa 42 % on sektioita. Jos olisin päätnyt säilyttämään alkuperäisen, hyvin laajan aineistoni, olisi 36:sta synnytyksestä kymmenen ollut sektioita. Tällöin prosenttiluku olisi ollut noin 27,8, joka sekin on selvästi yli keskiarvon. Uskaltanen siis sanoa, että sektiosynnytykset ovat tässä aineistossa yliedustettuja.

Aineiston kahdeksasta sektioista neljä on suunniteltuja ja kolme kiireellisiä. Yhdelle äidille tehdään hätäsektio. Suunniteltu sektio on nimensä mukaan etukäteen suunniteltu ja sovittu keisarileikkaus. Kiireellinen sektio tarkoittaa päivystyksessä tehtävää keisarileikkausta, johon päädytään, jos lapsi on vaikeassa virheasennossa, kohtu ei supistele tarpeeksi tai sikiö kärsii hapenpuutteesta. Tällaisessa sektiossa äiti on yleensä hereillä ja tukihenkilö saa olla mukana leikkaussalissa. Hätäsektioon puolestaan päädytään hätätilanteessa, kun lapsi on saatava ulos ripeästi. Äiti nukutetaan, ja isä tai muu tukihenkilö ei pääse mukaan leikkaukseen. (Tiitinen, 2021.)

Äitien kirjoittamien synnytyskertomusten perusteella he ovat päätyneet suunniteltuun eli elektiiviseen sektioon ainakin kaksosraskauden, synnytyspelon ja lapsen poikki- tai perätilan vuoksi. Yksi pelkäävä äiti kertoo halunneensa suunnitellut sektion nukutuksessa. Kiireellisen ja hätäsektion syitä ovat tässä aineistossa pitkittynyt synnytys ja äidin ja vauvan hyvinvoinnin varmistaminen.

Tämän aineiston perusteella ei voi sanoa, miksi sektiosynnytysten prosenttiosuus on koko maan keskiarvoa isompi. Ehkä kysymys on sattumasta. Kenties äitiysbloggaajissa on keskivertoa enemmän synnytystä pelkääviä naisia, jotka haluavat synnyttää sektiolla. Ilmiö kaipaisi lisätutkimusta. Vuonna 2013 noin 1,5 % synnyttäjistä halusi pelon vuoksi synnyttää sektiolla. Tuoreet tilastot eivät ole vielä valmiit, mutta pelkosektioiden määrä on voimakkaassa kasvussa. Noin joka neljäs tai viides suunniteltu sektio tehdään synnytyspelon vuoksi. (Rouhe & Saisto, 2013; Rouhe, 2020.)

4.2 Synnytyskertomusten rakenne ja intertekstuaalisuus

Mediatutkija Minna Tarkka (1996: 195) on todennut, että interaktiivinen kerronta on tekniseltä toteutukseltaan yleensä hypertekstiä tai hypermediaa. Tällaista tekstiä luonnehtii haarautuva ja epälineaarinen rakenne sekä kuumat pisteet eli linkit, joita klikkailemalla käyttäjä siirtyy osiosta toiseen.

Viime vuosikymmeninä niin internet kuin koko yhteiskuntamme on muuttunut valtavasti, mutta yhä edelleen internetin vuorovaikutuksellisuus perustuu pitkältä hyperlinkeille. Tämän tutkimuksen aineistosta hyperlinkit kuitenkin puuttuvat täysin; yhdessäkään aineistoni synnytyskertomuksessa ei ole lähdeviitteitä tai linkkejä muille nettisivuille. Yhdessä postauksessa on upotettuna linkki kirjoittajan aiempaan tekstiin, jossa hän ennakoi synnytystään ja kertoo synnytykseen valmistautumisestaan.

Blogit muodostavat kuitenkin itsessään alati laajenevan hypermedian, sillä esimerkiksi raskautta kuvataan blogeissa viikko viikolta. Kerrotaan alkuraskauden pahoinvoinnista, keskiraskauden väsymyksestä, synnytykseen valmistautumista, tarvikkehankinnoista ja lopulta synnytyksestä. Nähdäkseni aineistoni sisältääkin runsaasti piilotettua tai tiedostamatonta hypertekstuaalisuutta, sillä tekstit ovat rakenteeltaan lähes identtisiä. Syntyy vaikutelma, että kirjoittajat tuntevat tekstilajin ja noudattavat totuttua tyyliä ja rakennetta varsin tarkasti.

Tarkka (1996) puhuu *immersiivisyydestä*, joka kuvaa teoksen vuorovaikutteista kykyä kietoa katsoja maailmaansa. Mielestäni aineistoni synnytyskertomukset ovat hyperlinkittömyydestään huolimatta varsin immersiiivisiä. Ne päästävät lukijansa hyvin lähelle.

Ojalainen (2020) jakaa synnytyskertomuksen kuuteen pääjaksoon: *otsikkoon, johdatteluun, synnytyksen käynnistymisestä kertomiseen, synnytyksen etenemisestä kertomiseen, lapsen syntymästä kertomiseen sekä lopetukseen*. Tässäkin tutkimuksessa synnytyskertomusten juoni jaetaan kuuteen jakssoon. Jaksot ovat:

1. *Pohjustus*
2. *Latenssi- ja avautumisvaihe*
3. *Aktiivinen synnytys*
4. *Ponnistusvaihe*
5. *Syntymä*
6. *Synnytyksen jälkeiset ajatukset*

Aineistoon kuuluu kahdeksan sektiota, joista neljä on suunniteltuja sektioita. Määrittelemäni jako ei sovellu suunniteltuihin sektioihin, sillä niissä on nähtävissä vain viisi vaihetta: *pohjustus, odotteluvaihe, synnytys, syntymä ja synnytyksen jälkeiset ajatukset*. Kiireelliset sektiot ja hätäsektiot sen sijaan etenevät nähdäkseni hyvin samalla tavalla kuin alatiesynnytykset, sillä leikkaussaliin päädytään yleensä vasta aktiivisen synnytyksen lopussa tai ponnistusvaiheessa.

Kertomukset alkavat *pohjustuksella*, jossa äiti kertoo mahdollisista aiemmista synnytyksistään, raskautensa kulusta ja omista tuntemuksistaan. Osa äideistä mainitsee jo tässä vaiheessa syntyneen lapsensa sukupuolen ja mitat ja paljastaa, miten synnytys on sujunut. Sen jälkeen kirjoittaja siirtyy kuvaamaan synnytystä ikään kuin takaumana.

Esimerkki 1

Polulle on tupsahtanut kolmas kulkija. Hän saapui maailmaan elokuun viimeisenä päivänä, perjantaina, virkeänä, terveenä ja painaen 3,042 kiloa. Pituutta pienoisella tulokkaalla oli 48 senttimetriä. Äiti, isä ja vauva voivat hyvin. Hän on täällä.

Osa äideistä kuvaa tapahtumia koko ajan reaaliajassa kuin jännityskertomusta. Esimerkeissä 2 ja 3 kuvataan turhautumista ja malttamattomuutta. Laskettu aika on jo mennyt, ja odottajan mieli on tuskastunut. Molemmissa kertomuksissa mainitaan päivämäärä ja raskausviikot.

Esimerkki 2

Keskiviikko 21.11.2018 oli ihan tavallinen päivä. Heräsin aamulla hieman turhautuneena, että raskausviikkoja oli kasassa jo 40+2 ja silti olin vielä yhtenä kappaleena. (--) Aloin pelkäämään, että synnytys ei koskaan käynnistyisikään spontaanisti, vaan se jouduttaisiin käynnistämään.

Esimerkki 3

Maanantaina 22.2 raskausviikkoja oli 40+3 ja mua vaivasi äärimmäinen väsymys. Pahoittelut sanavalinnasta, mutta kuvaavampaa sanaa en sille olotilalle keksinyt. Aamuinen puhelu äitiltä sai mut tiuskimaan ja kiroilemaan hänelle luurin toisesta päästä ja samalla pyysin häntä tuomaan kaksi pakettia jäätelöä. Aioin vaipua jäätelököomaan ja mököttää maaliskuuhun saakka, kunnes vauva hädettäisiin minusta ulos lääketieteen keinon.

Seuraavan esimerkin kirjoittaja aloittaa kertomuksensa pohjustuksella, jonka kirjoitusmotiiviksi hän kertoo vertaistuen. Hän haluaa jakaa positiivisen synnytyskokemuksensa ja auttaa siten tulevia synnyttäjiä.

Esimerkki 4

Synnytyskertomus, sellainen olisi luvassa tällä kertaa blogitekstin muodossa. Haluan jakaa tämän toisen, positiivisen synnytyskokemukseni täällä blogissakin, jotta voisin tarinallani helpottaa jonkun toisen valmistautumista synnytykseen ja tulevaan koitokseen. Samalla voin tuoda yhden maailman luonnollisimman asian näkyväksi sairaalaan seinien ulkopuolelle.

Seuraavaksi kuvataan synnytyksen ensimmäistä vaihetta eli *latenssivaihetta*, jolloin kohdunsuu pehmenee ja lyhenee, sekä sitä seuraavaa *avautumisvaihetta*. Nämä vaiheet ovat useimmiten varsin kivuliaita. Suurin osa äideistä on tässä vaiheessa vielä kotona. Joillakin äideillä latenssivaihe voi kestää useita päiviä, joillakin vain tunteja.

Esimerkki 5

17.15 Kahden tunnin kohdalla sanoin haluavani sairaalaan. Supistukseni olivat tulleet toisen tunnin ajan jo kolmen minuutin välein, ne olivat voimistuneet entisestään ja meinasin oksentaa jokaisella supistuksella. Pahinta oli ajatella suihkusta poistumista, pukeutumista ja matkaa sairaalaan niin tiheiden ja voimakkaiden supistusten kanssa.

Jos synnytys käynnistetään, synnyttäjä voi viettää avautumisvaiheen sairaalassa tai päästä kotiin odottamaan synnytyksen edistymistä. Eräs äiti lähtee käynnistyksen jälkeen jopa miehensä kanssa huonekaluliikkeeseen kävelylle. Hän kuvailee kävelyretkeä elävästi ja kertoo, mitä he ostavat ja millaiset ateriat syövät. Hän vertaa synnytystä maratoniin.

Esimerkki 6

Lähdimme sairaalassa kävelylle siinä toivossa, että ballonki tekisi taikojaan. Haimme Motonetistä jäähdytysnestettä autoon ja kurvasimme Ikeaan. Kävelimme koko Ikean läpi, vaikkei meillä mitään asiaa sinne ollut. Sen jälkeen söimme isot lihapulla-ateriat ja palat Daim-kakua. Tankkasimme kuin ennen maratonia. Olihan se hassua kävellä Ikean käytäviä ja tuumia mielessään, että tässä sitä synnytetään ballonki haaroissa ja kukaan ei edes tiedä sitä.

Kun tulee aika siirtyä synnytyssairaalaan, moni äiti jännittää tutkimushuoneessa tehtävää tutkimusta, jossa kätilö tarkistaa, onko kohdunsuu auennut tarpeeksi, vai joutuuko synnyttäjä palaamaan vielä

kotiin jatkamaan avautumisvaihetta. Esimerkeissä 7 ja 8 synnyttäjä on juuri saapunut synnytyssairaalaan. Toinen on hyvin kipeä, kun taas toinen pohtii, onko tullut sairaalaan liian aikaisin. Molemmat ilahtuvat kuullessaan, että heidän kohdunsuunsa on jo viisi senttiä auki.

Esimerkki 7

Kätilön tekemän sisätutkimuksen mukaan olin 5cm auki ja tilanne oli edennyt hienosti. Olin todella huojentunut ja hoin Jesselle, että nyt me synnytetään. Viisi senttiä tuntui taivaanlahjalta, koska se tarkoitti etten ollut kärsinyt kotona turhaan.

Esimerkki 8

Jännitin tässä kohtaa, että olimmeko sittenkin hätäilleet sairaalaan liian nopeasti. Minähän selvisin supistusten kanssa hyvin TENS-laitteen avulla. Kätilö pyysi meidät tutkimuhuoneeseen ja laittoi minut käyrille. Hän tutki kohdunsuun ja totesi sen olevan jo 5cm auki. Mun suusta pääsi hämmentynyt ”MITÄ” huudahdus, en voinut käsittää miten ihmeessä synnytys oli jo niinkin pitkällä.

Kun synnytys on todettu käynnistyneeksi, alkaa synnytyksen *aktiivinen vaihe*. Kaikki tämän aineiston äidit synnyttävät sairaalassa. Osa synnytyksistä etenee hyvin nopeasti, osa kestää yli vuorokauden. Kätilöt ja lääkärit huolehtivat kivunlievityksestä.

Esimerkki 9

(--) kätilö järjesteli jo spinaalipuudutusta, jonka anestesiaalääkäri tuli hoitamaan, ja sain ensimmäistä kertaa tunteihin hetken hengähdystauon ja mahdollisuuden kerätä voimiani. Siinä me sitten tovin vartoitimme, minä sängyssä ja Santeri huoneen kiikustuolissa ja seurasimme tilanteen edistymistä.

Esimerkki 10

(--) sisätutkimuksessa huomattiin, että olen jo 9 cm auki. Epiduraalille ei olisi enää aikaa. Sain kipupiikin, joka laitetaan samalla tavalla kuin epiduraali mutta puudute toimii nopeammin. Tässä vaiheessa en enää tajunnut ympärillä olevasta maailmasta mitään. Olin vain si-kiöasennossa ja toivoin, että kipu lakkaisi pian. Tämä hetki synnytyksessä oli myös kuulemma miehelleni se rankin. Nähdä kun toinen kärsii, mutta ei pysty auttamaan.

Ponnistusvaihe on kertomusten jännittävin hetki. Seuraavissa esimerkeissä synnyttäjien tunteet ja ajatukset vaihtelevat epätoivosta päättäväisyyteen. Kipu on kovaa, mutta palkinto hämmöttää jo lähellä.

Esimerkki 11

Jossain vaiheessa tajusin, että vauva on jo niin alhaalla, että käy huonosti, jos kättilö ei pian ilmesty. Samassa hän saapuikin ja totesi, että voimme alkaa ponnistaa. Muutaman ponnistuksen jälkeen kättilö käski miehen katsomaan, sillä pää näkyi jo. (--) Kun minulle selvisi, että tässä on viime hetket käsillä, laitoin kaiken peliin.

Esimerkki 12

(--) juuri kun anestesia lääkäri saapui huoneeseen minua alkoikin ponnistuttamaan. Menin hieman paniikkiin koska kipu oli aivan kamalaa ja tuntui ihan oikeasti siltä että kuolen. Kättilökään ei oikein uskonut, että tilanne etenisi näin nopeasti. Vauva syntyi todella nopeasti kahdessa minuutissa (--). Tutussa ja turvallisessa puoli-istuvassa asennossa.

Esimerkki 13

Jossain vaiheessa uskokin meinasi loppua ja luulin, että kättilöt huijasivat minua kun kertoivat, että vauvan pää näkyy jo. Supistuksien välillä vitsailtiin mieheni ja kättilöiden kanssa ja tunnelma oli muutenkin rento. Mutta se ponnistaminen. Huh, silloin ei vitsailtu.

Syntymänhetki on kertomusten kliimaksi. Seuraavissa esimerkeissä mainitaan lapsen ensimmäinen parkaisu ja kerrotaan, että lapsi pääsee heti äitinsä syliin.

Esimerkki 14

Vauva räikäisi heti ja hänet nostettiin vatsani päälle.

Esimerkki 15

Muutamien repivien ponnistusten jälkeen pieni täydellinen poikamme syntyi klo 11.12 – se oli täydellinen hetki ja kipu loppui kuin seinään. Parkaisu kuului hetken päästä ja pieni pääsi rinnalleni, voi sitä onnea ja helpotusta.

Esimerkki 16

Ensimmäiset parkaisut toivat huojennusta pinnistykseen ja kipuihin; pienoinen poikamme oli syntynyt. Nopean pesun jälkeen hän pääsi jo syliini, missä, hetken pontevasti huudettuaan, hän syventyi vällyjen alle ensimmäisen ruokinnan pariin.

Synnytyskertomusten viimeiselle jaksolle olen antanut nimen *Synnytyksen jälkeiset ajatukset*. Jos synnytys on sujunut hyvin, äidit makoilevat synnytyksen jälkeen lapsi rinnallaan. Äidit kuvailevat oloaan ja tunteuksiaan.

Esimerkki 17

Olo synnytyksen jälkeen olikin aivan erilainen kuin ensimmäisen synnytyksen jälkeen. Olin suhteellisen virkeä, toki väsynyt ja tunsin olevani enemmän tilanteen tasalla. Pystyin käymään suihkussakin melko pian synnytyksen jälkeen, mikä ei viimeksi tullut kuuloonkaan (--).

Esimerkki 18

Vointini oli erinomainen heti synnytyksen jälkeen ja tuntui oikeastaan aika epätodelliselta että olin juuri ylipäättään synnyttänyt – niin normaalilta olo tuntui.

Esimerkki 19

Yhdeksän jälkeen molemmat kätilöt lähtivät synnytyssalista ja me jäimme kolmestaan rauhaan ja hiljaisuuteen. Minä katselin meidän kaunista tytärtämme ja ajattelin, että tältä tuntuu, kun alkaa rakastua johonkin

Kertomusten lopussa äidit arvioivat usein synnytystään ja kertovat olevansa kiitollisia ja ylpeitä.

Esimerkki 20

Tämä toinen synnytys oli ehdottomasti parempi kokemus kuin viimeksi, vaikka todella kivulias ja suhteellisen pitkä. Huomaan tätä kertomusta lukiessani, etten osaa edes kuvailla kipua mitä tunsin ja vaikuttaa siltä, että synnytys oli suht ”helppo”. No, ei se kyllä ollut. Melkein luomuna synnyttämisen ei ollut mikään tavoite ja mietin jälkeinpäin, olisinko päässyt helpomalla vain ottamalla epiduraalin (--).

Esimerkki 21

En olisi toivonut mitään tehtäväksi toisin. Kätilöt ja lääkärit olivat fantastisia, tunnelma oli koko ajan erinomainen. (--) ennen kaikkea lopputulos oli aivan täydellinen. Elämää mullistava. Nyt meillä on kaksi rakasta lasta.

Sektiosynnytysten jälkeen äidit joutuvat yleensä olemaan heräämössä yksin ilman lasta. Osa äideistä kokee tilanteen ahdistavana, osalle yksinolo tarjoaa tilaisuuden sulatella tapahtumia.

Esimerkki 22

Heräämössä tuntui, että aika on pysähtynyt. Tuijotin kelloa ja odotin vain pääseväni näkemään pienen ihmeen ja tietysti myös Pekan. Odotin epätoivoisesti milloin tunto alkaa palamaan kroppaani ja alan olla skarpimpi.

Esimerkki 23

Olin pelännyt hetkeä, kun vauva viedään minulta pois ja kun joudun odottamaan heräämössä ilman vauvaa, mutta silloin ajattelin että melkeinpä parempi niin. Sain aikaa ajatella asioita ja käydä läpi synnytystä ja jotenkin toipua järkytyksestä.

Myös sektioilla synnyttäneet äidit käyvät syntymän jälkeen läpi tuntemuksiaan ja kuvailevat vointiaan.

Esimerkki 24

Ihan putkeen ei tämä synnytys mennyt ja jouduin itsekin käsittelemään parit pettymykset siihen liittyen. Harmitti se tuntikausien heräämöshow ja se, että tapasin lapseni vasta, kun hän oli jo yhdeksän tunnin ikäinen.

Esimerkki 25

Kaikki saamani kivunlievitys toimi ja tuli mielestäni synnytyksen kulun kannalta oikea-aikaisesti. Synnytyksen kulkuun nähden koin olevani joka kohdassa aktiivinen osallinen synnytyksessäni ja mun toiveita kuultiin. Sain kätilöiltä myös myönteistä palautetta asenteestani ja omista toimistani synnytyksen aikana. Se ruokki kokemusta omasta vaikuttamisen mahdollisuudesta.

4.3 Hoitohenkilökunnan kuvaukset

Sekä lääkärit että kätilöt esiintyvät tässä aineistossa kahdessa roolissa: aktiivisina toimijoina ja toiminnan kohteina. He saapuvat paikalle, kommunikoivat synnyttäjän ja tämän tukihenkilön kanssa ja tekevät työtään. Toisaalta he ovat myös toiminnan kohteena, kun heistä puhutaan, heitä pyydetään paikalle tai heitä kuvaillaan.

Aineistoon kuuluu 19 synnytyskertomusta. Näistä 16:ssa mainitaan kätilö ja 15:ssä lääkäri vähintään kerran. Kahdessa kertomuksessa ei esiinny lainkaan kätilö- tai lääkäri-ilmauksia, mutta näissä molemmissa kertomuksissa puhutaan hoitajasta. On kiinnostavaa, että nämä kaksi kertomusta kuvaavat suunniteltua sektiota, vaikka juuri sektioissa lääkärit ovat koko ajan läsnä. Kaikki aineiston synnytykset tapahtuvat sairaalassa. Mukana ei ole koti- tai matkasynnytyksiä.

Olen sisällyttänyt kätilö- ja hoitajailmaukset samaan ryhmään, sillä kätilöt ovat koulutukseltaan myös sairaanhoitajia. Lisäksi aineistossa puhutaan jonkin verran hoitohenkilökunnasta ja leikkaussalihenkilökunnasta, mutta nämä ilmaukset olen rajannut tutkimuksen ulkopuolelle, sillä lukijana en voi olla varma, mihin ammattiryhmiin kirjoittaja viittaa.

Kätilöt- ja hoitajasitaatteja on aineistossa lähes kaksinkertainen määrä lääkäri-ilmauksiin verrattuna. Kätilöilmauksia on yhteensä 154, kun taas lääkäri mainitaan kertomuksissa 81 kertaa. Kätilö esiintyy aktiivisena toimijana 127 kertaa (noin 82,4 % kaikista kätilöilmauksista) ja toiminnan kohteena 27 kertaa (noin 17,5 %). Lääkäri puolestaan näyttäytyy aktiivisena toimijana 59 kertaa (noin 72,8 %) ja toiminnan kohteena 22 kertaa (noin 27,2 %). Taulukoiden prosenttiosuudet on pyöristetty yhden desimaalin tarkkuudella.

Seuraavissa taulukoissa on kuvattu esiintymät ja niiden prosenttiosuudet. Taulukon vasemmassa reunassa on alakategorian ja oikealla yläkategorian nimi. Pääkategoriana on aina *Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa*.

Taulukko 1: Lääkäri-ilmausten esiintymät ja prosenttiosuudet.

ALAKATEGORIA	ESIINTYMÄT (kpl)	ESIINTYMÄT (%)	YLÄKATEGORIA
Lääkäri saapuu paikalle	23	28,4	Lääkäri aktiivisena toimijana
Lääkäri kommunikoi	23	28,4	
Lääkäri tekee työtään	10	12,3	
Lääkäri tekee päätöksen	3	3,7	
YHTEENSÄ	59	72,8	
Synnyttävä kuvailee lääkäriä	9	11,1	Lääkäri toiminnan kohteena
Lääkäri ei ole paikalla	6	7,4	
Lääkäriä konsultoidaan tai lääkäri kutsutaan paikalle	5	6,2	
Synnyttävä puhuu lääkärille	2	2,5	
YHTEENSÄ	22	27,2	
KAIKKI YHTEENSÄ	81	100	

Taulukko 2. Kätilöilmausten esiintymät ja prosenttiosuudet.

ALAKATEGORIA	ESIINTYMÄT (kpl)	ESIINTYMÄT (%)	YLÄKATEGORIA
Kätilö kommunikoi	81	52,6	Kätilö aktiivisena toimijana
Kätilö tekee työtään	39	25,3	
Kätilö saapuu paikalle	4	2,6	
Kätilö kutsuu lääkärin paikalle	3	1,9	
YHTEENSÄ	127	82,4	
Synnyttävä kuvailee kätilöä	25	16,2	Kätilö toiminnan kohteena
Kätilö kutsutaan paikalle	1	0,6	
Synnyttävä puhuu kätilölle	1	0,6	
YHTEENSÄ	27	17,5	
KAIKKI YHTEENSÄ	154	100	

Seuraavissa luvuissa kuvaan, erittelen ja analysoin lääkäri- ja kätilöilmauksia ylä- ja alakategorioitain. Aloitan lääkäri-ilmauksista ja etenen sitten kätilöilmauksiin. Lopuksi vertailen esiintymiä luvussa 4.8.

4.4 Lääkäri aktiivisena toimijana

Lääkäri mainitaan aineistossa aktiivisena toimijana 59 kertaa. Useimmiten lääkäri saapuu paikalle tai kommunikoi. Molempia ilmauksia on aineistossa 23. *Lääkäri tekee työtään* -ilmauksia on kymmenen ja *Lääkäri tekee päätöksen* -ilmauksia kolme. Kätilöilmausten taulukossa ei ole lainkaan *Kätilö tekee päätöksen* -alakategoriaa, mikä kuvaa lääkäreiden ja hoitohenkilökunnan työn eroa.

ALAKATEGORIA	ESIINTYMÄT (kpl)	ESIINTYMÄT (%)	YLÄKATEGORIA
Lääkäri saapuu paikalle	23	28,4	Lääkäri aktiivisena toimijana
Lääkäri kommunikoi	23	28,4	
Lääkäri tekee työtään	10	12,3	
Lääkäri tekee päätöksen	3	3,7	
YHTEENSÄ	59	72,8	

4.4.1 Lääkäri saapuu paikalle

Aineiston synnytyskertomuksissa lääkäri saapuu paikalle yhteensä 23 kertaa (LIITE 2). Saapumista kuvataan yleensä verbeillä *tulla* ja *saapua* sekä näiden lauseenvastikemuodoilla. Ilmauksista 17 on imperfektimuodossa, kolme preesensissä, ja yksi synnyttävä kuvaa lääkärin toimintaa pluskvamperfektissä. Lauseenvastiketta käytetään kahdesti (*saapuessa, tullessa*), mutta näissäkin virkkeissä käytetään muuten imperfektiä. Imperfekti on siis synnytyskertomuksissa selkeästi yleisin kerronnan aikamuoto.

Esimerkki 26

*Leikkaava lääkäri **kävi** käytävällä moikkaamassa.*

Esimerkki 27

*(--) kun operoiva lääkäri **käy** selittämässä operaation kulusta, en ymmärrä enää mitään.*

Esimerkki 28

*Tässä vaiheessa lääkärikin **oli tullut** paikalle.*

Saapua/saapuessa esiintyy aineistossa viisi kertaa ja *tulla/tullessa* kymmenen kertaa. Kolmessa lainauksessa verbinä on *käydä*. Lisäksi yksi kirjoittaja käyttää ilmausta *Sain paikalle lääkärin* ja toinen kirjoittaja mainitsee, että lääkäri *oli jo tulossa* ovella.

Useimmiten lääkäri tulee paikalle, kun synnyttäjä tarvitsee epiduraali- tai spinaalipuudutuksen. Usein myös mainitaan, että puudutuksen antaa anestesia­lääkäri.

Esimerkki 29

*Ihana anestesia­lääkäri **saapui** paikalle tekemään taikansa.*

Esimerkki 30

*Sen jälkeen paikalle **saapuu** Sheriffi (jannun nimi oli ihan oikeasti Sheriff) antamaan epiduraalipuudutuksen.*

Esimerkki 31

*Anestesia­lääkäri **tuli** laittamaan minulle spinaalipuudutuksen.*

Esimerkki 32

*Paikalle **tuli** nimittäin lääkäri valmiste­lemaan epiduraalia ja samalla myös spinaalili­tilaa.*

Aineistoon kuuluu kolme *pyytää*-verbiä, joilla implikoidaan, että joku on kutsunut lääkärin paikalle. Nämä kolme esiintymää olen sisällyttänyt myös *Lääkäriä konsultoidaan tai lääkäri kutsutaan paikalle* -kategoriaan (luku 4.5.3).

Esimerkki 33

*(--) **kätilö pyysi** lääkä­rin paikalle (--).*

Esimerkki 34

*(--) **pyydetään** anestesia­lääkäri paikalle epiduraalia varten.*

Esimerkki 35

*Tämä toistui sen pari-kolme tuntia, kunnes (**kätilöt**) **tajusivat** **pyytää** lääkä­rin paikalle selit­
tämään tilannetta minulle - itse kun eivät osaa.*

Joitakin lainauksia oli vaikea sijoittaa vain yhteen ryhmään, sillä ilmaukset ovat välillä hieman epäselviä. Yllä olevassa esimerkissä 35 synnyttäjää kertoo kättilöiden kutsuvan tai kutsuneen lääkärin lopulta paikalle selittämään tilannetta. Päädyin sijoittamaan tämän ilmaukseen kolmeen eri alakategoriaan (*Lääkäriä konsultoidaan tai lääkäri kutsutaan paikalle*, *Lääkäri saapuu paikalle*, *Kättilö kutsuu lääkärin paikalle*), sillä eri näkökulmista tarkasteltuna lääkärin voi nähdä joko aktiivisena toimijana tai toiminnan kohteena. Tällaisia ilmauksia oli aineistossa kuitenkin vain muutama.

Vain kolmessa lainauksessa kuvaillaan saapuvaa lääkäriä erilaisilla adjektiiveilla. Seuraavissa esimerkeissä lääkärin mainitaan olevan sympaattinen, ystävällinen, nuori ja ihana. Lisäksi kahdessa lainauksessa kerrotaan lääkärin sukupuoli. Mies on miekkonen ja nainen on nainen.

Esimerkki 36

*Yhdeltä saapui lääkäri puhkaisemaan kalvoja. **Sympaattinen miekkonen**, joka sanoi: "Tämä ei satu ollenkaan."*

Esimerkki 37

*Leikkaava lääkäri kävi käytävällä moikkaamassa. **Ystävällinen nuori nainen**, rohkaisevasti hymyilevät kasvot, muistan miettineeni.*

Esimerkki 38

***Ihana anestesia**lääkäri saapui paikalle tekemään taikansa.*

4.4.2 Lääkäri kommunikoi

Lääkäri kommunikoi -alakategoriaan sisältyy ilmauksia, joissa lääkäri puhuu synnyttäjälle ja/tai tämän kumppanille (LIITE 3). Ilmauksia on yhteensä 23. Näistä 21 on imperfektimuodossa ja kaksi preesensissä. Tässä alakategoriassa käytetään eniten verbejä *todeta* (viisi kertaa) ja *sanoa* (seitsemän kertaa). Lauseenvastiketta käytetään tässä kategoriassa vain kerran (*sanoen*).

Esimerkki 39

*(--) lääkäri on **ultrasi** ja **totesi** vauvan voivan oikein hyvin.*

Esimerkki 40

*(--) lääkäri **sanoi** että viimeistään kymmenen minuutin kohdalla lähdetään leikkaussaliin.*

Esimerkki 41

*Kun vuorossa ollut gynekologi (joka ei osallistunut muuten synnytykseni hoitoon) tuli käymään kanssasi keskustelun synnytyksen kulusta vahvisti hän jotenkin ihanasti mun kokemuksen **sanoen**, että: ”Kun luen tuota sun synnytyskertomusta, niin mulle tuli sellainen olo, että sua on ihan aidosti kuultu läpi synnytyksen.”*

Käydä-verbiä käytetään kolmessa keskenään hyvin erilaisessa yhteydessä. Yllä olevassa esimerkissä 41 verbi on ma-infinitiivimuodossa osana verbiketjua. Seuraavissa esimerkeissä verbi on persoonamuodossa.

Esimerkki 42

*Leikkaava lääkäri **kävi** käytävällä **moikkaamassa**.*

Esimerkki 43

*Lääkäri **kävi tilanteen läpi** pääpiirteittäin.*

Olen määritellyt kommunikoinniksi myös ilmauksen *Lääkäriä ja kättilöä nauratti*. *Naurattaa* on kausatiiviverbi, ja lääkäri ja kättilö ovat kokijoita, mutta määrittelen heidät aktiivisiksi tekijöiksi, jotka ovat vuorovaikutuksessa synnyttäjän ja tämän tukihenkilön kanssa.

Esimerkki 44

*Lääkäriä ja kättilöä **nauratti** kauheasti, että mikä tyyppi sä oikein olet.*

Yksittäisiä kertoja käytetään verbejä *lähettää, suositella, rauhoitella, selittää, ilmoittaa, epäillä, ehdottaa, jatkaa, vahvistaa* ja *kertoa*. Yhden kerran lääkärin kommenttiin viitataan ilmauksella *lääkärin mukaan*. Tällöin ei ole varmuutta, onko lääkäri kertonut viestin suoraan synnyttäjälle ja tämän tukihenkilölle, vai onko lääkäri välittänyt viestin välikäsiensä kautta.

Esimerkki 45

*(--) **lääkärin mukaan** vauva ei ollut kiinnittynyt eikä edes alhaalla vielä.*

Kolmea sitaattia lukuun ottamatta lääkäreiden kommunikointi liittyy synnytyksen etenemiseen, äidin ja lapsen vointiin tai tuleviin toimenpiteisiin. Vain kolme kertaa lääkäri puhuu synnyttäjälle vapaa-
muotoisemmin siten, että kommunikointi ei liity suoraan synnytykseen. Esimerkissä 46 Lääkäri

lähettää synnyttäjän puolisoineen kävelylle, jotta synnytys lähtisi etenemään. Esimerkissä 47 lääkäri keskustelee synnyttäjän kanssa ja kysäisee, onko synnyttäjän esikoinen poika vai tyttö. Kolmannessa esimerkissä synnyttäjä on saapunut synnytyksen käynnistykseen ja lääkäri vitsailee puhkaistessaan lapsivesikalvot.

Esimerkki 46

Lääkäri lähetti meidät kävelylle ulkoilemaan ja suositteli Ikeaa sateen sattuessa.

Esimerkki 47

Hän (lääkäri) jatkaa vielä Kumpikos sulle viimeks synty ku mää en muista!

Esimerkki 48

*”Nyt ei voi enää perua”, lääkäri **sanoi** vitsikkäästi, ja meitäkin nauratti.*

4.4.3 Lääkäri tekee työtään

Lääkäri tekee työtään -alakategoriaan kuuluu kymmenen ilmausta, jotka kuvaavat lääkärin konkreettista työtä (LIITE 4). Näissä ilmauksissa lääkäri antaa puudutteita, tekee tutkimuksia ja hoitaa synnystä. Lainauksista seitsemän on imperfektimuodossa, yksi preesensissä ja kaksi pluskvamperfektissä.

Tässä kategoriassa käytetään hyvin konkreettisia tekemistä kuvaavia verbejä kuten *hoitaa*, *pistää*, *tehdä*, *tarkastaa* ja *laittaa*.

Esimerkki 49

*Lääkäri ja kättilö **hoitivat** työnsä loppuun.*

Esimerkki 50

*Lääkäri **tarkasti** hänet vielä ja iltapäivällä saimme hänet perhehuoneeseen pysyvästi.*

Esimerkki 51

*Hengittelin ilokaasua samalla, kun anestesia~~l~~ääkäri **laittoi** puudutteen ja suunnittelin nukkuvani hetken ennen kalvojen puhkaisua.*

Tehdä-verbi esiintyy kahdessa lainauksessa, kaikki muut verbit vain yhdessä. Esimerkissä 52 synnyttaja kertoo, että lääkäri on tehnyt sisätutkimuksen ennen synnytystä. Esimerkissä 53 lääkäri on tehnyt sektion. Synnyttaja kertoo tapahtumista pluskvamperfektissä.

Esimerkki 52

*Hieman ennen puolta kuutta pääsin viimein lääkärin luokse ja hän **teki** sisätutkimuksen.*

Esimerkki 53

*Kun lääkäri **oli tehnyt** viillon, olivat ensimmäisenä tarjoutuneet vauvan jalat (--).*

Seuraavassa esimerkissä kuvataan kättilön ja lääkärin rooleja kiinnostavalla tavalla. Kirjoittaja kertoo lääkärin harkitsevan lääketieteellistä toimenpidettä, minkä jälkeen synnyttaja kertoo oman kantansa kättilölle ja lääkäri luopuu suunnitelmastaan. Kättilö on siis viestinviejä tai linkki potilaan ja lääkärin välillä.

Esimerkki 54

*Tälläkin kertaa **lääkäri pohti** kalvojen puhkaisua, mutta **kerroin kättilölle** viime kertaisen kokemuksen ja sen perusteella kalvoihin ei tällä kertaa koskettu, vaan ne annettiin olla pehmitämässä supistuksia*

4.4.4 Lääkäri tekee päätöksen

Kolme lainausta kuvaa lääkärin päätöksen tekijänä (LIITE 5). Olen antanut tälle alakategorialle nimen *Lääkäri tekee päätöksen*. Kaikki kolme lainausta ovat imperfektimuotoisia.

Kahdessa seuraavassa esimerkissä lääkäri tekee sektiopäätöksen. Ensimmäisen esimerkin sektio on suunniteltu. Jälkimmäisessä esimerkissä alatiesynnytystä on yritetty ja synnytys ei ole edennyt toivottulla tavalla, joten lääkäri päättää, että lapsi syntyy kiireellisellä sektiolla.

Esimerkki 55

*(--) lääkäri **päätyi** määräämään päivän suunnitellulle sektiolleni.*

Esimerkki 56

*Lääkäri **teki** alle kahden tunnin sisällä sen päätöksen, että tätä emäntää lähdetään kiidättämään leikkaussaliin.*

Kolmas esimerkki kuvaa lääkärin ja kättilön yhteistyötä ja vastuun jakautumista. Kättilö kertoo lääkärin kanssa keskusteltuaan, että lapsi syntyy sektiolla. Kirjoittaja käyttää verbiä *vahvistaa*, mikä viittanee siihen, että kättilö tai synnyttäjä on jo aiemmin ottanut esiin sektion mahdollisuuden. Tämän lainauksen kategoriointi on haastavaa, sillä lainauksesta ei tule ilmi, onko lääkäri paikalla vai poissa.

Esimerkki 57

(—) kättilö vahvisti lääkäriä konsultoituaan, että vauva tulee syntymään sektiolla iltapäivän aikana.

4.5 Lääkäri toiminnan kohteena

Tässä aineistossa lääkärin mainitaan toiminnan kohteena yhteensä 22 kertaa, mikä on noin 27,2 % kaikista lääkärlainauksista. Olen jaotellut tämän yläkategorian neljään alakategoriaan, joista kerron seuraavissa alaluvuissa.

ALAKATEGORIA	ESIINTYMÄT (kpl)	ESIINTYMÄT (%)	YLÄKATEGORIA
Synnyttäjä kuvailee lääkäriä	9	11,1	Lääkäri toiminnan kohteena
Lääkäri ei ole paikalla	6	7,4	
Lääkäriä konsultoidaan tai lääkäri kutsutaan paikalle	5	6,2	
Synnyttäjä puhuu lääkärille	2	2,5	
YHTEENSÄ	22	27,2	

4.5.1 Synnyttäjä kuvailee lääkäriä

Lääkäriä kuvaillaan yhdeksässä lainauksessa (LIITE 6). Kuvauksista seitsemän on positiivisia, yksi on neutraali, ja yhdestä sitaatista on luettavissa kriittisyyttä.

Positiivisissa kuvauksissa lääkäristä kerrotaan hyvin eri tavoin. Kaksi kirjoittajaa kommentoi lääkärin ulkoista olemusta. Esimerkissä 58 kuvataan naislääkäriä adjektiiveilla *ystävällinen* ja *nuori*. Lisäksi

kerrotaan, että lääkäriellä on *rohkaisevasti hymyilevät kasvot*. Esimerkissä 59 synnyttäjä toteaa, että anestesialääkäri on hyvin *komea*. Kirjoittaja lisää virkkeen loppuun naurua ilmaisevan *hah*-huudahduksen. Lääkäriin sukupuolta ei mainita, mutta komea-adjektiivia pidetään maskuliinisena.

Esimerkki 58

Ystävällinen nuori nainen, rohkaisevasti hymyilevät kasvot, muistan miettineeni.

Esimerkki 59

*(—) anestesialääkäri oli kaiken lisäksi **komein** lääkäri, jonka olen koskaan nähnyt, hah!*

Kahdessa positiivisessa lainauksessa kerrotaan lääkärin persoonasta ja olemuksesta mutta ei kommentoida tämän ulkonäköä. Lääkäreitä kuvataan adjektiiveilla *reipas*, *rempseä* ja *sympaattinen*. Molempien esimerkkien lääkärit ovat miehiä. Näin ollen lääkärin sukupuoli mainitaan yhteensä kolmessa esimerkissä.

Esimerkki 60

*(—) sama nukutuslääkäri kuin ensimmäisessä sektiossani; **ihanan reipas ja rempseä mies**. Sellainen **luottamusta herättävä**; hänestä huokuu kauas, että tietää mitä tekee*

Esimerkki 61

*Yhdeltä saapui lääkäri puhkaisemaan kalvoja. **Sympaattinen miekkonen**, joka sanoi: ”Tämä ei satu ollenkaan.”*

Kahdessa esimerkissä synnyttäjät kiittää tai kehuu hoitohenkilökuntaa.

Esimerkki 62

Sama (kiitollisuus) pätee myös päivystäneeseen lääkäriin.

Esimerkki 63

*Kätilöt ja lääkärit olivat **fantastisia** (--).*

Seuraavassa esimerkissä synnyttäjät muistelee hätäsektiota ja synnytyssalin tapahtumia. Hän kertoo, että salissa on runsaasti ammattitaitoisen oloista henkilökuntaa. Synnyttäjät mainitsee, että lääkäri vaikuttaa siltä, että olisi mieluummin nukkumassa kuin hätäsektiossa. Olen määritellyt tämän lainauksen kriittiseksi. Synnyttäjät ilmaisee, että lääkärin innottomuus ei kuitenkaan ole hänelle keskeinen asia, vaan tärkeintä on, että sektio hoidetaan hyvin.

Esimerkki 64

Porukkaa on kuin pipoa ja homma vaikuttaa ammattitaitoiselta, tosin ilmeisesti leikkaava lääkäri olisi ennemmin nukkunut kuin tullut hätäsektioon, mutta pääasia että homma hoidetaan hyvin.

Olen sisällyttänyt *Synnyttäjä kuvailee lääkäriä* -kategoriaan kaksi lainausta, jotka eivät ole puhtaasti lääkärin kuvailua. Esimerkissä 65 kirjoittaja kertoo saamastaan puudutuksesta ja arvioi lääkärin työtä. Jälkimmäisessä esimerkissä synnyttäjä toivoo sektiota, sillä synnytys ei ole edistynyt toivotulla tavalla. Lääkäri päätyy ehdottamaan sektiota, mistä synnyttäjälle tulee varma ja hyvä olo. Mielestäni nämä kaksi esimerkkiä kuuluvat tähän ryhmään, sillä molemmissa kommentoidaan lääkärin työtä.

Esimerkki 65

Tällä kertaa lääkäri ei mielestäni selvästikään laittanut yhtä tiukkaa droppia kuin viimeksi, sillä tunsin supistuksia koko loppu synnytyksen ajan.

Esimerkki 66

(—) lääkäri oli vielä samaa mieltä kanssani ilman että olimme edes ehtineet keskustelemaan asiasta, minulle tuli todella varma ja hyvä olo.

4.5.2 Lääkäri ei ole paikalla

Synnytyskertomuksissa puhutaan lääkäreistä silloinkin, kun he eivät ole paikalla. Tässä aineistossa on kuusi ilmausta, jotka määrittelin kuuluviksi kategoriaan *Lääkäri ei ole paikalla* (LIITE 7). Lainauksista neljä on imperfektissä, yksi preesensissä, ja yhdessä lainauksessa käytetään sekä imperfektiä että pluskvamperfektiä.

Mikäli synnyttäjä ei halua epiduraalipuudutusta tai muita suonensisäisesti annettavia puudutteita ja synnytys etenee ilman ongelmia, lääkärin ei ole välttämätöntä käydä synnytyssalissa lainkaan. Tällöin kätilö seuraa synnytyksen edistymistä ja auttaa lapsen maailmaan. Lääkärin saapuminen tai sen uhka voikin olla äidille merkki, että kaikki ei ole kunnossa.

Esimerkki 67

Huoneeseen saapui lisää väkeä ja kuulin puhuttavan myös lääkäristä. Siitä tiesin, että vauva on varmaan vähän ahdingossa.

Seuraavassa esimerkissä kirjoittaja kuvaa ajatuksiaan ja tuntemuksiaan synnytyksen aikana. Anestesiaalääkäri on tulossa paikalle. Kun hän kuulee sanan *harjoittelija*, hän säikähtää.

Esimerkki 68

Kuulen kuitenkin sanan harjoittelija ja säikähdän. Anestesiaalääkäri on joku harjoittelija! Joku näkee kauhistuneen ilmeeni ja kiiruhtaa jatkamaan Tulee siis toinenkin anestesiaalääkäri!

Kahdessa esimerkissä odotetaan. Esimerkissä 69 synnyttäjä pomppii jumppapallolla ja odottelee lääkäriä paikalle. Jälkimmäisessäkin esimerkissä lääkäri on lähtenyt huoneesta, ja synnyttäjä ja hänen tukihenkilönsä odottavat. Virkkeestä ei käy ilmi, mitä he odottavat.

Esimerkki 69

Sen aikaa, kun odottelin anestesiaalääkäriä pompin pallolla (--).

Esimerkki 70

Lääkäri oli ehtinyt juuri lähteä, joten jäimme odottelemaan.

Lääkärin ja kättilön välinen työnjako tulee ilmi myös esimerkissä 71 (vrt. esimerkit 54 ja 57). Synnyttäjä kysyy kättilön arviota tilanteeseensa, mutta kättilö ei halua arvailla vaan ilmoittaa, että lääkäri tulee tutkimaan.

Esimerkki 71

(—) kättilö ei alkanut spekuloida mitään vaan sanoi että päivystävä lääkäri tulee tutkimaan.

Esimerkissä 72 synnyttäjä kysyy puolisoltaan, voisivatko he keskustella lääkärin kanssa sektioista. Lääkäri ei ole synnytyssalissa.

Esimerkki 72

Kysyin Matiakselta varovasti, mitä hän olisi mieltä, jos keskusteltaisiin lääkärin kanssa sektioista.

4.5.3 Lääkäriä konsultoidaan tai lääkäri kutsutaan paikalle

Viidessä lainauksessa lääkäriä konsultoidaan tai hänet pyydetään paikalle (LIITE 8). Nämä lainaukset ovat keskenään hyvin samankaltaisia. Lääkäriä tarvitaan kertomaan synnytyksen etenemisestä tai tekemään päätöksiä. Neljässä esimerkissä kutsuja tai konsultoiija on kätilö tai kätilöt. Yhdessä esimerkissä käytetään passiivimuotoa. Kaikki lainaukset ovat aikamuodoltaan imperfektissä.

Kahdessa seuraavassa esimerkissä puhutaan konsultoimisesta. Ensimmäisessä esimerkissä synnyttäjälle päätetään tehdä sektio. Jälkimmäisessä esimerkissä synnytystä aletaan käynnistellä. Synnyttäjä suhtautuu käynnistykseen myönteisesti, sillä hän käyttää ilmausta *sain mahdollisuuden jäädä käynnistykseen*.

Esimerkki 73

(—) *kätilö vahvisti lääkäriä **konsultoituaan**, että vauva tulee syntymään sektioilla iltapäivän aikana.*

Esimerkki 74

*Tilanteesta **konsultoitii**n lääkäriä ja sain mahdollisuuden jäädä synnytyksen käynnistykseen (--).*

Seuraavia lainauksia olen käsitellyt myös luvussa 4.4.1 *Lääkäri saapuu* (esimerkit 33–35). Näissä lainauksissa lääkäri ei ole vielä paikalla, mutta kätilö tai kätilöt pyytävät hänet huoneeseen.

Esimerkki 75

—) *kätilö pyysi lääkärin paikalle (--).*

Esimerkki 76

(—) *kun hän (kätilö) meni käytävään soittamaan lääkärille, oli lääkäri jo ovella vastassa tulossa huoneeseen.*

Esimerkki 77

Tämä toistui sen pari-kolme tuntia, kunnes tajusivat pyytää lääkärin paikalle selittämään tilannetta minulle - itse kun eivät osaa.

4.5.4 Synnyttävä puhuu lääkärille

Aineistoon kuuluu kaksi lainausta, jossa synnyttävä puhuttelee lääkärää (LIITE 9). Molemmissa esimerkeissä on tuttavallisuutta, sillä ensimmäisessä esimerkissä synnyttävä kehuu lääkärin paitaa ja toisessa synnyttävä vitsailee hoitohenkilökunnalle.

Esimerkki 78

Jossain vaiheessa uutta supistusta odotellessani kehaisin lääkärin harmaata t-paitaa, sillä olin luullut, että henkilökunnalla on aina sairaalavaatteet.

Esimerkki 79

(--) vitsailin vielä kätilölle ja lääkärille että meille tulee lisää lapsia tämän jälkeen vasta siinä vaiheessa kun miehet voivat synnyttää

4.6 Kätilö aktiivisena toimijana

Kuten lääkärit myös kätilöt näyttäytyvät synnytyskertomuksissa sekä aktiivisina toimijoina että toiminnan kohteina. Lääkäri esiintyy aktiivisena toimijana noin 72,8 %:ssa lääkärisitaateista, kun taas kätilöilmausten vastaava luku on selvästi suurempi, noin 82,4 %.

Olen jaotellut kätilöä aktiivisena toimijana kuvaavat ilmaukset neljään alakategoriaan, jotka esittelen seuraavissa alaluvuissa. *Kätilö kommunikoi* -alakategoria on näistä selvästi suurin (52,6 %). *Kätilö tekee työtään* -alakategoriaan kuuluvia lainauksia on 25,3 % kaikista kätilömaininnoista. *Kätilö saapuu paikalle* ja *Kätilö kutsuu lääkärin paikalle* -ilmauksia on yhteensä seitsemän (2,6 % ja 1,9 %).

ALAKATEGORIA	ESIINTYMÄT (kpl)	ESIINTYMÄT (%)	YLÄKATEGORIA
Kätilö kommunikoi	81	52,6	Kätilö aktiivisena toimijana
Kätilö tekee työtään	39	25,3	
Kätilö saapuu paikalle	4	2,6	
Kätilö kutsuu lääkärin paikalle	3	1,9	
YHTEENSÄ	127	82,4	

Synnyttäjä kuvailee kätilöä	25	16,2	Kätilö toiminnan kohteena
Kätilö kutsutaan paikalle	1	0,6	
Synnyttäjä puhuu kätilölle	1	0,6	
YHTEENSÄ	27	17,5	
KAIKKI YHTEENSÄ	154	100	

4.6.1 Kätilö kommunikoi

Aineistoon sisältyy 154 kätilöilmausta. Näistä yli puolet eli 81 (52,6 %) kuvaa kommunikointia (LIITE 10). Kätilöt puhuvat esimerkeissä suoraan synnyttäjälle ja/tai tämän tukihenkilölle. Suurimassa osassa esimerkeistä aikamuotona on imperfekti. Preesensia käytetään kahdeksassa lainauksessa ja pluskvamperfektiä yhdessä.

Olen jakanut *Kätilö kommunikoi* -kategorian neljään alaryhmään sen mukaan, millaisesta kommunikoinnista on kyse. Prosenttiluvut on esitetty yhden desimaalin tarkkuudella. Esiintymiä on tässä taulukossa enemmän kuin 81, sillä olen määritellyt kolme lainausta kahteen eri ryhmään. Ryhmittely ei ollut aivan yksinkertaista, sillä kommunikoinnin tavat ovat melko lähellä toisiaan ja vaikkapa kannustaminen voi olla puhumista tai juttelua. Päädyin kuitenkin tulkitsemaan ja jaottelemaan kirjoituksia verbien avulla. Jos kirjoittaja käyttää verbiä *kannustaa*, ei ole tarpeen pohtia, millaisesta kannustamisesta on kyse.

Kätilö kommunikoi	Esiintymät (kpl)	Esiintymät (%)
Kätilö kertoo tai sanoo	44	52,4
Kätilö kysyy, pyytää tai ehdottaa	16	19,0
Kätilö kannustaa tai tsemppaa	12	14,3
Kätilö ohjaa, opastaa tai käskee	7	8,3
Kätilö naurahtaa tai vitsailee	5	6,0
YHTEENSÄ	84	100

Esimerkit 80 ja 81 kuuluvat sekä ryhmään *Kätilö kannustaa* että *Kätilö kertoo tai sanoo* -ryhmään. Kirjoittajat ovat kiitollisia saamastaan kannustuksesta, tuesta ja hoidosta. Esimerkki 82 on sisällytetty

ryhmään *Kätilö kertoo tai sanoo*, mutta lisäksi se kuuluu ryhmään *Kätilö naurahtaa tai vitsailee*. Kätilön mainitaan olevan *ihana* ja *vanhempi*.

Esimerkki 80

*Kätilö oli huippu, ihana ihminen oikeassa ammatissa. Meillä klikkasi heti, hän kuunteli ja **kannusti** minua, ehdotti eri vaihtoehtoja, **kertoi** missä mennään ja mitä tapahtuu, otti meidät molemmat hyvin huomioon ja tuki koko synnytyksen ajan.*

Esimerkki 81

*Kaikki (hoitajat) kohtelivat minua niin upeasti, sanoisin jopa rakastavasti, silittäen, **tsempan** ja **puhuen** hyvin kaunisti.*

Esimerkki 82

*(—) ihana vanhempi kätilö **nauroi** ja **sanoi** että ”täällä saa itkeä”.*

Kun kätilö kommunikoi, hän yleensä *kertoo*, *toteaa* tai *sanoo*. Usein hän kertoo tilanteen tai ennakoi tulevaa. Seuraavissa esimerkeissä kätilö kehottaa synnyttäjää siirtymään synnytyssaliin.

Esimerkki 83

*Kätilö teki sisätutkimuksen ja **totesi**, että olen 5-6cm auki ja eikun synnytyssaliin.*

Esimerkki 84

*Kätilöni kuitenkin **sanoi**, että luultavasti epiduraalin jälkeen kohdunsuu aukeaa tosi nopeasti, joten parempi siirtyä synnytyssaliin ennen puudutuksen ottamista.*

Seuraava esimerkki kuvaa ponnistusvaihetta. Kätilö sekä *ohjaa*, *tukee* että *sanoo*.

Esimerkki 85

*”Kätilö **ohjasi** hyvin ponnistamista, **kertoi** ponnistuksen suuntaa ja tuki välilihaa, Samalla muistan kätilön **sanoneen**, että tämä vauva syntyy ihan just.”*

Kahdessa eri synnytyskertomuksessa kätilö käy kertomassa tietoja. Pohdin, olisiko nämä lainaukset syytä liittää myös *Kätilö saapuu paikalle* -kategoriaan, mutta päädyin siihen, ettei lainauksista voi lukea tai tulkita, että kätilö ei olisi jo synnyttäjän kanssa samassa tilassa. Molemmat lainaukset kuvaavat sektiosynnytyksiä. Esimerkissä 86 leikkaus on kesken ja kätilö kertoo synnyttäjälle

väliaikatietoja. Esimerkissä 87 synnyttäjä odottaa pääsyä leikkaussaliin ja kätilö tulee kertomaan, että sali on pian valmis.

Esimerkki 86

Jossain vaiheessa eräs kätilö kävi sanomassa kankaan takaa että ”sun vatsa on jo siellä auki, ei mene enää kauaa.”

Esimerkki 87

Seuraavaksi kätilö kävikin sanomassa, että edellinen leikkaus on ohi ja he siivosivat salia minua varten.

Kätilö kysyy, pyytää tai ehdottaa yhteensä 16 kertaa. Tässä alaryhmässä kommunikointia kuvataan muun muassa verbeillä *tiedustella*, *kysellä* ja *kysyä*, jotka implikoivat vastavuoroista kommunikointia; kätilö kysyy synnyttäjän mielipidettä tai aiempia kokemuksia ja odottaa synnyttäjän tai tukihenkilön vastaavan hänelle. Kahdessa seuraavassa esimerkissä synnytys on melko alkuvaiheessa ja kätilö toivoo synnyttäjän kertovan toiveistaan ja aiemmista kokemuksistaan. Kolmannessa esimerkissä kätilö tarjoaa synnyttäjälle ilokaasua kivunlievitykseksi.

Esimerkki 88

(--) minulla ei siis ollut listaa tai toiveita synnytykseen liittyen, mutta kätilö (joka oli muuten mahtava) minulta niitä joka tapauksessa **tiedusteli**.

Esimerkki 89

(—) kätilö **kyseli** kaikenlaista liittyen edelliseen kertaan.

Esimerkki 90

*Kätilö **kysyi**, haluaisinko ottaa ilokaasua.*

Esimerkissä 91 kätilö huolehtii synnyttäjistä. Hän pyytää synnyttäjää pukeutumaan sairaalavaatteisiin ja ehdottaa supistuksia voimistavaa oksitosiinitippaa.

Esimerkki 91

*Kolmen aikoihin kätilö **pyysi**, että vaihda sairaalavaatteet päälle, laitetaan sinulle oksitosiinitippa, ja tipan kanssa on vaikea pukeutua.*

Yhteensä kahdessatoista lainauksessa kätilön kerrotaan *tsemppaavan* ja/tai *kannustavan*. Synnyttäjät kokevat kannustuksen myönteisenä asiana.

Esimerkki 92

*Mutta onneksi kätilöt olivat aivan järjettömän kannustavia ja ihania, ja **tsemppasivat** minua ihan valtavasti. ”Kyllä se tulee, pää näkyy jo.”*

Esimerkki 93

*Kaikki kohtelivat minua niin upeasti, sanoisin jopa rakastavasti, silittäen, **tsempaten** ja puhuen hyvin kaunisti.*

Esimerkki 94

*Kätilö **kannusti** ja kehui joka ponnistuksella.*

Seitsemässä lainauksessa kätilö ottaa hyvin aktiivisen roolin ja *ohjaa, opastaa* tai *käskee*. Seuraavat esimerkit kuvaavat ponnistusvaihetta.

Esimerkki 95

*Kolme kätilöä piti kiinni minusta ja **käski** hengittää.*

Esimerkki 96

*Kätilö **antoi luvan** alkaa ponnistelemaan omien tuntemusten mukaan (--).*

Kätilö ohjaa, opastaa ja käskee -alaryhmään kuuluu kaksi lainausta, joissa käytetään verbiä *vahvistaa*. Ensimmäisessä esimerkissä synnyttäjä pohtii, olisiko hänen syytä lähteä jo synnytyssairaalaan. Hän soittaa sairaalaan ja kätilö vahvistaa hänen käsityksensä. Kotona saa olla niin pitkään kuin pysyy. Jälkimmäisessä esimerkissä kätilö konsultoi lääkäriä ja vahvistaa sen jälkeen sektiopäätöksen.

Esimerkki 97

*Soitin sairaalaan ja puhelimeen vastannut kätilö **vahvisti**, että kotona saisi olla niin kauan kuin hyvältä tuntuu.*

Esimerkki 98

*(--) kätilö **vahvisti** lääkäriä konsultoituaan, että vauva tulee syntymään sektiolla iltapäivän aikana.*

Kätilö naurahtaa tai vitsailee -alaryhmän esimerkeissä on itseironiaa, lämpöä ja huumoria. Näitä esimerkkejä on aineistossa viisi.

Esimerkki 99

*Kätilökin hieman **naurahti**, kun ilmoitin haluavani kotiin viimeistelemään jouluhommat.*

Esimerkki 100

*Kysyin, että tämäkö se oli, joka siellä minun vatsani sisällä oli? Kätilö **nauroi**, että ei täällä muitakaan vauvoja ollut.*

Esimerkki 101

*Supistuksien välillä **vitsailtiin** mieheni ja kätilöiden kanssa ja tunnelma oli muutenkin rento.*

Kätilöt näyttäytyvät synnytystarinoissa empaattisina ja tunteellisina ihmisinä, jotka puhuvat myös omista tuntemuksistaan.

Esimerkki 102

*Synnytyksen jälkeen hän (kätilö) **kertoi** ilahtuneensa siitä, että kerkesi vielä olemaan synnytyksessä mukana - ennen kolmelta päättyvää työvuoroaan.*

Esimerkki 103

*(--) kätilöt **olivat sanoneet**, että ihanaa kun juuri ennen viikonloppua on näin tunteellinen synnytys.*

Synnyttäjä kommunikoi -kategoriaan sisältyy vain kaksi lainausta, joissa kätilö tai hoitaja kuvataan aavistuksen negatiivisesti. Muut lainaukset ovat positiivisia tai neutraaleja. Esimerkissä 104 kätilö kertoo synnytyksen yksityiskohdista niin suorasanaisesti, että synnyttäjä panikoi. Synnyttäjä kuitenkin suhtautuu kätilöön ymmärtäväisesti ja mainitsee kommunikointiongelman syyksi kielimuurin. Jälkimmäisessä esimerkissä synnyttäjä on sektioon saapuessaan itkuinen ja hoitajat eivät osaa käsitellä tilannetta parhaalla mahdollisella tavalla. Kirjoittaja mainitsee, että hoitajat ovat miehiä.

Esimerkki 104

Kielimuurista johtuen hän (kätilö) on brutaalin suorasanaainen monistakin yksityiskohdista ja tunnen paniikin nousevan.

Esimerkki 105

Salissa vastassa kaksi mieshoitajaa, vilkaisevat kun astun sisään ja näkevät itkuni, Toinen kääntyy selin. Toinen yrittää höpötellä kevyesti ja kysäisee Minkäs ikäinen teillä se ensimmäinen on? (--) Eivät selvästi osaa käsitellä itkevää naista, käväisee mielessäni.

4.6.2 Kätilö tekee työtään

Kätilö tekee työtään -kategoria kuvaa nimensä mukaisesti kätilön konkreettista työskentelyä (LIITE 11). Kätilö tarjoaa ilokaasua, tekee tutkimuksia ja huolehtii äidin ja vauvan voinnista. Tässä kategoriassa käytetään muun muassa verbejä *laittaa, opastaa, tehdä, tarkastaa, ommella, ottaa* ja *järjestellä*. Ryhmään kuuluu 39 lainausta, joista 34:ssä kerronnan aikamuotona on imperfekti. Neljässä lainauksessa aikamuotona on preesens ja yhdessä perfekti.

Kohdunsuun aukeamista seurataan synnytyskertomuksissa tiiviisti, sillä senttimetrit kertovat synnytyksen edistymisestä. Kun kohdunsuu on 10 senttimetriä auki, ponnistusvaihe yleensä alkaa. Seuraavissa esimerkeissä kätilön työtä kuvataan verbeillä *tsekata* ja *tarkastaa*. Kolmannessa esimerkissä käytetään verbin nominaalimuotoa *tekemä*, jolla korvataan sivulause.

Esimerkki 106

Kätilö tsekkasi kohdunsuun, joka oli 5-6 senttiä auki.

Esimerkki 107

Klo 20 kätilö tarkasti tilanteen ja kohdunsuu oli täysin auki

Esimerkki 108

Kätilön tekemän sisätutkimuksen mukaan olin 5cm auki ja tilanne oli edistynyt hienosti.

Kivunlievityksestä huolehtiminen on synnytyskertomusten perusteella yksi kätilön keskeisimmistä tehtävistä. Kätilö voi antaa synnyttäjälle ilokaasua, kipupiikin ja TENS-laitteen, mutta epiduraalitilaan laitettavat puudutteet pistää aina anestesiaalääkäri. *Ilokaasu* mainitaan kolmessa lainauksessa, *epiduraalipuudutus* kahdessa ja *spinaalipuudutus* ja *TENS-laite* yhdessä. Kivunlievityssanaa käytetään kerran. Supistuksia edistävä *oksitosiini* mainitaan kahdesti.

Seuraavissa esimerkeissä kätilö tarjoaa ja valmistelee synnyttäjälle kivunlievitystä.

Esimerkki 109

Kätilö opasti ilokaasun käytössä.

Esimerkki 110

Kätilö toi minulle myös TENS-laitteen, joka oli aika hyvä.

Esimerkki 111

Kätilö meni jo edeltä valmistelemaan ilokaasun ja puudutuksen.

Esimerkeissä 112,113 ja 114 kätilö järjestee epiduraali- tai spinaalipuudutusta, jonka lääkäri tulee antamaan synnyttäjälle

Esimerkki 112

(--) kätilö järjesteli jo spinaalipuudutusta, jonka anestesiaalääkäri tuli hoitamaan.

Esimerkki 113

Horisin varmaan aika epäselvästi asiani, sillä kätilö alkoi valmistella epiduraalipuudutusta.

Esimerkki 114

(--) pyydetään anestesiaalääkäri paikalle epiduraalia varten, sillä hoitajalla on fiilis, että taidan tarvita oksitosiinia supistusten voimistamiseksi.

Kännykkä tai soittaminen mainitaan kolmesti. Jokainen näistä synnytyskertomuksista kuvaa sektio-synnytyksen jälkeisiä hetkiä, kun äiti on viety heräämööön ja hän toivoo saavansa tietoja lapsesta. Äiti ei ole yksin, vaan kätilö on lähellä. Ensimmäisessä esimerkissä kätilö soittaa puhelimella ja saa tietoja vastasyntyneestä vauvasta. Kirjoittaja ei kerro, mihin kätilö soittaa. Esimerkeissä 115 ja 116 puhelin on väline, jolla äiti saa yhteyden toisaalla olevaan mieheensä.

Esimerkki 115

*Hoitaja **meni soittamaan** ja pian sain käteeni pienen vaaleanpunaisen lapun, jossa luki tietoja ihanasta pienestä tytöstämme (--).*

Esimerkki 116

*Kun mitään ei alkanut kuulumaan, kysyin hoitajalta asiasta. Hän toi minulle **kännykän**, jotta voisin soittaa miehelleni.*

Esimerkki 117

*Pyydän kätilöä antamaan **kännykän** kaapista ja laitan miehelle viestiä.*

Kätilöt kuvataan tässä aineistossa moniosajina, jotka ovat alati läsnä. Suurin osa heidän konkreettisesti työskentelystään liittyy äitiin. *Vauva* mainitaan kahdeksassa lainauksessa, ja näistä neljässä kätilö koskettaa vauvaa. Kahdessa seuraavassa esimerkissä kätilö hoitaa ja hoivaa vauvaa. Kolmannessa esimerkissä vastasyntynyt on viety teholle ja äiti saa valokuvan, jonka hoitajat ovat lapsesta ottaneet.

Esimerkki 118

*Kätilö otti **vauvalta** myssyn pois päästä enkä osannut sanoa mitään, silitin vain hellästi tyyppin tukkaa ja naama, ja ihmettelin että tässäkö se nyt on.*

Esimerkki 119

*kätilön nostaessa **vauvan** pöydältä tämä räikäisi kovan vastalauseen.*

Esimerkki 120

Mies on tuonut teholta hoitajien minulle ottaman kuvan vauvasta.

4.6.3 Kätilö saapuu paikalle

Tämän aineiston synnytyskertomuksissa lääkäri saapuu paikalle yhteensä 23 kertaa mutta kätilö vain neljästi, vaikka kätilöilmauksia on lääkäri-ilmauksiin verrattuna lähes kaksinkertainen määrä (LIITE 12). Kätilö on kertomuksissa läsnä ja lähellä, kun taas lääkäri saapuu, tekee työnsä ja lähtee pois.

Kolmessa esimerkissä yksi kätilö on jo paikalla, kun huoneeseen tulee toinen kätilö tai kätilöitä. Kaikki kolme lainausta kuvaavat synnytyksen ponnistusvaihetta. Tekemistä kuvataan verbeillä *saa-pua* ja *tulla*, ja aikamuotona on kaikissa esimerkeissä imperfekti. Esimerkki 123 kuuluu myös ryhmään *Kätilö kommunikoi*, sillä kätilön kerrotaan kannustavan synnyttäjää.

Esimerkki 121

Toinen kätilö saapui huoneeseen, vauvalla oli napanuora kaulan ympärillä (--).

Esimerkki 122

Saliin tuli myös toinen kätilö, ja sitten sain antaa palaa.

Esimerkki 123

Loppuvaiheessa avuksi tuli vielä muutama kätilö lisää + yksi "tsempparikätilö", joka oli vähän kokeneempi kettu ilmeisesti ja hän kannusti mua kuin jumppamaikka konsanaan.

Neljännessä esimerkissä ei olla synnytyssalissa, vaan lainaus kuvaa synnytyksen jälkeistä aikaa, kun kätilö tulee juttelemaan synnytyksen tapahtumista. Aikamuotona on imperfekti.

Esimerkki 124

(--) kätilö tulee käymään synnytystä kanssamme läpi (--).

4.6.4 Kätilö kutsuu lääkärin paikalle

Luvussa 4.6.2 *Kätilö tekee työtään* kuvataan kolme esimerkkiä (esimerkit 112, 113 ja 114), joissa kätilö tekee esivalmisteluja ja lääkäri saapuu sen jälkeen antamaan synnyttäjälle epiduraali- tai spinaalipuudutuksen. Nämä esimerkit ovat hyvin lähellä *Kätilö kutsuu lääkärin paikalle* -kategorian lainauksia, joita on aineistossa yhteensä kolme (LIITE 13)

Seuraavassa esimerkissä käytetään verbiä *pyytää*. Verbin aikamuoto on imperfekti.

Esimerkki 125

Kätilö pyysi lääkärin paikalle (--).

Esimerkissä 126 kuvataan kätilön ja lääkärin yhteistyötä. Kun kätilö menee soittamaan ja kutsumaan lääkäriä paikalle, tulee lääkäri ovella vastaan.

Esimerkki 126

Kun hän (kätilö) meni käytävään soittamaan lääkäriä, oli lääkäri jo ovella vastassa tulossa huoneeseen.

Kolmas ja viimeinen tämän kategorian lainaus sijoittuu synnytyksen jälkeiseen aikaan. Kätilöt käyvät painelemassa äidin vatsaa, mutta palautuminen ei edisty toivotulla tavalla. Kun painelua ja tilanteen seuraamista on jatkettu kahdesta kolmeen tuntia, kätilöt kutsuvat lääkärin paikalle. Kirjoittaja käyttää ilmausta *kunnes tajusivat pyytää lääkärin paikalle*. Kirjoittaja myös toteaa, että kätilöt eivät itse osaa selittää tilannetta hänelle. Lainauksessa voi nähdä lievää kritiikkiä.

Esimerkki 127

Tämä toistui sen pari-kolme tuntia, kunnes (kätilöt) tajusivat pyytää lääkärin paikalle selittämään tilannetta minulle - itse kun eivät osaa.

4.7 Kätilö toiminnan kohteena

Kätilöilmauksia on aineistossa 154. Näistä 27 eli noin 17,2 % kuvaa kätilöä toiminnan kohteena. *Lääkäri toiminnan kohteena* -kategorian vastaava luku on selvästi suurempi, yli 27%, eli lääkäri kuvataan toiminnan kohteena selvästi useammin kuin kätilö.

Tällä pääkategorialla on kaksi alakategoriaa: *Synnyttäjä kuvailee kätilöä* sekä *Kätilö kutsutaan paikalle*, joista ensimmäiseen sisältyy 26 lainausta ja jälkimmäiseen yksi.

ALAKATEGORIA	ESIINTYMÄT (kpl)	ESIINTYMÄT (%)	YLÄKATEGORIA
Synnyttäjä kuvailee kätilöä	26	16,6	Kätilö toiminnan kohteena
Kätilö kutsutaan paikalle	1	0,6	
YHTEENSÄ	27	17,2	

4.7.1 Synnyttävä kuvailee kättilöä

Synnyttävä kuvailee kättilöä 25 lainauksessa (LIITE 14). Näistä 19:ssä kättilöistä puhutaan positiivisesti tai erittäin positiivisesti. Kriittisyyttä on neljässä lainauksessa. Kaksi lainausta olen määritellyt neutraaleiksi; toisessa kerrotaan kättilön reaktiosta ja toisessa kuvaillaan ihanteellista kättilöä. Esittelen nämä lainaukset myönteisten ja kriittisten kuvausten jälkeen.

Kättilöitä kehuaan vuolaasti. Heitä kuvaillaan adjektiiveilla *mieletön, ihana, fantastinen, empaattinen, myötätuntoisen oloinen, taitava ja huippusympaattinen*.

Esimerkki 128

*Kättilöt ja lääkärit olivat **fantastisia**, tunnelma oli koko ajan erinomainen*

Esimerkki 129

*Avustava kättilö **oli huippusympaattinen ja tukeva**, ja auttoi oikean hengitystekniikan löytämisessä ja keskittymisessä.*

Seitsemässä lainauksessa kättilöstä käytetään adjektiivia ihana.

Esimerkki 130

*Meille sattui aivan **ihana** vanhempi nainen kättilöksi, joka piti meistä huolta koko synnytyksen ajan.*

Esimerkki 131

*Kättilö oli huippu, **ihana** ihminen oikeassa ammatissa. Meillä klikkasi heti, hän kuunteli ja kannusti minua, ehdotti eri vaihtoehtoja, kertoi missä mennään ja mitä tapahtuu, otti meidät molemmat hyvin huomioon ja tuki koko synnytyksen ajan.*

Esimerkki 132

*(--) pääsin synnytyssaliin aiemmasta synnytyksestä tutun **ihanan** kättilön kanssa.*

Seuraavassa esimerkissä 133 kirjoittaja analysoi kättilön työtä ja kuvailee samalla synnytyksen olemusta. Kirjoittaja arvostaa kättilöitä ja uskoo työn vaativan omistautumista ja paloa. Hän myös toteaa, että synnytys on ehkä rankin suoritus, jonka nainen elämänsä aikana kohtaa.

Esimerkki 133

Ja mitä kätilöihin tulee, niin siinä on kyllä ammattikunta, jonka edessä kumarran. Vaatii melkoista omistautumista ja paloa työtä kohtaan, että jaksaa tsempata jokaisen naisen käymään läpi ehkä sen elämänsä rankimman suorituksen.

Useissa lainauksissa kiitetään ja ollaan kiitollisia. Esimerkissä 134 kirjoittaja harmittelee, ettei muista kätilöidensä nimiä. Esimerkissä 135 synnyttäjä mainitsee kätilönsä nimeltä ja kertoo kiitelleensä häntä lukuisia kertoja. Kolmannessa esimerkissä kiitetään rinnan lääkäriä ja kätilöä, joista lääkäri mainitaan ensin.

Esimerkki 134

*Harmittaa, etten muista kunnolla kätilöiden nimiä, vaikka silloin synnytyksessä ajattelin, että painan näiden **ihanien** ihmisten nimet ikuisesti muistiin, sillä **olo oli ikuisen kiitollinen heille**.*

Esimerkki 135

*Kuopuksen synnytyksessä avustanut Hannamari oli niin mieletön, että synnytyksen jälkeen onnesta ja hormoneista sekaisin **kiittelin häntä** noin miljoona kertaa (--).*

Esimerkki 136

***Olin superkiitollinen** lääkärille ja kätilölle, jotka tekivät hienoa työtä (--).*

Yksi synnyttäjä kertoo, millaista kätilöä hän toivoi etukäteen tuekseen. Unelmien kätilö on yhtä aikaa jämäkkä, napakka ja huumorintajuinen.

Esimerkki 137

Minulla oli kuitenkin toive saada jämäkkä, huumorintajuinen tyyppi auttamaan minua tällä kertaa, sillä koin, että tarvitsin siihen jonkun, joka osasi olla tarpeen tullen tiukka ja neuvoa napakasti mitä tehdä, mutta myös heittää huuta siinä kohtaa, kun kipu yltyisi eikä mikään muu enää naurattaisikaan.

Kätilöistä puhutaan lähes yksinomaan positiivisesti. Negatiivisia adjektiiveja käytetään vain yhdessä lainauksessa. Synnyttäjä kertoo kahdesta kätilöstä, joista toinen on *tyly* ja *tympeä*, toinen puolestaan *ystävällisempi*.

Esimerkki 138

Toinen hoitaja on todella tyly ja tympeä, oma hoitajani huomattavasti ystävällisempi.

Kriittisiksi kuvauksiksi olen määritellyt myös seuraavat esimerkit 139 ja 140, jotka on poimittu samasta sektiosynnytyškertomuksesta. Synnyttäjä on leikkaussaliin saapuessaan itkuinen ja jännittynyt. Hoitajat eivät oikein osaa käsitellä häntä. Kirjoittaja kertoo hoitajien olevan miehiä. (Seuraavia lainauksia käsitellään myös luvussa 4.6.1. *Kätilö kommunikoi.*)

Esimerkki 139

Jälkeenpäin huvittaa tuon mieshoitajan onnettomat yritykset saada oloni rentoutumaan.

Esimerkki 140

Eivät (hoitajat) selvästi osaa käsitellä itkevää naista, käväisee mielessäni.

Neljäs kriittinen lainaus on lyhyt, ja kirjoittaja ei selitä kommenttiaan tarkemmin. Hän toteaa kuitenkin synnytyškertomuksessaan, että palaa asiaan myöhemmissä blogipostauksissaan.

Esimerkki 141

Ainut asia mikä vei synnytyksessä fiilistä tilanteesta oli viime hetkellä vaihtunut kätilö.

4.7.2 Kätilö kutsutaan paikalle

Koko aineistossa kätilö kutsutaan vain kerran paikalle (LIITE 15). Kutsujana ovat synnyttäjät ja hänen tukihenkilönsä. Kerronnan aikamuotona on imperfekti.

Esimerkki 142

Kutsuimme kätilön paikalle (--).

4.8 Lääkäri- ja kätilöilmausten vertailua

Tähän aineistoon kuuluu 19 äitien kirjoittamaa synnytyskertomusta. Lähes kaikissa kertomuksissa puhutaan kätilöistä, hoitajista ja lääkäreistä. Kätilö mainitaan 16 kertomuksessa ja lääkäri 15 kertomuksessa vähintään kerran. Kahdessa sektiota kuvaavassa kertomuksessa ei mainita kätilöä tai lääkäriä lainkaan, mutta näissä kertomuksissa puhutaan hoitajasta.

Lääkäri-ilmauksia on aineistossa 81 ja kätilöilmauksia lähes kaksinkertainen määrä, yhteensä 154. Kätilöistä siis puhutaan synnytyskertomuksissa huomattavasti enemmän kuin lääkäreistä. (Katso taulukko 1 luvussa 4.3 Hoitohenkilökunnan kuvaukset.)

Lääkäreiden ja kätilöiden roolit eroavat toisistaan selvästi. Molempia ammattiryhmiä kuvataan sekä aktiivisina toimijoina että toiminnan kohteina, mutta kätilöt ovat aktiivisia toimijoita jonkin verran useammin kuin lääkärit. Lääkäri esiintyy aktiivisena toimijana noin 72,8, % kaikista lääkärilainauksista, kun taas kätilöilmausten vastaava luku on 82,4. Ero ei ole huomattava, mutta kun tarkastellaan lääkäreille ja kätilöille synnytyskertomuksissa annettuja rooleja tarkemmin, huomataan, että nämä ammattiryhmät kuvataan aktiivisina toimijoina keskenään hyvin eri tavoin.

Kun lääkäri esiintyy aktiivisena toimijana, hän yleensä joko saapuu paikalle (28,4 %) tai kommunikoi (28,4 %). Kätilö puolestaan saapuu paikalle vain neljästi (2,6 %). Yleensä lääkäri antaa epiduraali- tai spinaalipuudutuksen, päättää sektioista tai kertoo synnyttäjälle synnytyksen kulusta. Lääkäri juttelee synnyttäjälle ja tämän tukihenkilölle vapaamuotoisesti vain kolmessa lainauksessa. Muut keskustelut liittyvät synnytyksen edistymiseen ja hoitotoimenpiteisiin. Lääkäri ei kannusta tai tsemppaa yhdessäkään lainauksessa, mutta hän toteaa, sanoo ja rauhoittelee.

Kätilö puolestaan kommunikoi jopa 52,6 % kaikista kätilöilmauksista. Kätilöiden kommunikointi jakautuu viiteen alaryhmään. Useimmiten kätilö kertoo tai sanoo (52,4 % kätilöiden kommunikointi kuvaavista ilmauksista), mutta hän myös kysyy, pyytää ja ehdottaa (19,0 %), kannustaa ja tsemppaa (14,3 %), ohjaa, opastaa ja käskee (8,3 %) sekä naurahtaa tai vitsailee (6,0 %). Kätilöiden kommunikointia kuvaava taulukko on luvussa 4.6.1.

Kätilö tekee työtään 25,3 % kätilöilainauksista, kun taas lääkärin työskentelyä kuvaa vain 12,3 % kaikista lääkäri-ilmauksista.

Lääkäri näyttäytyy toiminnan kohteena useammin kuin kätilö. Lääkäreistä puhutaan silloinkin, kun he eivät ole paikalle. Kätilöt ja hoitajat konsultoivat lääkäriä, ja tarvittaessa lääkäri kutsutaan paikalle.

Lääkäreitä ja kätilöitä kuvataan 34 lainauksessa. Synnyttäjät luonnehtivat kätilöitä selvästi useammin kuin lääkäreitä. Luonnehdinnat ovat lähes pelkästään positiivisia. Lääkäriaineistossa on yksi ja kätilöaineistossa neljä kriittistä tai negatiivista kuvausta.

5 PÄÄTÄNTÖ

Suomessa syntyy vuosittain noin 46 000 lasta. Suurin osa lapsista syntyy sairaalan synnytyssalissa kättilön ja usein myös lääkärin avustuksella. Useimmiten synnytyksessä on läsnä lapsen isä tai joku muu synnyttäjälle läheinen henkilö.

Synnytys on tiedeviestinnän näkökulmasta kiinnostava ilmiö. Se on lääketieteellinen tapahtuma, joka sisältää runsaasti kommunikaatiota ja koskettaa jokaista ihmistä – useimpia meistä jopa vähintään kaksi kertaa elämämme aikana. Synnytyksistä puhutaan sekä yleisesti että yksityisesti, ja niistä keskustellaan internetin keskustelupalstoilla. Silti synnytykseen liittyy paljon mystisyyttä ja salaperäisyyttä. Kun nainen lähtee synnyttämään ensimmäistä lastaan, hän ei yleensä ole ollut koskaan aiemmin läsnä synnytyksessä. Hän on ehkä nähnyt näytellyn synnytyksen televisiossa tai katsonut synnytysvalmennukseen valitun synnytysvideon. Synnytys on suuri arvoitus. Uudelleensynnyttäjälleen synnytyksen kulku on aina yllätys, sillä jokainen synnytys on erilainen ja uniikki.

Tässä tutkimuksessa perehdytään synnytykseen äitien kertomana. Kiinnostuksen kohteena ovat synnytyskertomusten rakenne ja hoitohenkilökunnan kuvaukset. Tausta-ajatuksena on, että synnyttäjä itse on oman synnytyksensä paras asiantuntija. Tutkimuksen aineisto on koottu julkisista blogeista. Aineistoon kuuluu 19 äitien itse kirjoittamaa ja julkaisemaa synnytyskertomusta. Kertomuksista kahdeksan eli noin 42 % kuvaa sektiosynnytyksiä. Luku ylittää Suomen keskiarvon selvästi, sillä vuosittain noin 16–17 % lapsista syntyy sektioilla. Sektiosynnytykset ovat siis tässä aineistossa ylliedustettuja. Ilmiötä olisi syytä tutkia enemmän, sillä asiantuntijoiden mukaan pelkosektiot lisääntyvät jatkuvasti. Tehdäänkö bloggaajille keskivertoa enemmän pelkosektioita ja miksi? Mikä yhdistää raskaana olevia naisia, jotka päätyvät synnyttämään synnytyspelon vuoksi sektioilla?

Tutkimuksen teoreettisena viitekehyksenä on sosiaalinen konstruktionismi, joka katsoo, että kieli ei ainoastaan kuvaa todellisuutta vaan myös rakentaa ja muokkaa sitä. Sanoilla voi siis muuttaa maailmaa. Kun äidit muistelevat synnytyksiään, he paitsi kertovat tapahtumista myös konstruoivat kulttuurista kuvaa synnytyksestä.

Synnytyskertomukset ovat rakenteeltaan hämmästyttävän yhdenmukaisia ja jopa kaavamaisia. Kertomukset etenevät pohjustuksen ja latenssi- ja avautumisvaiheen kuvailujen jälkeen synnytyksen aktiiviseen vaiheeseen ja ponnistukseen. Henkisten ja fyysisten ponnistusten jälkeen syntyy lapsi, jonka

äiti saa rinnalleen. Lastaan ihasteleva äiti kuvailee lopuksi vointiaan ja synnytystään ja kertoo olevansa kiitollinen kätilöille, lääkäreille ja tukihenkilölleen. Synnytyskertomuksia kuvitetaan valokuvilla, jotka rajasin tämän tutkimuksen ulkopuolelle. Toivon jonkun tulevan tiedeviestijän kiinnostuvan synnytystarinoiden visuaalisista kertomuksista.

Lääkärit, kätilöt ja hoitajat ovat läsnä synnytyskertomuksissa – kätilöt ja hoitajat tosin selvästi useammin ja tiiviimmin kuin lääkärit. Lääkäri-ilmauksia on aineistossa yhteensä 81 ja kätilöilmauksia 154. Ilmaukset on koodattu sisällönanalyysin periaatteita noudattaen kategorioihin. Analyysi etenee alkuperäisestä ilmauksesta pelkistettyyn ilmaukseen, ala- ja yläkategorioihin ja lopulta pääkategoriaan. Sekä lääkärit että kätilöt esiintyvät kertomuksissa kahdessa roolissa; aktiivisina toimijoina ja toiminnan kohteina, joten nämä roolit antavat nimen myös yläkategorioille. Alakategoriat puolestaan kuvaavat toimijuutta tarkemmin ja yksityiskohtaisemmin. Pääkategoriaksi määrittelin *Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa*.

Synnytyskertomusten taulukointi oli aikaa vievää mutta antoisaa. Ala- ja yläkategorioiden luonteet ja lopulta nimet löytyivät helposti. Analyysiä tehdessäni mielessäni pyörivät Grönforsin ja Salon ajatukset sisällönanalyysin ansoista. Pysin koko ajan muistamaan, että pelkkä luokittelu ei ole analyysiä. Halusin sukeltaa syvemmälle kieleen etsimään samanlaisuutta ja erilaisuutta. Tutkimusote on laadullinen, mutta laskin myös esiintymien määriä, mikä auttoi minua saamaan paremman otteen aineistostani.

Kun synnyttäjä puhuu lääkäristä, hän puhuu ammattilaisesta, joka saapuu paikalle, tekee työnsä ja poistuu. Kätilöt taas ovat hoivaajia, jotka ovat alati lähellä huolehtimassa äidin ja lapsen hyvinvoinnista. Synnyttäjä kuvailee ja luonnehtii kätilöä 25 kertaa (noin 16, 2 % kaikista kätilöilmauksista) mutta lääkäriä vain yhdeksän kertaa (noin 11,1 % kaikista lääkäri-ilmauksista). Kätilöitä kuvaillaan adjektiiveilla *ihana, fantastinen, taitava ja huippusympaattinen*. Lääkäreitä taas luonnehditaan adjektiiveilla *ystävällinen, nuori, reipas, rempseä, komea ja sympaattinen*.

Kätilöt kuvataan kertomuksissa aktiivisina toimijoina selvästi useammin kuin lääkärit. Lääkäreistä puolestaan puhutaan usein silloin, kun he eivät ole paikalla, heitä konsultoidaan ja heidät kutsutaan paikalle. Kätilöä ei juuri koskaan tarvitse kutsua paikalle, sillä hän on jo läsnä.

Kätilöt ja lääkärit kommunikoivat eri tavoin. Lääkärit kertovat synnytyksen kulusta, arvioivat sen etenemistä ja rauhoittelevat. Lääkäreiden kommunikointia kuvaavia lainauksia on aineistossa 23 eli noin 28,4 % lääkäri-ilmauksista. Näistä 20 ilmausta liittyy suoraan synnytystapahtumaan. Ainoastaan

kolmesti lääkäri keskustelelee synnyttäjän kanssa vapaamuotoisemmin. Kätilö kommunikoi yhteensä 81 kertaa (noin 52,6 %). Kätilö kertoo tai sanoo (52 % kätilöiden kommunikointia kuvaavista lainauksista), mutta lisäksi hän kysyy, pyytää tai ehdottaa (19 %), kannustaa tai tsemppaa (14,3 %), ohjaa tai opastaa (8,3 %) sekä naurahtaa tai vitsailee (6,0 %). Kätilöiden ja synnyttäjien välinen kommunikaatio näyttäytyy vastavuoroisena ja tasa-arvoisena. Lääkärit eivät tässä aineistossa kannusta tai tsemppaa.

Blogeissa julkaistut synnytyskertomukset sopivat nähdäkseni erinomaisesti tutkimuksen aineistoksi. Tekstit ovat julkisia ja helposti saatavilla. Mikäli päädyn joskus jatkamaan tutkimustani, haluan perehtyä synnytyskertomusten juoneen ja rakenteeseen vielä tarkemmin ja hyödyntää tutkimuksessa ainakin Proppin ajatuksia ja narratologista strukturalismia. Proppilainen tapahtumarakenteiden analyysi sopii erityisen hyvin pitkän ja kaavoittuneeseen, eeppiseen kerrontaan, mutta modernin taidekerronnan ja keskusteluissa ilmenevien luonnollisten kertomusten tutkimuksessa siitä on huomattavasti vähemmän hyötyä. (Apo 1990: 62–64.) Mielestäni synnytyskertomukset asettuvat näiden kahden kategorian välimaastoon.

Näen myös mahdollisena, että synnytyskertomusten toimijoita voisi tutkia Joseph Campbellin myyttiteorioiden avulla. Campbellin käsite *monomytti* kuvaa myyttistä kertomusta, joka toistuu eri kulttuureissa hyvin samanlaisena. Kertomus kuvaa pohjimmiltaan sankaruutta. Olisikin mielenkiintoista lähestyä synnytyskertomusten lääkäri- ja kätilörepresentaatioita sankaruuden näkökulmasta. Kummat ovatkaan lopulta sankareita, lääkärit vai kätilöt? Vai kenties synnyttäjä itse?

LÄHTEET

- Aittola, T. & Raiskila, V. (1998). Jälkisanat. Teoksessa P. L. Berger & T. Luckmann, *Todellisuuden sosiaalinen rakentuminen*. Gaudeamus. Helsinki.
- Alasuutari, P. (1999). Laadullinen tutkimus, 3. uudistettu painos. Vastapaino. Tampere.
- Alasuutari, P. (2011). Laadullinen tutkimus 2.0. Vastapaino. Tampere.
- Apo, S. (1990). Kertomusten sisällön analyysi. Teoksessa K. Mäkelä (toim.), *Kvalitatiivisen aineiston analyysi ja tulkinta*. Gaudeamus. Helsinki.
- Arpo, R. (2005). Internetin keskustelukulttuuri. Tutkimus Internet-keskusteluryhmien viesteissä rakentuvista puhetavoista, tulkinnoista ja kehyksistä kommunikaatioyhteiskunnassa. Joensuun yliopiston humanistisia julkaisuja 39. Joensuun yliopisto. Joensuu.
- Berelsson, B. (1952). Content Analysis in Commucation Research. Glencoe, Illinois. The Free Press.
- Berger P. L. & Luckmann T. (1966). The Social Construction of Reality: A treatise in the sociology of knowledge. Anchor Books.
- Berger, P. L. & Luckmann, T. (1998). Todellisuuden sosiaalinen rakentuminen. Gaudeamus. Helsinki.
- Eskola, J. (2010). Laadullisen tutkimuksen juhannustaiat. Laadullisen tutkimuksen analyysi vaihe vaiheelta. Teoksessa J. Aaltola & R. Valli (toim.), *Ikkunoita tutkimusmetodeihin II, 3. uudistettu ja täydennetty painos*. PS-Kustannus. Jyväskylä.
- Fiske, J. (1992). Merkkien kieli. Johdatus viestinnän tutkimiseen. Vastapaino. Tampere.
- Grönfors, M. (1982). Kvalitatiiviset kenttätutkimusmenetelmät. WSOY. Helsinki.
- Hacking, I. (2009). Mitä sosiaalinen konstruktionismi on? Vastapaino. Tampere.

Hautakangas, M. (2007). Vertaismelodraamaa taviksista taviksille – Katsaus suomalaisen todellisuustelevision historiaan. Teoksessa J. Wiio (toim.), *Television viisi vuosikymmentä - Suomalainen televisio ja sen ohjelmat 1950-luvulta digiaikaan*. Suomalaisen kirjallisuuden seura. Helsinki.

Hautakangas, M. (2010). Trans-Audiencehood of Big Brother: Discourses of Fans, Participants and Producers. Teoksessa N. Carpentier & S. van Bauwel (toim.), *Trans-Reality Television: The Transgression of Reality, Genre, Politics and Audience*. Lexington Books. Lamhamn.

Jokinen, A., Juhila, K. & Suoninen, E. (2016). Diskurssianalyysi. Vastapaino. Tampere.

Kilpi, T. (2006). Blogit ja bloggaaminen. Readme.fi.

Kiviniemi, K. (2010). Laadullinen tutkimus prosessina. Teoksessa J. Aaltola & R. Valli (toim.), *Ik-kunoita tutkimusmetodeihin II*, 3. uudistettu ja täydennetty painos. PS-Kustannus. Jyväskylä.

Koskinen, A. (2013). Tunnetiloissa. Teatterikorkeakoulussa 1990- ja 1980-luvuilla opiskeleiden näyttelijöiden käsitykset tunteista ja näyttelijöiden tunnetyöskentelystä. Väitöskirja. Acta Scenica 34. Teatterikorkeakoulu & esittävien taiteiden tutkimuskeskus. Helsinki.

Kyngäs, H. & Vanhanen L. (1999): Sisällön analyysi. Hoitotiede 11. (3–12).

Latvala E. & Vanhanen-Nuutinen L. (2001): Laadullisen hoitotieteellisen tutkimuksen perusprosessi: sisällön analyysi. Teoksessa S. Janhonen & M. Nikkonen (toim), *Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä*. WSOY. Helsinki.

Loisa, E. (2020). Synnytyskertomukset narratiiveina, jaettuna perinteenä ja vastakertomuksina. Pro gradu. Helsingin yliopisto. Haettu osoitteesta: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/319358>

Luostarinen, M. (2010). Uusi mediayhteiskunta. Blogit ja sosiaalinen mediainnovaatioyhteiskunnan muutoksessa. Books on Demand GmbH. Helsinki.

Matikainen, J. (2009). Sosiaalisen ja perinteisen median rajalla. Viestinnän laitoksen tutkimusraportteja 3/2009. Viestinnän tutkimuskeskus. Helsingin yliopisto. Helsinki.

Noppiari, E. & Hautakangas M. (2012). Kovaa työtä olla minä – Muotibloggaajat mediamarkkinoilla. Erillisjulkaisu. Tampere university 97. Tampere.

Ojalainen, A. (2020). Lapsiparka, jos tämmöiseen rumaan ämpäriin joutuu syntymään: Havaintoja blogien synnytyskertomusten rakenteesta, affektiivisuudesta ja muista kielellisistä ominaispiirteistä. Pro gradu. Itä-Suomen yliopisto. Haettu osoitteesta: https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/23197/urn_nbn_fi_uef-20200974.pdf?sequence=-1&isAllowed=y

Pietilä, V. (1988). Diskurssianalyysi. Tiedotustutkimus 9 (1). (s. 48–57)

Pylväs, L. (2014). Sosiaalisen tuen merkitys synnytyksenjälkeistä masennusta sairastavien äitien kokemana. Pro gradu. Lapin yliopisto. Haettu: <https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/61628>

Rocamora, A. (2012). Hypertextuality and Revendication in the Fashion Media. The Case of Fashion Blogs. Journalism Practice Vol 6, no 1. (s. 92–106)

Rouhe, H. (2020). Artikkelissa M. Tiainen (STT), Synnytyspelkodiagnoosit merkittävässä kasvussa – Yhä useampi synnyttäjä haluaa keisarileikkauksen. Helsingin Sanomat 5.1.2020. Haettu osoitteesta: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006363778.html> (Käytetty 6.6.2021).

Rouhe, H. & Saisto T. (2013). Synnytyspelko. www.terveyskirjasto.fi. Lääkärikirja Duodecim. Kustannut Oy Duodecim. (Käytetty 6.6.2021)

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. (2006). KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto [verkkojulkaisu]. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto

Salo, U-M. (2015). Simsalabim, sisällönanalyysi ja koodaamisen haasteet. Teoksessa S. Aaltonen & R. Högbäck (toim.), *Umpikujasta oivallukseen*. Tampere University Press. Tampere. Haettu osoitteesta: https://tuhat.helsinki.fi/ws/portalfiles/portal/96911138/salo_simsalabim_umpikujasta_oivallukseen_sivut_166_190.pdf (Käytetty 8.6.2021)

Sedergren, J. (2004). Blogien historia. Ennen ja nyt: Historian tietosanomat. Haettu osoitteesta <https://journal.fi/ennenjanyt/article/view/108240/63261> (Käytetty 8.6.2021)

Suoninen, E. (1992). Perheen kuvakulmat. Diskurssianalyysi perheenäidin puheesta. Sosiologian ja sosiaalipsykologian laitos: Tampereen yliopisto. Tampere.

Tarkka, M. (1996). Narratiivisuus ja vuorovaikutuksen tilat. Teoksessa M. Tarkka, K. A. Hintikka & A. Mäkelä (toim.), *Johdatus uuteen mediaan*. Edita. (s. 193–204)

Tiitinen, A (2021). Keisarileikkaus. www.terveyskirjasto.fi. Lääkärikirja Duodecim. Kustantanut Oy Duodecim. (Käytetty 6.6.2021)

Toivonen, T. (1999). Empiirinen sosiaalitutkimus. Filosofia ja metodologia. WSOY. Porvoo.

Tuomi, J. (1997). Suomalainen hoitotiedekeskustelu. Väitöskirja. Jyväskylän yliopisto. Haettu osoitteesta: <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/66544> (Käytetty 8.6.2021)

Tuomi, J. (1998). Suomalainen hoitotiedekeskustelu (nidottu). Jyväskylän yliopiston kirjasto. Jyväskylä.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2002). Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tammi. Jyväskylä.

Väliveronnen, E. (1998). Mediatekstistä tulkintaan. Teoksessa A. Kantola, I. Moring. & E. Väliveronnen (toim.), *Media-analyysi – Tekstistä tulkintaan*. Gaudeamus. Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus. Helsinki.

Bloggaajien tulot 2018

<https://www.iltalehti.fi/muoti/a/307e9c3f-9281-42d1-ad51-399b0c6be425>

Äitiysblogit: Äideistä tuli blogitähtiä. Kaksplus 29.10.2014.

<https://www.kaksplus.fi/perhe/minun-tarinani/aitiysblogit-aideista-tuli-blogitahtia/>

Sektioiden määrä.

<https://yle.fi/uutiset/3-7181623>

LIITTEET

LIITE 1

Taulukko: Blogit ja synnytyskertomukset

Blogin nimi	Raskaus- viikko	Sana- määrä	Ku- vien määrä	Sektio	Alatie- synnytys	Muita huomioita
Hilla	41+5	1593	17		Kyllä	
Kolmistaan	36+4	411	1	Suun- niteltu sek- tio		Identtiset kaksoset
Si Moda		1340	7		Kyllä	
Life of Lotta	40+2	1137	4		Kyllä	
Viherjuuria		1303	3		Kyllä	
Juliaihminen	42+0	2447	16		Kyllä	Paljon huumoria ja itseironiaa
Frankfurtti		794	2	Hätäsektio		Saksa
Vihreän saaren emäntä		452	3	Hätäsektio		Nukutus
Laurahassu		731	8	Suun- niteltu sek- tio		Synnytyspelko
Mustavalkoista	40+5	656	1		Kyllä	
Marialla	39+2	1464	11		Kyllä	
Polulla		881	10		Kyllä	
All you need is white	38+2	2592	5	Suun- niteltu sek- tio		Synnytyspelko, vauva poikkitalassa
Meidän suuri seikkailu		1468	3	Kiireel- linen sek- tio		
Candy on the run		1195	7		Kyllä	Imukuppi
Mamaloves you two	41+5	1160	7		Kyllä	
Masentunut mutsi		1627	7	Suun- niteltu sek- tio		Perätila. Synny- tyksessä tukemassa serkku, äiti ja isä. Itsellinen äiti.
Fundamental	38+6	2096	6	Kiireel- linen sek- tio		
Ihan mamina	40+4	1054	7		Kyllä	
Yhteensä			125:19 =6,6	8/19 =42,1 %	11/19 =57,9 %	

LIITE 2

Taulukko: Lääkäri saapuu paikalle

Lainaus	Pelkistetty ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
Lääkärin saapuessa huoneeseen tunnelma oli niin sanotusti katossa – oli tekemisen meininkiä!	Lääkäri saapuu huoneeseen.	Lääkäri saapuu paikalle	Lääkäri aktiivisena toimijana	Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa
Lääkärin tullessa viereeni tartuin häntä vaistomaisesti kädestä ja pyysin apua, hän vain rauhoitteli ja sanoi, että sieltä se vauva jo tulee.	Lääkäri tulee viereen, ja synnyttäjää pyytää apua.			
Lääkäri tuli juttelemaan, selitti tilanteen ja sanoi, että tässä vaiheessa olisi vielä parasta olla kotona, varsinkin kun talo on täynnä.	Lääkäri tulee juttelemaan.			
Tässä vaiheessa lääkärikin oli tullut paikalle.	Lääkäri on tullut paikalle.			
Yhdeltä saapui lääkäri puhkaisemaan kalvoja, Sympaattinen miekkonen, joka sanoi: ”Tämä ei satu ollenkaan.”	Lääkäri saapuu paikalle.			
(--) kun operoiva lääkäri käy selittämässä operaation kulusta, en ymmärrä enää mitään.	Lääkäri käy kertomassa operaatiosta.			
Sen jälkeen paikalle saapuu Seriffi (jannun nimi oli ihan oikeasti Seriff) antamaan epiduraalipuudutuksen.	Lääkäri saapuu.			
Anestesiaalääkäri tuli laittamaan minulle spinaalipuudutuksen.	Lääkäri tulee antamaan puudutuksen.			
Lääkäri tuli laittamaan sen (epiduraalin) ja sovittiin hänen kanssaan, ettei enää tavattaisi sen jälkeen, hehe.	Lääkäri tulee antamaan puudutteen.			
(--) kätilö pyysi lääkärin paikalle, joka totesi heti, että nyt vauva ei enää	Kätilö kutsuu lääkärin paikalle.			

tykkää tästä hommasta, että on autettava hänet imukupilla ulos.				
(--) ja juuri kun anestesialääkäri saapui huoneeseen minua alkoikin ponnistuttamaan!	Lääkäri saapuu huoneeseen.			
Paikalle tuli nimittäin lääkäri valmistelevaan epiduraalia ja samalla myös spinaalitulaa.	Lääkäri tulee valmistelevaan epiduraalia			
(--) pyydetään anestesialääkäri paikalle epiduraalia varten, sillä hoitajalla on fiilis, että taidan tarvita oksitosiinia supistusten voimistamiseksi.	Lääkäri kutsutaan paikalle.			
Ihana anestesialääkäri saapui paikalle tekemään taitansa.	Lääkäri saapuu antamaan puudutteen.			
(--) kätilö järjesteli jo spinaalipuudutusta, jonka anestesialääkäri tuli hoitamaan.	Lääkäri tulee antamaan puudutuksen.			
Leikkaava lääkäri kävi käytävällä moikkaamassa. Ystävällinen nuori nainen, rohkaisevasti hymyilevät kasvot, muistan mietti-neeni.	Miellyttävän oloinen lääkäri käy tervehtimässä.			
Useampien sykkeenlaskujen jälkeen lääkäri tuli huoneeseen ja vauvasta otettiin laktaattiarvot, jotka olivat kuitenkin kunnossa.	Lääkäri tulee huoneeseen. Lapset sykkeet heittelevät.			
Anestesialääkäri tuli huoneeseen ja pienen säätämisen jälkeen sain spinaalipuudutuksen.	Lääkäri tulee huoneeseen, synnyttävä saa spinaalin.			
Tämä toistui sen parikolme tuntia, kunnes (kättilöt) tajusivat pyytää lääkärin paikalle selittämään tilannetta minulle - itse kun eivät osaa.	Kättilöt pyytävät lääkärin paikalle.			
(--) kun hän (kättilö) meni käytävään soittamaan lääkärille, oli lääkäri jo ovella vastassa tulossa huoneeseen.	Lääkäri on ovella tulossa huoneeseen.			

Pyysin epiduraalia ja sain anestesiaalääkärin nopeasti paikalle.	Lääkäri tulee antamaan puudutteen.			
Anestesiaalääkäri kävi korjaamassa katetrin paikkaa ja lääkettä lisättiin, mutta kipu ei hellittänyt.	Lääkäri tulee korjaamaan katetria.			
(--) kun vuorossa ollut gynekologi (joka ei osallistunut muuten synnytykseni hoitoon) tuli käymään kanssasi keskustelun synnytyksen kulusta vahvisti hän jotenkin ihanasti mun kokemuksen sanoen, että: ”kun luen tuotasi synnytyskertomusta, niin mulle tuli sellainen olo, että sua on ihan aidosti kuultu läpi synnytyksen.	Lääkäri tulee paikalle keskustelemaan synnytyksen kulusta.			

LIITE 3

Taulukko: Lääkäri kommunikoi

Lainaus	Pelkistetty ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
Lääkäri lähetti meidät kävelyille ulkoilemaan ja suositteli Ikeaa sateen sattuessa.	Lääkäri kehottaa lähtemään kävelyille.	Lääkäri kommunikoi	Lääkäri aktiivisena toimijana	Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytysker-toimuksissa
Lääkäri ultrasi ja totesi, että jos sitä ennen ei tapahdu mitään, synnytys käynnistetään perjantaina. Keskustelimme kättilön kanssa eri vaihtoehtoista.	Lääkäri tutkii ja toteaa tilanteen.			
Lääkäriä ja kättilöä nauratti kauheasti, että mikä tyyppi sä oikein olet.	Lääkäriä naurattaa.			
Lääkäri sanoi, että se voisi periaatteessa lähteä itse tulemaan.	Lääkäri arvioi tilanteen.			
”Nyt ei voi enää perua”, lääkäri sanoi vitsikkäästi, ja meitäkin nauratti.	Lääkäri vitsailee.			
(--) pyysin apua, hän (lääkäri) vain rauhoitteli ja sanoi, että sieltä se vauva jo tulee.”	Lääkäri rauhoittelee.			
(--) (lääkäri) selitti tilanteen ja sanoi, että tässä vaiheessa olisi vielä parasta olla kotona, varsinkin kun talo on täynnä.	Lääkäri kertoo tilanteen.			
Sympaattinen miekkonen, joka sanoi: ”Tämä ei satu ollelleenkaan.”	Lääkäri sanoo, että tämä ei satu.			
Lääkäri ilmoitti jo heti alkuunsa, että jollei vauva synny luonnollisesti kahden tunnin kuluessa, minut vietään historiani takia leikkaukseen.	Lääkäri kertoo tilanteen.			
Lääkäri totesi että kalvot täytyy puhkaista jotta nähdään onko lapsivesi veristä.	Lääkäri kertoo, että kalvot on puhkaistava.			
(--) lääkäri myös ultrasi ja totesi vauvan voivan oikein hyvin.	lääkäri tutkii ja toteaa vauvan voivan hyvin.			
Lääkäri epäili että aiemmin yöllä tuntemieni supistusten kypsyttämältä kohdunsuulta oli katkennut jokin verisuoni (--).	Lääkäri arvelee.			

Minut tutkinut lääkäri vielä totesi, että jos synnytys käynnistyy ennen laskettua aikaa, tehdään silloinkin sektio vauvan asennon vuoksi.	Lääkäri puhuu sektiota.			
Leikkaava lääkäri kävi käytävällä moikkaamassa.	Lääkäri käy tervehtimässä.			
Hän (lääkäri) jatkaa vielä Kumpikos sulle viimeks syntymää en muista!	Lääkäri juttelee.			
Myöhemmin lääkäri toteaa kaiken olevan kunnossa (--).	Lääkäri toteaa kaiken olevan kunnossa.			
(--) lääkäri sanoi että viimeistään kymmenen minuutin kohdalla lähdetään leikkauksaliin.	Lääkäri kertoo tilanteen.			
Lääkäri kävi tilanteen läpi pääpiirteittäin.	Lääkäri käy tilanteen läpi.			
(--) lääkärin mukaan vauva ei ollut kiinnittynyt eikä edes alhaalla vielä	Lääkäri kertoo tilanteen.			
Hän (lääkäri) sanoi, kuitenkin, että synnytystä voidaan jatkaa näin ja hän seuraa tilannetta aktiivisesti käyriltä.	Lääkäri kertoo tilanteen.			
(--) hän (lääkäri) ehdotti että vauvan ja äidin hyvinvoinnin vuoksi hän ehdottaa kiireellistä sektiota	Lääkäri ehdottaa sektiota.			
(--) kun vuorossa ollut gynekologi (joka ei osallistunut muuten synnytykseni hoitoon) tuli käymään kanssasi keskustelun synnytyksen kuluista vahvisti hän jotenkin ihanasti mun kokemuksen sanoen, että: ”kun luen tuota sun synnytyskertomusta, niin mulle tuli sellainen olo, että sua on ihan aidosti kuultu läpi synnytyksen.	Lääkäri tulee juttelemaan ja vahvistaa synnyttäjän positiivisen kokemuksen.			
Samalla hän (lääkäri) kertoi, että kohtuni oli erittäin hyvässä kunnossa ja hyvin parantunut edellisestä sektioista (--).	Lääkäri kehuu kohdunkuntoa.			

LIITE 4

Taulukko: Lääkäri tekee työtään

Lainaus	Pelkistetty ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
Tälläkin kertaa lääkäri pohti kalvojen puhkaisua, mutta kerroin kättilölle viime kertaisen kokemuksen ja sen perusteella kalvoihin ei tällä kertaa koskettu, vaan ne annettiin olla pehmittämässä supistuksia.	Lääkäri pohtii kalvojen puhkaisua, synnyttävä puhuu kättilölle. Kalvoja ei puhkaista.	Lääkäri tekee työtään	Lääkäri aktiivisena toimijana	Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskerroksissa
Lääkäri ja kättilö hoitivat työnsä loppuun.	Lääkäri ja kättilöt tekevät työtään.			
Anestesiaalääkäri tuhisee takana eikä meinaa millään saada neulaa luiden välistä.	Lääkäri antaa puudutetta.			
Lääkäri ”pyöritteli kalvoja”, koska se saattaa kuulemma edesauttaa synnytyksen luonnollista käynnistymistä.	Lääkäri pyörittelee kalvoja.			
(--) lääkäri pystyi vain kevyesti auttamaan imukupilla, kun itse ponnistin (--).	Lääkäri auttaa imukupilla.			
Hieman ennen puolta kuutta pääsin viimein lääkärin luokse ja hän teki sisätutkimuksen.	Lääkäri tutkii.			
Lääkäri oli juuri hetkeä ennen kuin avasi suuni ehtinyt pistää kipufentanyyliin, ei kuitenkaan epiduraalia.	Lääkäri antaa kipupii-kin.			
Kun lääkäri oli tehnyt viillon, olivat ensimmäisenä tarjoutuneet vauvan jalat (--).	Lääkäri tekee sektion.			
Lääkäri tarkasti hänet vielä ja iltapäivällä saimme hänet perhehuoneeseen pysyvästi.	Lääkäri tutkii vauvan.			
Hengittelin ilokaasua samalla, kun anestesiaalääkäri laittoi puudutteen (--).	Lääkäri laittaa puudutteen.			

LIITE 5

Taulukko: Lääkäri tekee päätöksen

Lainaus	Pelkistetty ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
(--) lääkäri päätyi määräämään päivän suunnitellulle sektiolle.	Lääkäri määrää sektiopäivän.	Lääkäri tekee päätöksen	Lääkäri aktiivisena toimijana	Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytysker-tomuksissa
Lääkäri teki alle kahden tunnin sisällä sen päätöksen, että tätä emäntää lähdetään kiidättämään leikkaussaliin.	Lääkäri päättää sektioista.			
(--) kätilö vahvisti lääkäriä konsultoituaan, että vauva tulee syntymään sektioilla il-tapäivän aikana.	Lääkäri päättää sektioista.			

LIITE 6:

Taulukko: Synnyttäjä kuvailee lääkäriä

Lainaus	Pelkistetty ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
Ystävällinen nuori nainen, rohkaisevasti hymyilevät kasvot, muistan mietti-neeni.	Lääkäri on synnyttäjän mukaan ystävällinen, nuori nainen.	Synnyttäjä kuvailee lääkäriä	Lääkäri toimin-nan kohteena	Hoitohenkilö-kunnan kuvauk-set synnytysker-tomuksissa
(--) sama nukutuslääkäri kuin ensimmäisessä sektios-sani; ihanan reipas ja remp-seä mies. Sellainen luotta-musta herättävä; hänestä huokuu kauas, että tietää mitä tekee	Synnyttäjä kuvailee lääkärin olemusta.			
(--) anestesialääkäri oli kai-ken lisäksi komein lääkäri, jonka olen koskaan nähnyt, hah!	Lääkäri on synnyttäjän mukaan komea.			
Porukkaa on kuin pipoa ja homma vaikuttaa ammatti-taitoiselta, tosin ilmeisesti leikkaava lääkäri olisi en-nemmin nukkunut kuin tul-lut hätäsektioon, mutta pää-asia että homma hoidetaan hyvin.	Paljon henkilökuntaa. Lääkäri vaikuttaa siltä, että olisi mieluummin nukkumassa kuin töissä.			
(--) lääkäri oli vielä samaa mieltä kanssani ilman että olimme edes ehtineet kes-kustelemaan asiasta, minulle tuli todella varma ja hyvä olo.	Lääkäri on samaa mieltä sektioista, vaikei asiasta ole edes juteltu. Synnyttäjällä on hyvä olo.			
Yhdeltä saapui lääkäri puh-kaisemaan kalvoja. Sym-paattinen miekkonen, joka sanoi. ”Tämä ei satu ollen-kaan.”	Lääkäri on synnyttä-jän mukaan sympaatti-nen mies.			
Tällä kertaa lääkäri ei mie-lestäni selvästikään laittanut yhtä tiukkaa droppia kuin viimeksi, sillä tunsin supis-tuskipuja koko loppu synny-tyksen ajan.	Lääkäri ei synnyttäjän mielestä antanut yhtä paljon puudutetta kuin viimeksi.			
Sama (kiitollisuus) pätee myös päivystäneeseen lää-käriin.	Synnyttäjä on kiitolli-nen lääkärille.			
Kätilöt ja lääkärit olivat fan-tastisia (--).	Synnyttäjä kehuu käti-löitä ja lääkäreitä.			

LIITE 7:

Taulukko: Lääkäri ei ole paikalla

Lainaus	Pelkistetty ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
Huoneeseen saapui lisää väkeä ja kuulin puhuttavan myös lääkäristä. Siitä tiesin, että vauva on varmaan vähän ahdingossa.	Synnyttäjä kuulee, kuinka hoitohenkilökunta puhuu lääkäristä.	Lääkäri ei ole paikalla	Lääkäri toiminnan kohteena	Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskerroksissa
Lääkäri oli ehtinyt juuri lähteä, joten jäimme odottelemaan.	Lääkäri on poistunut.			
Sen aikaa, kun odotelin anestesia-lääkärinä pompin pallolla (--).	Synnyttäjä odottaa lääkärinä.			
(--) kättilö ei alkanut spekuloida mitään vaan sanoi että päivystävä lääkäri tulee tutkimaan.	Kättilö kertoo, että lääkäri tulee tutkimaan.			
Kysyin Matiakselta varovasti, mitä hän olisi mieltä, jos keskusteltaisiin lääkärin kanssa sektioista.	Synnyttäjä kysyy puolisoaltaan, voisivatko he keskustella lääkärin kanssa sektioista.			
Kuulen kuitenkin sanan harjoittelija ja säikähdän. Anestesia-lääkäri on joku harjoittelija! Joku näkee kauhistuneen ilmeeni ja kiiruhtaa jatkamaan Tulee siis toinenkin anestesia-lääkäri!	Synnyttäjä hätääntyy, kun luulee, että lääkäri on harjoittelija.			

LIITE 8

Taulukko: Lääkärää konsultoidaan tai lääkäri kutsutaan paikalle.

Lainaus	Pelkistetty ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
(--) kätilö vahvisti lääkärää konsultoituaan, että vauva tulee syntymään sekutiolla iltapäivän aikana.	Kätilö konsultoi lääkärää.	Kätilö konsultoi lääkärää	Lääkäri toiminnan kohteena	Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytysker-tomuksissa
Tilanteesta konsultoitiin lääkärää ja sain mahdollisuuden jäädä synnytyksen käynnistykseen (--).	Lääkärää konsultoidaan.			
(--) kätilö pyysi lääkärin paikalle (--).	Kätilö pyytää lääkärin paikalle.			
(--) kun hän (kätilö) meni käytävään soittamaan lääkärille, oli lääkäri jo ovella vastassa tulossa huoneeseen.	Kätilö menee soittamaan lääkärille. Lääkäri ehtii saapua.			
Tämä toistui sen pari-kolme tuntia, kunnes tajusivat pyytää lääkärin paikalle selittämään tilannetta minulle – itse kun eivät osaa.	Kätilöt pyytävät lääkärin paikalle.			

LIITE 9

Taulukko: Synnyttäjä puhuu lääkärille

Lainaus	Pelkistetty ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
Jossain vaiheessa uutta supistusta odotellessani kehaisin lääkärin harmaata t-paitaa, sillä olin luullut, että henkilökunnalla on aina sairaalavaatteet.	Synnyttäjä kehuu lääkärin paitaa.	Synnyttäjä puhuu lääkärille	Lääkäri toiminnan kohteena	Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa
(--) vitsailin vielä kätilölle ja lääkärille että meille tulee lisää lapsia tämän jälkeen vasta siinä vaiheessa kun miehet voivat synnyttää				

LIITE 10

Taulukko: Kätilö kommunikoi

Lainaus	Pelkistetty ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
Kätilö ei sitä vihjaillut missään vaiheessa mutta kysyessäni hän sanoi, että joskus synnytys voi edetä nopeammin jos menee kotiin ottamaan vauhtia.	Kätilö vastaa synnyttäjän kysymykseen ja kertoo, että joskus synnytys etenee kotona nopeammin.	Kätilö kommunikoi Kätilö kertoo tai sanoo	Kätilö aktiivisena toimijana	Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa
(--) kätilö ei alkanut spekuloida mitään vaan sanoi että päivystävä lääkäri tulee tutkimaan.	Kätilö ei spekuloi vaan sanoo, että lääkäri tutkii.			
”Huolehditään sinulle ensin apua kipuihin, hän (kätilö) totesi.	Kätilö juttelee. Suora sitaatti.			
Hetken perästä hän (kätilö) virkkoi, ”Te lähdette täältä tänään muuten yhdessä vauvanne kanssa.”	Kätilö juttelee. Suora sitaatti.			
Kätilöt huijasivat minua kun kertoivat, että vauvan pää näkyy jo.	Kätilöt huijaavat sanomalla, että lapsen pää näkyy jo.			
Sairaalaan tullessamme kätilö epäili, että lapsi syntyisi seuraavana aamuna, joten siihen nähden synnytys oli nopea.	Kätilö arvelee lapsen syntyvän seuraavana aamuna.			
Lääkäri ultrasi ja totesi, että jos sitä ennen ei tapahdu mitään, synnytys käynnistetään perjantaina. Keskustelimme kätilön kanssa eri vaihtoehtoista.	Lääkäri kertoo käynnistysmahdollisuudesta. Kätilön kanssa keskustellaan vaihtoehtoja.			
Kätilö sanoikin, että ei hätää, mutta sisätutkimus on tehtävä.	Kätilö rauhoittelee ja sanoo, että sisätutkimus on tehtävä.			
(--) kätilö ohjasi hyvin ponnistamista, kertoi ponnistuksen suuntaa ja tuki välilihaa, Samalla muistan kätilön sanoneen, että ”tämä vauva syntyy ihan just.”	Kätilö ohjaa ja kannustaa.			
Jossain vaiheessa tajusin, että vauva on jo niin alhaalla, että käy huonosti, jos kätilö ei pian ilmesty.	Synnyttäjä huolestuu, että lapsi syntyy ennen kätilön			

Samassa hän saapuikin ja totesi, että voimme alkaa ponnistaa.	saapumista. Kätilö saapuu huoneeseen.			
Kun uuden vuoron kätilö alkoi puhua osastolle siirtymisestä, kerroimme toiveemme palata kotiin mahdollisimman pian.	Kätilö ehdottaa osastolle siirtymistä, perhe haluaa kotiutua.			
Kätilö kävi kertomassa, miten he tarkkailevat vauvan verensokereita, opasti imettämisessä ja näytti mistä löytyy mitäkin.	Kätilö kertoo ja opastaa.			
Onneksi sairaalassa o töissä ammattilaisia eikä minun kaltaisia mutuili-joita, sillä kätilö sanoi, että tässä on tietty protokolla, ett' oksitosiinin määrää lisätään 20 minuutin välein, muu ei ole mahdollista.	Kätilö kertoo, että oksitosiinia ei voi ti-puttaa nopeammin.			
Hän (kätilö) tarkasti tilanteen (--), joten hän sanoi, että kyllä voisi.	Kätilö tarkistaa tilanteen ja antaa luvan ponnistaa.			
Kätilöni kuitenkin sanoi, että luultavasti epiduraalin jälkeen kohdunsuu aukeaa tosi nopeasti, joten parempi siirtyä synnytyssaliin ennen puudutuksen ottamista.	Kätilö ennakoi seuraavia tapahtumia ja kehottaa siirtymään saliin.			
Jesse (puoliso) jutteli kätilön kanssa samalla, kun minä hengittelin ilokaasua ja tunsin oloni kevyemmäksi.	Kätilö ja puoliso juttelevat.			
Siinä vaiheessa juttelin ensimmäistä kertaa kun- nolla kätilön ja Jessen kanssa.	Synnyttävä juttelee kätilön ja puolisonsa kanssa.			
Kätilö teki sisätutkimuk- sen ja totesi iloisena, että olen jo 10cm auki.	Kätilö tutkii.			
Kovimmissa supistuksissa hän (kätilö) puhui Jesselle puhutellen meitä nimillä. Minulle tuli olo, etten ole pelkkä potilas, kun hän kutsui meitä nimillä. Sillä	Kätilö puhuu synnyt- täjän puolisolle.			

tavalla hän sai myös huomioni paremmin				
Seuraavaksi kätilö kävikin sanomassa, että edellinen leikkaus on ohi ja he siivosivat salia minua varten.	Kätilö kertoo tilanteen. 20			
Lopulta kätilö tuli aulaan leikkaussalivaatteet yllään ja sanoi: ”Noniin, mennäänkö?”	Kätilö hakee synnyttäjän ja kysyy, mennäänkö.			
Kielimuurista johtuen hän (kätilö) on brutaalin suorasanainen monistakin yksityiskohdista ja tunnen paniikin nousevan.	Kätilö kertoo yksityiskohtia, synnyttäjä panikoi. Kielimuri.			
(--) ihana vanhempi kätilö nauroi ja sanoi että ”täällä saa itkeä”.	Kätilö nauraa ja juttelee.			
Kätilökään ei oikein uskonut, että tilanne etenisi näin nopeasti.	Nopea edistyminen yllättää kätilön.			
Jossain vaiheessa eräs kätilö kävi sanomassa kannan takaa että ”sun vatsa on jo siellä auki, ei mene enää kauaa.”	Kätilö kertoo tilanteen.			
(--) kätilöt olivat sanoneet, että ihanaa kun juuri ennen viikonloppua on näin tunteellinen synnytys.	Kätilöt ovat kiitelleet synnytyksen tunteellisuutta.			
Kätilö teki sisätutkimuksen ja totesi, että olen 5-6cm auki ja eikun synnytyssaliin.	Kätilö kertoo tilanteen.			
Meille sattui aivan ihana vanhempi nainen kätilöksi, joka piti meistä huolta koko synnytyksen ajan. Hän selosti kanssamme omaa tekemistään, minkä kautta saimme jatkuvaa tietoa (--).	Kätilö kertoo tekemisistään.			
”Kaikki tämä verinen kudos on irronnut vatsastasi, joten siellä on iso haava. Siitä jälkivuoto johtuu”, kätilö kertoi, ja tämä oli minulle täysin uutta tietoa.	Kätilö kertoo istukasta.			
Neuvottelemme sopivasta ratkaisusta hoitajan	Synnyttäjä neuvottelee kätilön kanssa.			

kanssa, ja saan ensikokeiluna tipalla kipulääkettä.	Synnyttäjä saa kipulääkettä.			
(--) joku nainen oli hyvin lähellä kasvojani ja kertoi minun saaneen pojan ja vauvan voivan hyvin.	Hoitaja kertoo vauvasta.			
Kätilö huikkasi vielä ennen lähtöä, että ”nähdään” sunnuntaina ellei jo ennen sitä.	Kätilö juttelee.			
Anestesiahoitaja puhelee jotain, en muista mitä.	Hoitaja puhuu.			
Hoitaja oli aiemmin sanonut, että mies tulisi käymään heräämössä, ehkä vauvakin pääsisi mukaan	Hoitaja on sanonut, että mies ja ehkä vauvakin tulevat heräämöö.			
Sain kätilöiltä myönteistä palautetta asenteestani ja omista toimistani synnytyksen aikana.	Kätilö kehuu.			
Juttelimme siis ensin sek-tion mahdollisuudesta kätilön kanssa, joka lupasi soittaa lääkärin paikalle.	Synnyttäjä ja puoliso juttelevat kätilön kanssa.			
Juttelimme kätilön kanssa mun toiveista ja pyysin päästä ammeeseen.	Synnyttäjä ja puoliso juttelevat kätilön kanssa.			
Sitä (synnytystoivekirje) ei ollut kuitenkaan tarpeen antaa kätilölle, koska saatiin hyvin keskusteltua mun toiveet läpi saapumisen yhteydessä.	Synnyttäjä ja kätilö keskusteleval.			
yövuorossa ollut kätilö mainitsi ensimmäisen kerran, että alatiesynnytyksen mahdollisuudet alkoivat olla aika vähäiset ja edessä olisi todennäköisesti sektio.	Kätilö kertoo tilanteen.			
Synnytyksen jälkeen hän (kätilö) kertoi ilahtuneensa siitä, että kerkesi vielä olemaan synnytyksessä mukana - ennen kolmelta päättyvää työvuoroaan.	Kätilö juttelee.			
(--) aloin sitten käymään kätilön kanssa sektiota läpi.	Synnyttäjä ja kätilö keskustelevala sektiosta.			

Makasin kyljelläni ja kätilö totesi, että ponnistusvaihe on alkanut. Hän näki jo vauvan päälleen ja tummat hiukset.	Kätilö kertoo tilanteen.			
Kaikki kohtelivat minua niin upeasti, sanoisin jopa rakastavasti, silittäen, tsempten ja puhuen hyvin kauniisti.(--) mutta siis, osastolla kätilöni oli mielestäni Elina ja synnytyksessä auttanut kätilö Iida.	Kätilöt puhuivat synnyttäjälle kauniisti.			
Kätilö oli huippu, ihana ihminen oikeassa ammatissa. Meillä klikkasi heti, hän kuunteli ja kannusti minua, ehdotti eri vaihtoehtoja, kertoi missä mennään ja mitä tapahtuu, otti meidät molemmat hyvin huomioon ja tuki koko synnytyksen ajan.	Kätilö kannusti ja ehdotti vaihtoehtoja.			
Kätilö pyysi meidät tutkimuhuoneeseen ja laittoi minut käyrille.	Kätilö kutsuu huoneeseen.	Kätilö kommunikoi		
(--) kätilö kyseli kaikenlaista liittyen edelliseen kertaan.	Kätilö kyselee edellisestä synnytyksestä.	Kätilö kysyy, pyytää tai ehdottaa		
kätilö kysyi haluaisinko ottaa ilokaasua.	Kätilö tarjoaa ilokaasua.			
Kolmen aikoihin kätilö pyysi, että vaihda sairaalavaatteet päälle, laitetaan sinulle oksitosiinitippa, ja tipan kanssa on vaikea pukeutua.	Kätilö pyytää synnyttäjää pukemaan sairaalavaatteet.			
Kolmen aikoihin kätilö pyysi, että vaihda sairaalavaatteet päälle, laitetaan sinulle oksitosiinitippa, ja tipan kanssa on vaikea pukeutua.	Kätilö pyytää synnyttäjää pukemaan sairaalavaatteet.			
Kätilö kysyi toiveitani synnytykseen liittyen (--).	Kätilö kysyy synnytystoiveita.			
Hän (kätilö) ehdottikin, että aloitetaan ainakin puolen tunnin lämpimällä suihkulla ja katsotaan miten siitä edetään.	Kätilö ehdottaa.			

Kätilö ehdotti myös ilo- kaasua, mutta en edes ha- lunnut kokeilla (--).	Kätilö ehdottaa ilo- kaasua.			
Kätilö kysyi tunsinko vau- van liikkeitä, mutta en ky- ennyt tuntemaan.	Kätilö kysyy, tun- teeko synnyttäjä vauvan liikkeitä.			
Salissa vastassa kaksi mieshoitajaa, vilkaisevat kun astun sisään ja näke- vät itkuni, Toinen kääntyy selin. Toinen yrittää höpö- tellä kevyesti ja kysäisee Minkäs ikäinen teillä se ensimmäinen on? (--) Ei- vät selvästi osaa käsitellä itkevää naista, käväisee mielessäni.	Toinen hoitaja yrit- tää jutustella.			
Kätilöt kävivät varovasti kysymässä, että olisinko jo pian valmis ponnista- maan.	Kätilöt kysyvät, onko synnyttäjä val- mis ponnistamaan.			
(--) minulla ei siis ollut listaa tai toiveita synny- tykseen liittyen, mutta kä- tilö (joka oli muuten mah- tava) minulta niitä joka ta- pauksessa tiedusteli.	Kätilö kysyy synny- tystoiveita.			
Aamuyön puolella kätilö kysyi lupaa kalvojen puh- kaisuun (--).	Kätilö kysyy, saako puhkaista kalvot.			
Kätilö puhua pulputtaa taukoamatta ja kyselee millainen olo.	Kätilö juttelee ja ky- syy vointia.			
Synnytyksen edetessä kä- tilö pyysi minut useam- paan kertaan vaihtamaan hetkeksi konttausasen- toon.	Kätilö pyytää vaihta- maan asentoa.			
Sovittiin, että oksitosiini tauotettaisiin ja yritettäi- siin vielä aamuvuoroon saapuneen kätilön kanssa uudelleen ennen kuin pää- töstä tehtäisiin suuntaan tai toiseen.	Kätilö ja synnyttäjä sopivat, miten ede- tään.			
(--) pohdiskelin ääneen epiduraalia, mutta kätilö kannusti vielä jatkamaan ilman (--).	Kätilö kannustaa jat- kaamaan ilman epi- duraalia.	Kätilö kom- munikoi		

Henri ja oma kätilöni olivat hyvin tsemppaamassa koko ajan.	Mies ja kätilö kannustavat.	Kätilö kannustaa tai tsemppaa		
Loppuvaiheessa avuksi tuli vielä muutama kätilö lisää + yksi ”tsempparikätilö”, joka oli vähän kokeilempi kettu ilmeisesti ja hän kannusti mua kuin jumppamaikka konsanaan.	Kätilö kannustaa.			
Mutta onneksi kätilöt olivat aivan järjettömän kannustavia ja ihania, ja tsemppasivat minua ihan valtavasti. ”Kyllä se tulee, pää näkyy jo.”	Synnyttäjää kehuu kätilöitä., jotka kannustivat.			
Kätilö tsemppasi kuin maratonin loppusuoralla, minä murisin ja ähkin.	Kätilö tsemppaa.			
Kaikki kohtelivat minua niin upeasti, sanoisin jopa rakastavasti, silittäen, tsemptaten ja puhuen hyvin kauniisti.(--) mutta siis, osastolla kätilöni oli mielestäni Elina ja synnytyksessä auttanut kätilö Iida.	Kätilöt kohtelivat synnyttäjää lempeästi ja kannustavasti.			
Kätilö kannusti ja kehuu joka ponnistuksella.	Kätilö kannustaa ja kehuu.			
Kätilö oli huippu, ihana ihminen oikeassa ammatissa. Meillä klikkasi heti, hän kuunteli ja kannusti minua, ehdotti eri vaihtoehtoja, kertoi missä mennään ja mitä tapahtuu, otti meidät molemmat hyvin huomioon ja tuki koko synnytyksen ajan.	Kätilö kuuntelee, kannustaa ja kertoo tilanteesta.			
Kätilön tsemppatessa ja valaessa uskoa synnytyksen hienosta etenemisestä, jaksoin mielestäni melko hyvin.	Kätilö kannustaa.			
Mikä tärkeintä, hän (kätilö) kehuu, osoitti välittämistä, kannusti ja myös tätä kautta auttoi esikoisemme maailmaan. Hän myös selkeästi välitti	Kätilö kehuu ja kannustaa.			

synnytyksestämme ja halusu olla läsnä, kun vauvamme syntyi.				
iso kiitos kuuluu kätilöllemme Ninnille, jonka kanssa ajatukset kohtasivat ja joka osasi kohdata ihmisen ihmisenä ja kannusti juuri niissä oikeissa paikoissa kun itsestä tuntui ettei minusta olekaan tähän.	Synnyttäjä kehuu kätilöä, joka kannusti.			
Hän saa ensimmäisenä omaa maitoani, hoitaja kehuu vuolaasti vaivannäköäni.	Hoitaja kehuu.			
Muutaman ponnistuksen jälkeen kätilö käski miehen katsomaan, sillä pää näkyi jo.	Kätilö käskyy miehen katsomaan lapsen päätä.	Kätilö kommunikoi		
Soitin sairaalaan ja puhelimeen vastannut kätilö vahvisti, että kotona saisi olla niin kauan kuin hyvältä tuntuu.	Kätilö vastaa puhelimeen ja ohjeistaa.	Kätilö ohjaa, opastaa tai käskyy		
kätilö vahvisti lääkäriä konsultoituaan, että vauva tulee syntymään sektiolla iltapäivän aikana.	Kätilö kertoo tilanteen lääkärin kanssa keskusteltuaan.			
(--) meidät jo ohjattiin kätilömme toimesta synnytyshuoneeseen numero 18.	Kätilö ohjaa synnys-saliin.			
Kolme kätilöä piti kiinni minusta ja käski hengittää.	Kätilöt käskivät hengittää.			
Kätilö opasti ponnistamisessa ja pian tunsin tarpeen aloittaa.	Kätilö opastaa,			
Kätilö antoi luvan alkaa ponnistelemaan omien tuntemusten mukaan (--).	Kätilö antaa luvan ponnistaa.			
Kysyin, että tämäkö se oli, joka siellä minun vatsani sisällä oli? Kätilö nauroi, että ei täällä muitakaan vauvoja ollut.	Kätilö nauraa ja juttelee.	Kätilö kommunikoi		
Sama hoitaja ohjauttaa minun saadakseni kaikki hiukset tänne ja naurahdan, Hoitajat ympärilläni	Hoitajat naurahtavat.	Kätilö naurahuttaa tai vitaselee		

naurahtavat myös ja tunnelma hieman rentoutuu.				
(--) ihana vanhempi kätilö nauroi ja sanoi että ”täällä saa itkeä”.	Kätilö nauraa ja juttelee.			
Kätilökin hieman naurahi, kun ilmoitin haluavani kotiin viimeistelemään jouluhommat.”	Kätilö naurahtaa.			
Supistuksien välillä vitsailtiin mieheni ja kätilöiden kanssa ja tunnelma oli muutenkin rento.	Synnyttäjä, mies ja kätilöt vitsailevat.			

LIITE 11

Taulukko: Kätilö tekee työtään

Lainaus	Pelkistetty ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
Kätilö laittoi vauvan päähän pinnin, mikä kertoi vauvan voinnin. Samalla hän puhkaisi kalvot ja lapsivesi meni.	Kätilö hoitaa synnytystä	Kätilö tekee työtään	Kätilö aktiivisena toimijana	Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa
Kätilö opasti ilokaasun käytössä.	Kätilö opasti.			
(--) eikä kätilö päästänyt minua enää siinä vaiheessa vessaan.	Kätilö ei päästä synnyttäjää vessaan.			
Kerran kysyin, onko vauvoilla kaikki hyvin ja ihana hoitaja kävi kurkkaamassa toisessa huoneessa	Kätilö tarkistaa vauvojen voinnin.			
Siellä kätilö näki heti, mikä on tilanne.	Kätilö näkee tilanteen.			
Kätilö toi minulle myös TENS-laitteen, joka oli aika hyvä.	Kätilö tuo TENS-laitteen.			
Kätilö tsekkasi kohdunsuun, joka oli 5-6 senttiä auki.	Kätilö tarkistaa kohdunsuun.			
Horisin varmaan aika epäselvästi asiani, sillä kätilö alkoivalmistella epiduraalipuudutusta.	Kätilö alkaa valmistella epiduraalia.			
Tässä vaiheessa kätilö vihki minut ilokaasun iloihin.	Kätilö tarjoaa ilokaasua.			
(--) pian meidät tuli hakemaan sama kätilö, joka oli meidän kontrollikäynnillä aamulla.	Tuttu kätilö hakee.			
Imetysharjoitusten lomassa kätilö ompeli neljä tikkiä (--).	Kätilö ompelee tikit.			
(--) pyydetään anestesia lääkäri paikalle epiduraalia varten, sillä hoitajalla on filis, että	Pyydetään lääkäri paikalle. Synnyttäjä tarvitsee oksitosiinia.			

taidan tarvita oksitosiinia supistusten voimistamiseksi.				
Hoitaja laitto oksitosiinin tippumaan, mutta vaikutus ei ollut kovin toivottu.	Hoitaja antaa oksitosiinia.			
Kätilön tekemän sisätutkimuksen mukaan olin 5cm auki ja tilanne oli edistynyt hienosti.	Kätilö tutkii.			
Kätilö meni jo edeltä valmistelemaan ilokaasun ja puudutuksen.	Kätilö menee valmistelemaan.			
(--) jouduin hetken odottamaan käyrillä, että kätilö sai selvää siitä.	Synnyttäjä odottaa, että kätilö tutkii käyriä.			
(--) kätilö otti vielä vielä varmuudeksi ultran, että onhan vauva vielä perätilassa.	Kätilö ultraa.			
Kätilö otti vauvalta myssyn pois päästä enkä osannut sanoa mitään, silitin vain hellästi tyypin tukkaa ja naama, ja ihmettelin että tässäkö se nyt on.	Kätilö ottaa vauvalta päähineen.			
Hoitaja meni soittamaan ja pian sain käteeni pienen vaaleanpunaisen lapun, jossa luki tietoja ihanasta pienestä tytöstämme (--).	Kätilö soittaa.			
Kätilö teki sisätutkimuksen (--)	Kätilö tutkii.			
Klo 20 kätilö tarkasti tilanteen ja kohdunsuu oli täysin auki.	Kätilö tutkii			
Samoihin aikoihin ensimmäisen kätilön vuoro loppui ja sain toisen kätilön jatkamaan synnytystä.	Kätilöillä vuoronvaihto.			
(--) ja kätilö huolehti, etä repeytymät jäisi niin vähäisiksi kuin mahdollista.	Kätilö huolehtii.			
Kätilö tunsi hyvin vauvan liikkuvan vaikka itse en siinä hätäntyneessä	Kätilö tuntee vauvan liikkeit.			

tilassa vieläkään tuntenut mitään.				
Kätilöille tuli hieman kiire ja yllätyksekseen he huomasivat että olinkin täysin auki ja vauva todella tulee!	Kätilöille kiire.			
(--) kätilö järjesteli jo spinaalipuudutusta, jonka anestesia lääkäri tuli hoitamaan.	Kätilö järjestele puudutusta.			
ja hän (kätilö) teki todentavan arvion.	Kätilö tutkii.			
Kätilö valmisti samalla saliin kaikki synnhtyksen jälkeen tarvittavat laitteet ja vempeleet.	Kätilö järjestele.			
Kaksi hoitajaa kävi puolen tunnin välein painelemassa kohtuani ja ai miten joka kerta huusin!	Hoitajat painelevat kohtua.			
Paineluiden jälkeen hoitajat jäivät aina tuijottamaan toisiaan kummastellen.	Hoitajat ihmettelevät			
Kun mitään ei alkanut kuulumaan, kysyin hoitajalta asiasta. Hän toi minulle kännykän, jotta voisin soittaa miehellen.	Hoitaja tuo puhelimen.			
Nyt huoneessa ei ole ketään, vain ulkomaalaissyntyinen kätilö seuranani ja kielimuuri on korkea.	Ulkomaalainen kätilö on paikalla. Kielimuuri.			
Pyydän kätilöä antamaan kännykäs kaapista ja laitan miehelle viestiä.	Synnyttäjä pyytää kätilöltä puhelimen.			
Mies on tuonut teholta hoitajien minulle ottaman kuvan vauvasta.	Hoitajat ovat ottaneet vauvasta kuvan.			
Kätilö kävi kirjaamassa meidät sisälle ja samalla hän tajusi, että juuri hän oli keskuussa 2019 ottamassa meidän esikoista vastaan tässä samassa sairaalassa.	Kätilö kirjaa sisään ja huomaa hoitaneensä myös parin esikoisen synnytystä..			

Kätilöt auttoivat vauvaa ulos minun ponnistaessa viimeisillä voimilla (--).	Kätilöt auttavat.			
kätilön nostaessa vauvan pöydältä tämä rääkäisi kovan vastalauseen.	Kätilö nostaa vauvaa.			
Kätilömme teki pikaisen status tarkistuksen ja tsekkauksen, jonka jälkeen hän alkoi heti järjestämään minulle kivunlievitystä.	Kätilö tekee tarkastuksen ja järjestää kivunlievitystä.			
Kätilö otti testin, joka osoittautui negatiiviseksi.	Kätilö ottaa testin.			

LIITE 12

Taulukko: Kätilö saapuu paikalle

Lainaus	Pelkistetty ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
Toinen kätilö saapui huoneeseen, vauvalla oli napanuora kaulan ympärillä (--).	Toinen kätilö saapuu huoneeseen.	Kätilö saapuu paikalle	Kätilö aktiivisena toimijana	Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa
Saliin tuli myös toinen kätilö, ja sitten sain antaa palaa.	Saliin tulee toinenkin kätilö. Ponnistus alkaa.			
(--) kätilö tulee käymään synnytystä kanssamme läpi (--).	Kätilö tulee juttelemaan synnytyksestä.			
Loppuvaiheessa avuksi tuli vielä muutama kätilö lisää + yksi ”tsempparikätilö”, joka oli vähän kokeilempi kettu ilmeisesti ja hän kannusti mua kuin jumppamaikka konsanaan.	Saliin saapuu lisää kätilöitä.			

LIITE 13:

Taulukko: Kätilö kutsuu lääkärin paikalle

Lainaus	Pelkistetty ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
Tämä toistui sen pari-kolme tuntia, kunnes (kätilöt) tajusivat pyytää lääkärin paikalle selittämään tilannetta minulle - itse kun eivät osaa.	Kätilöt pyytävät lääkärin paikalle.	Kätilö kutsuu lääkärin paikalle	Kätilö aktiivisena toimijana	Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa
kun hän (kätilö) meni käyttävään soittamaan lääkärille, oli lääkäri jo ovella vastassa tulossa huoneeseen.	Kätilö menee soittamaan lääkärin paikalle, mutta lääkäri on jo tulossa.			
(--) kätilö pyysi lääkärin paikalle (--).	Kätilö pyytää lääkärin paikalle.			

LIITE 14

Synnyttävä kuvailee kättilöä

Lainaus	Alkuperäinen ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
Ja mitä kättilöihin tulee, niin siinä on kyllä ammatikunta, jonka edessä kummarran. Vaatii melkoista omistautumista ja paloa työtä kohtaan, että jaksaa tsempata jokaisen naisen käymään läpi ehkä sen elämänsä rankimman suorituksen.	Synnyttävä arvostaa kättilöitä.	Synnyttävä kuvailee kättilöä	Kättilö toiminnan kohteena	Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa
Ja mitä tulee näihin kättilöihin yksilöinä, niin en usko, että huonoja kättilöitä on olemassakaan.	Synnyttävä ei usko, että huonoja kättilöitä on olemassakaan.			
Minulla oli kuitenkin toive saada jämäkkä, huumorintajuinen tyyppi autamaan minua tällä kertaa, sillä koin, että tarvitsin siihen jonkun, joka osasi olla tarpeen tullen tiukka ja neuvoa napakasti mitä tehdä, mutta myös heittää huulta siinä kohtaa, kun kipu yltyisi eikä mikään muu enää naurattaisikaan.	Synnyttävä toivoi etukäteen jämäkkää ja huumorintajuista kättilöä tuekseen.			
Kuopuksen synnytyksessä avustanut Hannamari oli niin mieleton, että synnytyksen jälkeen onnesta ja hormoneista sekaisin kiittelin häntä noin miljoona kertaa (--).	Synnyttävä kiitteli edellisessä synnytyksessä avustanutta kättilöä.			
Harmittaa, etten muista kunnolla kättilöiden nimiä, vaikka silloin synnytyksessä ajattelin, että painan näiden ihanien ihmisten nimet ikuisesti muistiin, sillä olo oli ikuisen kiitollinen heille.	Synnyttävä ei muista kättilöiden nimiä, mutta on hyvin kiitollinen heille.			
Kättilöt ja lääkärit olivat fantastisia, tunnelma oli koko ajan erinomainen	Synnyttävä kehuu kättilöitä ja lääkäreitä.			

Avustava kätilö oli huip- pusympaattinen ja tukeva, ja auttoi oikean hengitys- tekniikan löytämisessä ja keskittymisessä.	Synnyttäjä kehuu kä- tilöä.			
(—) oli kiva saada ”tuttu” ihminen kätilöksi.	Synnyttäjältä oli mukavaa saada tuttu kätilö synnytykseen.			
Kätilö oli huippu, ihana ihminen oikeassa amma- tissa. Meillä klikkasi heti, hän kuunteli ja kannusti minua, ehdotti eri vaihto- ehtoja, kertoi missä men- nään ja mitä tapahtuu, otti meidät molemmat hyvin huomioon ja tuki koko synnytyksen ajan.	Synnyttäjä kehuu kä- tilöä.			
Kätilö oli muutenkin ai- van ihana ja huumorinta- juinen.	Synnyttäjä kehuu kä- tilöä.			
Olin superkiitollinen lää- kärille ja kätilölle, jotka tekivät hienoa työtä (--).	Synnyttäjä kehuu lääkäreitä ja kätilöä ja on kiitollinen.			
Minua hoitaa ihana nuori nainen, oikein empaattis- en oloinen.	Synnyttäjä kuvailee kätilöä.			
Lisäksi mulla oli kiertänyt aamu- ja yövuoroissa sam- mat kätilöt, joten synny- tykseen osallistunut hen- kilökunta ehti tulla muka- van tutuksi.	Synnyttäjä kertoo kätilöistä.			
Mun synnytyksen hoitoon osallistui myös loppuvai- heen kätilöopiskelija, joka oli todella taitava.	Synnyttäjä kehuu kä- tilöopiskelijaa.			
iso kiitos kuuluu kätilöl- lemme Ninnille, jonka kanssa ajatukset kohtasi- vat ja joka osasi kohdata ihmisen ihmisenä ja kan- nusti juuri niissä oikeissa paikoissa kun itsestä tun- tui ettei minusta olekaan tähän.	Synnyttäjä kehuu kä- tilöä.			
Kätilö on hieman kauhis- tuneen näköinen.	Synnyttäjän mukaan kätilö on kauhistu- neen näköinen.			
Toinen hoitaja on todella tyly ja tympeä, oma	Synnyttäjän mukaan toinen kätilö on tyly,			

hoitajani huomattavasti ystävällisempi.	toinen ystävällisempi.			
Ainut asia mikä vei synnytyksessä fiilistä tilanteesta oli viime hetkellä vaihtunut kätilö.	Synnyttäjän mukaan kätilön vaihtuminen ei ollut hyvä asia.			
Mikä tärkeintä, hän (kätilö) kehui, osoitti välittämistä, kannusti ja myös tätä kautta auttoi esikoisemme maailmaan. Hän myös selkeästi välitti synnytyksestämme ja halusi olla läsnä, kun vauvamme syntyi.	Synnyttäjä kehuu ja kuvailee kätilöä.			
Jälkeenpäin huvittaa tuon mieshoitajan onnettomat yritykset saada oloni rentoutumaan.	Synnyttäjä kertoo mieshoitajasta.			
Eivät (hoitajat) selvästi osaa käsitellä itkevää naista, käväisee mielessäni.	Synnyttäjän mielessä käy, että hoitajat eivät osaa käsitellä itkevää naista.			
Molemmat (kätilöt) olivat kyllä tosi ihania <3	Synnyttäjä kehuu kahta kätilöä.			
Anestesiahoitaja oli hie- man vanhempi nainen, oli hyvin myötätuntoinen itkuani kohtaan.	Synnyttäjä kuvailee myötätuntoista hoitajaa.			
Meille sattui aivan ihana vanhempi nainen kätilöksi, joka piti meistä huolta koko synnytyksen ajan. Hän selosti kanssamme omaa tekemistään, minkä kautta saimme jatkuvaa tietoa (--).	Synnyttäjä kehuu kätilöä.			
(--) pääsin synnytyssaliin aiemmasta synnytyksestä tutun ihanan kätilön kanssa.	Kätilö on tuttu ja ihana.			

LIITE 15

Taulukko: Kätilö kutsutaan paikalle

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alakategoria	Yläkategoria	Pääkategoria
Kutsuimme kätilön paikalle (--).	Kätilö pyydetään paikalle.	Kätilö kutsutaan paikalle	Kätilö toiminnan kohteena	Hoitohenkilökunnan kuvaukset synnytyskertomuksissa